The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, DECEMBER 14, 1957.

LATVIJA
AMERIKA

100./637. n-rs. SESTDIEN, 1957. G. 14. DECEMBRI 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vidsna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; $2.80—$5.60 par vienu collas slejas telpu.

VARĒJA BŪT CITĀDI

SNAUDOŠĀ GLOBĀLĀ ORGANIZĀCIJA

Ideja par latviešu globālo organizāciju trimdā laikam ir dzimusi zem nelaimīgas zvaigznes, jo vēl līdz šai dienai tā nevar uzsākt darbību. Ir jau pagājuši 13 gadi, kopš mēs atstājām dzimteni, ir pagājuši 7 gadi, kopš esam atstājuši DP nometnes, un pagājuši 3-4 gadi, kopš pārcilāta doma par globālās organizācijas dibināšanu, bet vezums vēl arvien nekustas no vietas. Brīvās pasaules latviešu apvienība gan uz papīra ir nodibināta, bet apvienības valde līdz šim vēl nav varējusi sanākt uz darbības atklāšanas sēdi.

BPLA un ALA's priekšsēža prof. P. Lejiņa apmeklējums Toronto un viņa piedalīšanās LNAK sēdē deva iespēju atklāti pārrunāt sasāpējušo BPLA jautājumu. Ir izvirzījušies divi uzskati par šīs organizācijas nozīmi un darbību. ALA's valdē valda uzskats, ka pietiek ar faktu, ka pasaules apvienības ir nodibinātas, nav īpašas vajadzības šīs organizācijas valdei sanākt uz sēdēm, un tikai ārkārtējos gadījumos valde varētu pieņemt kādu lēmumu, sazinoties pa pastu vai telegrafu.

Kanadas latviešu pārstāvji turpretim ir tādās domās, ka BPLA ir ne tikai simboliska organizācijas uz papīra, bet tai aktīvi jādarbojas latviešu dzīves veidošanā brīvajā pasaulē. Šāda darbība nav ispējama, ja BPLA valde nevar sapulcēties uz sēdēm. Sakarā ar to Kanadas un Austrālijas latvieši iesniegu- ši ierosinājumu grozīt apvienības statūtus tādā veidā, lai citu zemju latviešu centrālām organizācijām dotu tiesības izraudzīt savus pārstāvjus BPLA no ASV dzīvojošo latviešu vidus. Līdz ar to būtu labvēlīgi atrisināts jautājums par iespēju sanākt uz sēdēm. Tomēr Kanadas un Austrālijas latviešu ierosinājums vēl līdz šim nav virzīts tālāk.

Sakarā ar Kanadas un Austrālijas ierosinājumu ir dzirdēti iebildumi, ka delegāti, kuŗus citas zemes latvieši izraudzījuši no ASV, nebūšot īsti pārstāvji un varēšot izteikt tikai savas personīgās domas. Tad jau varētu teikt, ka arī Maskavas delegāts Apvienotajās Nācijās var izteikt tikai savas personīgās domas. Ir divaini, ka šādi iebildumi nāk no ASV. Stāvokli varētu raksturot apmēram tā, ka citu zemju latvieši grib „uzspiest" ASV dzīvojošiem latviešiem pārstāvēšanas tiesības, bet ASV latvieši ne par ko negrib uzņemties šādu pārstāvēšanu. Citu zemju latviešiem tagad rodas iespaids, ka viņiem kāds grib liegt tiesības izraudzīt pārstāvjus pēc savas gribas, it kā nostumjot viņus malā.

Visa šī ilgā stīvēšanās ap BPLA, protams, nevar radīt labu iespaidu latviešu trimdiniekū sabiedrībā, un paceļas balsis, vai ir vērts maz turpināt debates šinī jautājumā. Ir pareizi, ka brīnumus no globālās apvienības nevar gaidīt. Tomēr šāda organizācija, it sevišķi, ja tā būtu sākusi darboties savā laikā bez liekiem strīdiem, būtu nākusi mūsu lietai tikai par svētību. Visvairāk to būtu sajutuši latvieši attālākās zemēs, kur to skaits nav liels un kas jūtas it kā pazuduši. Globālās organizācijas paspārnē tie atkal jstos kā vienas saimes locekļi un varētu saskaņoti darboties kopējo mērķu labā.

SARKANĀ BENJAMIŅA

Austrumvācijā izdoti jauni, smagi likumi mēģinājumā aizkavēt vēl vienmēr masveidīgo bēgšanu uz Rietumiem.

Berlinē. Lai apkarotu bēgšanas problēmu, kas nopietcina Austrumvācijas darba spēku un dod Rietumiem vielu propagandai, Austrumvācijas parlaments atzina tieslietu ministres Hildes Benjamiņas prasību izdot jaunus, stingrākus likumus, kas bēgšanu aizliegtu un notvertos stingri sodītu. Pašreiz katru dienu — un tā septiņas dienas nedēļā — no Austrumvācijas uz Rietumvāciju pārbēg ap 800 cilvēku. Pieprasot jaunus likumus un augstākus sodus bēgļiem, tieslietu ministre uzbruka Rietumvācijai, apvainojot pēdējo austrumvāciešu aizvilināšanā. Ministre Benjamiņa deklarēja, ka kaut kas tāds nedrīkst turpināties. Nākotnē austrumvācieši nedrīkstot klausīt vilinošai Rietumu balsij.

Jaunos Austrumvācijas bēgšanas ierobežošanas likumos paredzēti cietumsodi un naudas sodi visiem notvertiem bēgļiem, tāpat cilvēkiem, kas bēgšanu veicina vai atbalsta. Kādā citā likumā, — un pastāv aizdomas, ka arī to varētu mēģināt piemērot bēgļu situācijai, — paredzēts nāves sods par pretvalstisku darbību, spiegošanu, nodevību un sabotāžu.

KREMLIS SAVIEM MELIEM MEKLĒ DZIRDĪGAS AUSIS

Padomju Savienība uzsāk jaukšanas kampaņu

Ziemeļatlantijas organizācijas valstu valdību galvu konferences priekšvakarā Padomju Savienība mēģina sagrozīt brīvās pasaules domāšanu piedāvājoties pārtraukt atomieroču mēģinājumus.

Londonā. Sekojot savam izsmalcinātajam bet jau labi pazīstamajam politikas šablonam, Padomju Savienība, saskatidama Ziemeļatlantijas organizācijas konferenci par izdevīgu gadījumu, mēģinās iegrūst spieķi Rietumu pasaules aizsardzības koordinācijas ritenī. Pirmais solis Rietumu plānu jaukšanai jau sperts: 10. decembrī vēstulē Indijas ministru prezidentam Nēru Padomju Savienības varas vīrs Bulgāņins piedāvājās pārtraukt krievu atomieroču mēģinājumus, sākot ar nākamā gada 1. janvāri. Protams, ja to tai pašā laikā apsolītos darīt arī Anglija un Sav. Valstis. Tā kā Ziemeļatlantijas organizācija savu aizsardzības sistēmu nākotnē gatavojas balstīt tieši uz atomieročiem, tad Bulgāņina vēstījums jāatzīst par visai zīmīgu.

Kā jau tas Padomju Savienībai parasts, arī šoreiz piedāvājums ignorē Rietumu iebildumus, ar kādiem atbruņošanās sarunās nācies sastapties gadiem ilgi, proti, ka par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu varēs sākt domāt tikai tad, ja šādu solījumu ietilpinās vispārējā atbruņošanās programmā.

Motivējot savu vēlēšanos atrisināt miermīlīgās koeksistences problēmu, Bulgāņins uzsvēris ārkārtīgo nepieciešamību pārtraukt atomieroču izmēģinājumus. Vēstulē Indijas ministru prezidentam Bulgāņins žēlojas, ka Rietumu lielvalstis ne tikai nedomājot par starptautiskā saspīlējuma mazināšanu, bet kaldinot plānus, kas satraucot visas mieru mīlošās tautas. Iemeslu šādiem plāniem, pēc Bulgāņina savdabīgās loģikas, Rietumu pasaule saskatot mākslīgi izveidotajā karа histerijas atmosfairā, kuŗas pamatā esot kaut kādas agresijas briesmas no Padomju Savienības.

Lai cik neizdevīgs pašreizējais laiks arī būtu padomju propagandai, Nēru personā Maskava vienmēr var atrast atsaucīgu klausītāju, kas cīnās pret atomieročiem tāpat kā pret visu citu, kā jēgu viņš nespēj aptvert.

Būdams pilnīgi vienās domās ar Bulgāņinu, Nēru aizrāda, ka atomieroču mēģinājumu pārtraukšana ir nepieciešama cilvēces saglabāšanai. Atomsprādzienu radītā radiācija, pēc Nēru domām, saindē dabas elementus un apdraud nākamo paaudžu veselību.

Sarakstīšanās rezultātā Nēru aicināja Padomju Savienību un Savienotās Valstis pārtraukt atomieroču izmēģinājumus.

VĒSTULES ARĪ RIETUMU LIELVALSTU VALDĪBU GALVĀM

Pēc plaši izpublicētās sarakstes Ar Indijas ministru prezidentu Nēru, Bulgāņins uzrakstījis pāris rindiņu arī Rietumu lielvalstu galvām. Turpat gandrīz vienlaicīgi padomju valdības vēstules saņēmis Rietumvācijas kanclers Ādenauers, Francijas ministru prezidents Gaijārs, Anglijas ministru prezidents Makmillens un Sav. Valstu prezidents Eizenhauers.

Pēc Sav. Valstu valdības domām Padomju Savienības priekšlikums ir ļoti neveikli pasniegts. Tur skaidri saskatāma daudzu sen pagājušu un noraidītu sarunu un piedāvājumu atliekas, kas savārstītas vienkopus, lai dotu virsrakstus lasītājai pasaulei vielu sarunām par Padomju Savienības miermīlīgām tendencēm.

Pēc sastapšanās ar ārlietu ministru Dallesu prezidents Eizenhauers atzina, ka šoreiz darīšana ar tiešu propagandu, kas mazliet sasteigta, lai sasniegtu pasauli vēl pirms Ziemeļatlantijas organizācijas valstu valdību galvu konferences sākuma.

Par vienu no Bulgāņina vēstules interesantākajām vietām Vašingtona ieskata Padomju Savienības piedāvājumu nekoncentrēt ūdeņražbumbu krājumus. Tā, piemēram, ja Rietumi nekoncentrētu ūdeņražbumbas Rietumvācijā, Padomju Savienība darītu to pašu Austrumvācijā un Polijā. (Ar tādu pašu priekšlikumu Polija š. g. 2. oktobrī griezās pie Apvienotajām Nācijām, bet tās nelikās ieinteresētas).

PĒTĪJUMI DIENVIDPOLĀ

Amerikāņu antarktiskā ekspedīcija ziņo par seismologa Linega svarīgiem atklājumiem Dienvidpolā, proti: pols atrodas 9.200 pēdu virs jūras līmeņa; pirmā sniega un ledus kārta ir 77 pēdu bieza; 20 pēdu dziļumā sākas senā ledus garoza, kas sasniedz 8.200 pēdu biezumu.

Ekspedīcijas ģeologi atzīst, ka ledus garoza Dienvidpolā katru gadu pieaug par vienu collu. Vajadzēja paiet 100.000 gadiem, kamēr uz pola klinšainās pamatnes uzkrājās 8.297 pēdu bieza ledus kārta.

EIZENHAUERS BRAUKS UZ PARĪZI

PĒC SĪKAS VESELĪBAS STĀVOKĻA PĀRBAUDES SAV. VALSTU PREZIDENTS EIZENHAUERS ATZĪTS PAR PIETIEKAMI VESELU, LAI VADĪTU AMERIKĀŅU DELEGĀCIJU ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS KONFERENCĒ PARĪZĒ

Vašingtonā. Prezidenta Eizenhauera ārkārtīgā vēlēšanās piedalīties Ziemeļatlantijas konferencē Parīzē vainagojās ar panākumiem šīs nedēļas vidū, kad ārstu komisija atzina, ka brauciens uz Parīzi prezidenta veselību neapgrūtinās.

Pārbaudot prezidenta neseno slimību, ārsti ir pārliecināti, ka asiņošana smadzenēs nav notikusi un ka nekas neliecina, ka būtu jārēķinās ar kādu nopietnu plīsumu smadzenēs.

Prezidenta spēja runāt, ar ko viņam bija zināmas grūtības pēc nesenās sirdstriekas pārciešanas, tagad jau ir uzlabojusies tiktālu, ka vienīgi eksperta auss tur vēl spēj saklausīt niecīgus traucējumus.

NEMIERI KIPRAS SALĀ

KIPRAS JAUTĀJUMA IZTIRZĀŠANU APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS MĀJINIEKI ATZĪMĒ AR PLAŠA APMĒRA KAUTIŅIEM UN DEMONSTRĀCIJĀM

Nikosijā. Kipras sala un jo sevišķi Nikosija, kas līdz šim bija pazīstama tikai no vienas puses — t. i., grieķu naida pret angļiem un turkiem, šīs nedēļas sākumā atklāja savu līdz šim samērā maz redzēto pusi. Vienlaicīgi ar Apvienoto Nāciju debatēm Kipras jautājumā salā sākās plašas demonstrācijas, kuŗu sācēji šoreiz bija turki, lielos baros lauzdamies Nikosijas grieķu territorijā. Sekojošie kautiņi dūrēm, akmeņiem un rungām izvērtās par īstu starptautisku pasākumu: kamēr turki uzbruka grieķiem un grieķi turkiem, angļi uzskatīja par savu pienākumu mēģināt cīnītājus izšķirt. Spriežot pēc ievainoto skaita angļu armijas un policijas rindās, gandrīz gribētos domāt, ka situācijā, kuŗā kā grieķiem, tā turkiem ir izvēle vai nu sist vienam otru, vai arī koncentrēties pret angļiem, salas iedzīvotājiem ir tendence izvēlēties pēdējo. Divu dienu ilgos kautiņos ievainotas ap 200 personu. Vienas dienas statistika liecina, ka cietušo angļu skaits ir tikpat liels kā turku un grieķu ievainoto kopā.

Nikosijas ielu cīņu taktika ir visai interesanta. Nakts tumsā uz māju jumtiem tiek sanesti akmeņi, pudeles un dažādi citi sitamie un metamie. Kaujas karstumā visa savāktā „municija" tiek atkal gāzta lejā uz cinītāju galvām. Nav zināms, cik daudz savējo cieš šādā savdabīgā uguņošanā, bet, spriežot pēc augšminētiem datiem, vismaz daļa raidījumu sasniedz nodomāto mērķi.

VĪRS, KAS VĒL NEPAZĪST CHRUŠČEVA TRIKUS

SMISS IETEIC NEPĀRSTEIGTIES

Piesardzīgais Kanadas ārlietu ministrs Smiss, politiski naīvs un karjēristiski uzmanīgs, pasaulei ieteic nepārsteigties ar Padomju Savienības priekšlikumu noraidīšanu, pirms tie nav kārtīgi izpētīti.

Otavā. Kanadas ārlietu ministrs Smiss, kas pašreiz sev sekmīgi izcīna ne visai atjautīga politiķa vārdu, jau ilgāku laiku uztraucas, ka pasaule, saņemot kādu Padomju Savienības priekšlikumu, rīkojas par daudz pārsteidzīgi, šo priekšlikumu noraidot. Vēl jauns savā amatā, ārlietu ministrs nav iemācījies vienkāršo patiesību: **padomju priekšlikumu noraidīšana rod jaunus priekšlikumus, kamēr starplaikā Maskava rīkojas pēc saviem ieskatiem. Ja Rietumi padomju priekšlikumus pieņemtu, Padomju Savienība tāpat neturētu savu vārdu un rīkotos pēc saviem ieskatiem.**

Atsaucoties uz nesenām vēstulēm, ko Maskavas „miera mīlotājs" Bulgāņins nupat kā izsūtīja pa visu pasauli, Kanadas ārlietu ministrs aizrādīja, ka tas ir labs piemērs Rietumu pārsteidzīgai domāšanai.

Kanadas ārlietu ministrs domā, ka tādos gadījumos, kā, piemēram, tagad, kad runa ir par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu, gala vārds būtu atstājams ne tikai pašām atomvalstīm, bet gan visai pasaulei jo atomproblēma ir visas pasaules problēma, un tā nekādos apstākļos nav ierobežojama tikai to valstu ietvaros, kuŗām ir izdevies atomieročus izgatavot. Pretēji visam tam, ko atzīst citās zemēs, Kanadas ārlietu ministrs atļāvās cerēt, ka padomju priekšlikums varētu būt nopietns, ka tam varētu būt izmantojama praktiska vērtība.

Šāda saucēja balss tuksnesī, pie tam vēl, ja šī tuksneša savdabības jau ir sen kā pazīstamas, nekādu pārsteigumu vairs nerada — vienīgi nepatiku un apbrīnu, ka atbildīgos amatos vēl vienmēr atrodas cilvēki ar archajisku domu gaitu — kas pie tam nav balstīta uz pagātnes notikumiem.

Padomju Savienības priekšlikumam pārtraukt atomieroču mēģinājumus, sākot ar 1958. gada 1. janvāri, ja to pašu darītu arī Rietumi, nav nekādas praktiskas nozīmes. Pat šī priekšlikuma propagandas vērtība ir visai apšaubāma. Tādā veidā, kā atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas priekšlikums pasniegts Rietumu valdību galvām, tas nav pieņemams. Padomju Savienība tīšu prātu ignorē Rietumu pamatprasību un, proti, ka **par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu var runāt tikai kā par daļu no vispārējās atbruņošanās programmas**, kas, lai būtu efektīva, jāuzrauga starptautiskai pārraudzības organizācijai. Tā kā par to Padomju Savienība nedomā un tā kā Rietumu lielvalstis nedomā ne par ko citu, tad nav ticams, ka Bulgāņina vēstulēm būs vairāk kā lietotu pastmarku vērtība.

VIŅŠ NAV VIENALDZĪGS PRET APSPIESTO LIKTEŅI, BET ...

Ļoti izplatītā un nopietnā angļu avīzē „Observer" iespiests interesants raksts par amerikāņu politiķi Džordžu Kennanu; tas skar arī mūs un atspoguļo mums „draudzīgo" valstu politiķu un žurnālistu ieskatus par Baltijas valstīm un to turpmāko likteni. Dž. Kennans ir skotu un īru izcelsmes diplomāts, dzimis Viskonsinā, Milvoku pilsētā, jau agri uzsācis diplomāta karjēru un sevišķi ir interesējies par Krieviju.

Pēc 1925. g. viņam tiek uzticēti dažādi konsulāri pienākumi Baltijas valstīs. Sakarā ar to Baltijas valstu galvaspilsētas ne visai glaimojoši raksturotas, kā nepazīstamas. Kennanam bija iespēja izvairīties no diplomātu rutīnas, nebeidzamiem sociālajiem pienākumiem, un viņš varēja izlietot brīvo laiku Eiropas vēstures un it sevišķi krievu valodas, vēstures un literatūras studijām.

1952. gadā Kennans ir sūtnis Maskavā, bet viņš nav padomju valdībai patikama persona, jo pārāk daudz zina par Krieviju, un tādēļ drīz spiests atstāt šo posteni. Republikāņu partijai nākot pie varas Sav. Valstīs, viņam ir jāpārtrauc diplomātiskā karjēra, un viņš nododas rakstniecībai, lasa lekcijas par ārpolitiku.

Mūs var interesēt viņa izteiktie uzskati attiecībā uz apspiesto tautu likteni: ..., viņš nav ... vienaldzīgs pret Austrumeiropas verdzināto tautu likteni, bet viņa ieskats ir vienmēr bijis, ka **to atbrīvošana no padomju virskundzības nav iespējama ar draudiem . . . bet tikai kā reālistiska diplomātiska kompromisa daļa . . . Nevienas tautas atbrīvošana no tās totālitārā režīma nekādā ziņā nevar būt tiešš ārpolitikas mērķis (domāta acīmredzot Savienoto Valstu ārpolitika), bet tā var būt tikai pašas tautas aktīvitātes rezultāts labvēlīgos starptautiskos apstākļos . . .**"

Angļu žurnālista raksts noslēdzas ar interestantu konstatējumu (un, acīmredzot, autors ir apmierināts ar to), ka patlaban Kennana idejas atrodot auglīgu zemi ne tikai Anglijā, bet arī Sav. Valstīs, jo pirmoreiz kopš Eizenhauera kļūšanas par prez. esot redzams, ka „runas par pilnīgu atmaksu esot izgājušas no modes un esot sasniegta divpartiju sadarbība." A. A.

„SKREJOŠIE" HOLANDIEŠI

SAGAIDA MASVEIDĪGU HOLANDIEŠU IZVĀKŠANOS NO SARKANI KAROGOTĀS INDONĒZIJAS

Singapūrā. Indonēzijā dzīvojošo holandiešu izvākšanās sākās šī gada 10. decembrī, un sagaida, ka bēgšana drīzumā pieņems masveidīgus apmērus. Indonēzijas valdībai vāji protestējot un neko lietas labā nedarot, komūnistu arodbiedrības nacionālizē vienu holandiešu uzņēmumu pēc otra. Katrā vietā, kur vien arodbiedrībām izdodas gūt virsroku, automatiski paceļas sarkanais karogs. Jakartā, Indonēzijas galvaspilsētā, to jau ir saradies tik daudz, ka holandiešiem vairs nav citas izejas kā gatavoties prom no Indonēzijas.

Indonēzijas republikai, kuŗā ietilpst tuvu pie 3000 dažādu salu, Holande 1949. gadā piešķīra neatkarības tiesības, sev paturot vienīgi Jaungvinejas rietumus. Bet Indonēzija pieprasa arī tos. Kad Apvienotās Nācijas atsacijās par šo tematu diskutēt, Indonēzija uzsāka auksto karu pret holandiešiem. Tas tagad — ar komūnistu svētību — pārvērsts vienkāršā laupīšanā, aplaupītiem nedodot nekādu iespēju aizstāvēties. Sākumā likās, ka Indonēzijas valdība mēģinās arodbiedrību patvaļību ierobežot, bet tas nenotika. Tagad, acīmredzot pārliecināta, ka spēle ir droša, valdība arodbiedrību patvaļībai gandrīz vai palīdz. Pēdējās dienās vairāk kā 500 dažādu holandiešu uzņēmumu padevušies Indonēzijas valdības pārziņā, lai tos pasargātu no „neatbildīgām personām."

IETEIKUMS

Amerikas latviešu apvienības (ALA's) dienu rīkošanai

Vispārējās latviešu sabiedriskās dzīves veicināšanai, ALA's darba un mērķu popularizēšanai un atbalstīšanai, saskaņā ar ALA's 6. kongresa Filadelfijā 1957. gada 12. maija lēmumu, ALA's Centrālā valde ieteic rīkot ALA's dienas visos latviešu centros, kur vien vietējās organizācijas to atzīst par iespējamu.

Lai ALA's dienas būtu nozīmīgākas un attaisnotu uz tām liktās cerības, centrālā valde ieteic sekojošo:

1) ALA's dienas rīkot vienu reizi gadā vienā vai vairākās vietās katrā ASV ģeografiskā apgabalā.

2) Programmās ietilpināt informāciju par ALA's darbu un uzdevumiem, šim nolūkam par referentiem aicinot kompetentas personas.

3) Popularizēt latviešu kultūru un mākslu, rīkojot ALA's dienu ietvaros latviešu rakstnieku vakarus, koncertus, teātŗa izrādes, gleznu un daiļamatniecības skates un citus sarīkojumus.

4) Rīkot atsevišķas sanāksmes dažādo ALA'ā ietilpstošo organizāciju pārstāvjiem; tur plašāk pārrunājami vispārējās latviešu sabiedriskās dzīves jautājumi.

5) Ja apstākļi atļauj, pārrunāt jautājumus par latviešu svētdienas skolām, aprūpes lietām, starptautiskām politiskām problēmām u t .t.

6) Līdzekļu iegūšanai ALA's dienu ietvaros rīkot saviesīgus vakarus.

7) ALA's darba atbalstam būtu vēlams, vismaz, 50% no sarīkojuma atlikuma nodot Amerikas latviešu apvienībai.

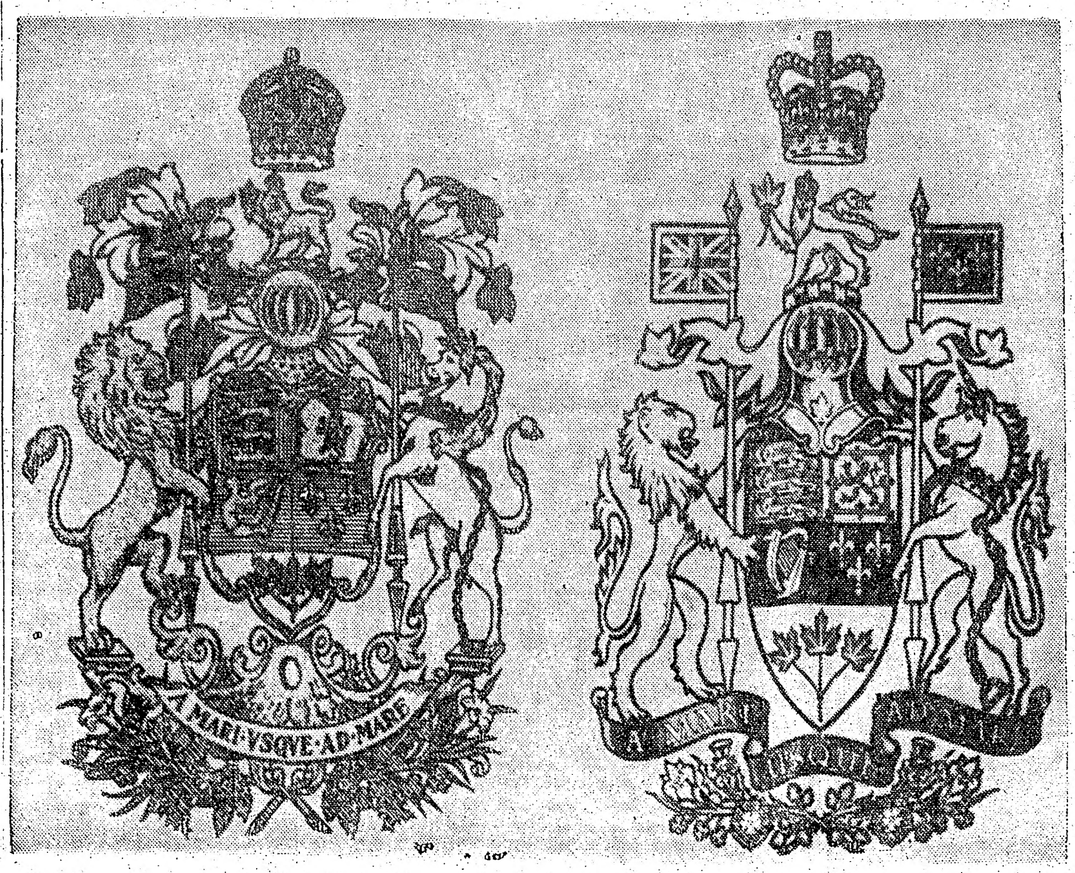

Kanadas ģērbonis

Otavas valdība nesen paziņoja par jauna Kanadas ģērboņa izgatavošanu. Attēlā pa labi redzams, ka jaunais ir tikai modernizēts vecais ģērbonis, kas Kanadai kalpojis pirmajos 90 gados. Jaunajā nekas nav atmests no vecā ģērboņa heraldikas, tikai izveidots glītāks un asāks izskats. Kronis ir mainīts pēc karalienes vēlēšanās, jo viņa ir pieņēmusi Sv. Edvarda kroni vecā Tjudoru kroņa vietā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Arhibīskaps T. GRĪNBERGS

ATLANTIJAS PROVINCES SAŅEMS AIZDEVUMU

Viena no Kanadas vienības ilggadīgajām problēmām ir, ne vienāds bagātību sadalījums provinču starpā. Tas bija galvenais jautājums, kas radās 1867. g., kad konfederācija saveda kopā 4 visai dažādas provinces — Ontario, Kvebeku, Jaunskotiju un Jaunbransviku.

Jaunā valsts gandrīz sašķēlās, pirms tā vispār bija tapusi, un šķelšanās radās saimniecības jautājumu dēļ. Mēģinājums sadziedēt pirmsākuma lūzumu izpaudās 75 centu subsidijā Jaunskotijai, lēšot ik uz katra iedzīvotāja. Šo īpašo subsidiju akceptēja provinces populārais vadonis Jāzeps Hovs. Tai laikā šī summa līdzinājās jērādas cenai, un Jaunas mēles melsa, ka Hovs esot pārdevis savus jaunskotiešus par jērādu.

Lielākā daļa vēlāko mēģinājumu atrisināt provinču saimniecisko dažādību problēmu ar naudas palīdzību, maksājumu izlīdzinājumiem, nodokļu atlaidēm vai citiem naudas paņēmieniem sadūrās ar līdzīgu kritiku un neveiksmēm.

1937. g. Rovela-Sirua ziņojums — saimniecisks un konstitucionāls plāns, ko federālās valdības vajadzībai sagatavoja karaliskā komisija, aizstāvēja radikālu nodokļu struktūras revīziju un citus līdzekļus, lai vienādotu visu valsti. Ieteikumi pilnīgi gan nekad netika īstenoti.

Šādā gaismā nesenais Difenbeikera valdības paziņojums par naudas aizdošanu, lai atbalstītu piejūras provinces, gūst papildus nozīmi. Tas ir tieši tas, ko Piejūras provinces ir gadiem ilgi prasījušas.

Piejūras provinču tauta ir skatījusi pārējās Kanadas uzplaukumu un redzējusi, kā labklājī- ba plūst uz augšu un uz leju pa Sv. Labrenča upi, pilnīgi paejot garām Atlantijas provincēm. Piejūras provinču 3 vai 4 paaudžu jaunatne ir pametusi savus novadus un devušies uz rietumiem vai dienvidiem meklēt laimi. Vairāki Atlantijas provinču vadošie valstsvīri ir lūguši pārējās Kanadas daļas palīdzību — ne naudas pabalstus, bet palīdzību tikt pašiem uz savām kājām.

Tagad Otavas valdība ir nolēmusi piešķirt aizdevuma vai citā veidā Atlantijas provincēm kādus $125.000.000,-. Līdz $30.000.000,- aizdos Jaunbransvikai Bičvudas spēkstacijas pabeigšanai. Par to būs jāmaksā 4¾%.

Plāns aptver 10 gadus, un šai laika sprīdī Otavas valdība ir paredzējusi uzcelt 10 tvaika spēkstacijas elektrības ražošanai un nodot tās provincēm pirkšanai par pašizmaksu, pieskaitot 4¾ procentus.

Šis plāns skar Atlantijas provinču problēmas pašā saknē. Ja tām būs lēta enerģija, sekos rūpniecības attīstība. Tas, liekas, ir tikai pirmais mazais saimniecikās palīdzības piliens, kas būs vajadzīgs, lai šīs provinces paceltu līdz tam līmenim, kāds ir pārējās Dominijas daļās.

Starplaikā Atlantijas provinces tomēr nesēd rokas klēpī saliekušas un negaida, lai pārējās provinces tās paceltu saulītē. Minētās četras provinces noturēju- šas vairāks aspriedes un noorganizējušas pastāvīgas komitejas, lai veicinātu savstarpīgo sadarbību.

Vajadzēs vairāk gadu, bet jau šodien jauno ļaužu nākotne Austrumu piekrastē ir ievērojami gaišāka nekā tā ir bijusi jebkad vairāku agrāko paaudžu laikā.

Angliju atstāj divi rosīgi sabiedriski darbinieki

Pārmaiņas DVF valdes sastāvā, uz ASV izceļojot A. Mauriņam un I. Salmem

DVF valdes sēde priekšsēža A. Alksniņa vad. notika 1. dec. DV namā Londonā. Sēdē piedalījās valde pilnā sastāvā, kā arī darbvedis L. Ādlers nu valdes locekļa amata kandidāts, DVF Bradfordas nodaļas valdes pr-dis M. Kazainis. Priekšsēdis ziņoja, ka sakarā ar izceļošanu uz ASV valdes darbu atstāj ilggadīgais tās loceklis — priekšsēža vietnieks un sekretārs A. Mauriņš, kas kopā ar ģimeni ceļā dodas decembra vidū. Priekšsēža vietnieka pienākumus uzņēmās Dr. L. Rumba, kas arī vienīs no vecākajiem valdes locekļiem. Rumba turpinās pildīt arī valdes kasiera pienākumus. Valdes sekretāra pienākumus uzticēja jaunajam valdes loceklim M. Kazainim. A. Mauriņu DVF Dziesmu dienu organizācijas komitejā pārstāvēs K. Apermanis, bet Londonas Avizes izdevēju kopā darbvedis L. Ādlers.

A. Mauriņš sīki ziņoja par pasāktajiem darbiem, kuŗus viņš ievadījis, dodams arī savus padomus, kā tos kārtot tālāk. No plaši plānotiem sarīkojumiem te atzīmējamas DVF 10 gadu pastāvēšanas svinības nākamā gada martā un tradicionālais Līgo vakars latviešu mājā Almēlijā.

PATEICĪBAS VĒSTULE NO DEPORTĒTĀS TAUTIETES

Aprūpes un Vanadžu daļas vadītāja M. Ķeņģe ziņoja, ka DV Rietumvācijas valde piesūtījusi norēķinu sarakstu par izsniegtiem pabalstiem Vācijā no DVF šim mērķim budžeta kārtībā nosūtītajām summām. Aprūpes daļa pārstrādā pabalstu izsniegšanas resp. piešķiršanas noteikumus, ko uzdeva pēdējā delegātu sapulce. Valde izlēma arī pabalstu lietas. Pieņēma zināšanai, ka kara invalidi K. Murāns un P. Lazdiņš šogad nav izmantojuši doto iespēju atvaļinājumu pavadīt Bērzainē, ceļa un mītnes izdevumus sedzot no invalidu nama fonda summām, bet izteikuši vēlēšanos, lai tiem šī iespēja tiktu dota nākamā gadā, kam valde arī piekrita. Pašreiz nodaļās un kopās norit ziedojumu vākšanas akcija Ziemassvētkiem un valde lūdz visus ziedotājus parādīt iespējamo atsaucību. Aprūpes daļa ir saņēmusi arī pateicības vēstuli no kādas deportētas tautietes par saņemto dāvanu saini. Viņa izsaka savu dziļo pārdzīvojumu, ko devusi apziņa, ka tālumā ir tautieši, kas domā par viņu un līdzīga likteņa biedriem.

Vanadžu daļa, kopīgi ar Londonas nodaļas Vanadžu komiteju, kārto to invalidu un grūtdieņu apdāvināšanu uz Ziemassvētkiem, kuŗi Anglijā neietilpst kādas atsevišķas nodaļas aprūpē. Šim mērķim 10,- mārc. atvēlējusi arī LNPL. Vanadžu daļa aktīvi piedalījusies arī DV namā, Londonā. Baltijas tautu sieviešu organizāciju rīkotajā Ziemassvētku tirdziņā, kuŗa tīrais atlikums nāk par labu Latviešu mājas Almelijā invalidu un veco ļaužu atbalstam.

DV GRĀMATNĪCAI LABS APGROZĪJUMS

Valde piešķīra 15,- mārciņu atbalstu pie Līdsas noorganizētajai tautas deju kopai „Kamolinš" ceļa izdevumu segšanai nākošā gada februārī uz Sicīliju, kur Agrigento pilsētā kopa piedalīsies starptautiskā tautas deju festivālā. „Kamolinš" jau daudzos līdzīgos gadījumos ar sekmēm pārstāvējis Latvijas krāsas. — Uzklausot saimniecības daļas vadītāja Fr. Kursieša ziņojumu, valdei bija jākonstatē, ka DV grāmatnīca un klubs pašreiz uzrāda ļoti labu apgrozījumu. Nama komiteja apsver pārdabūves iespējas, lai nama telpas viesiem padarītu ērtākas un patīkamākas.

Pēc sēdes notika kopējs azaids, kuŗa laikā DVF valdes priekšsēdis veltīja atzinīgus vārdus līdzšinējam pr-ža vietniekam A. Mauriņam un atmiņai no DVF saimes pasniedza albumu. Reizē A. Alksnītis atvadījās arī no DVF revīzijas komisijas locekļa I. Salmes, kas arī šai mēnesī izceļo uz ASV. pēdējais no DVF atmiņai saņēma Latvijas skatu albumu.

Aizbraucējiem pateicību par lo- mājvietā, būtu tikpat atsaucīgi ti rosīgo darbošanos Anglijas lat- latviešu sabiedriski- politiskajam viešu sabiedriskajā dzīvē izteica arī LNPL prezidija pr-dis A. Abakuks. Labu ceļa vēju novēlēja DVF revīzijas komisijas pr- dis O. Bergmanis un LNPL prezidija loc. J. Skujēvics. Aizbraucēju nopelnus DVF darbā cildināja Vanadžu daļas vaditāja M. Ķeņģe, bet no Londonas nod. Vanadzēm atvadījās priekšniece I. Zariņa.

darbam, kā līdz šim, strādājot DV saimē mūsu tautas un valsts interešu labā. J. Frišvalds.

A. Mauriņš ir vienīgais DVF valdes loceklis, kas tanī ir darbojies kopš DVF dibināšanas 1947. g. 21. dec. bez pārtraukuma. Pēdējos gados Mauriņš bija priekšsēža vietnieks un sekretārs. Mauriņam ir ļoti izcili nopelni DVF līdzšinējās darbības kārtošanā un vadīšanā. Mauriņa aizbraukšana DVF ir ļoti liels zaudējums. Šī rosīgā darbinieka sirds piederēja arī sportam — viņš izveidoja un vadīja Anglijas latviešu sporta pārvaldi, organizēja latviešu sporta sacīkstes šai zemē. Mauriņš vadīja arī spēcīgo DVF Londonas nodaļas basketbolistu virknējumu tā ārzemju turnejās — Francijā un Vācijā. Praktiski nebija tāda latviešu sabiedriska pasākuma Anglijā, kur viņš kādā veidā nebūtu darbojies.

I. Salme savā laikā piedalījies DVF Bedfordas nodaļas dibināšanā un darbojies tās valdē, vairākkārt pārstāvējis nodaļu delegātu pilnsapulcēs. Viņš ātlaž izcēlās ar pārdomātiem priekšlikumiem un atziņumiem. Pēdējos gados Salme darbojās DVF revīzijas komisijā. Savā darbā DVF saimē viņš bija iemantojis daudz cienītāju.

Visa DVF same pievienojās valdes priekšsēža A. Alksniņa vēlējumam, lai šie abi čaklie darbinieki arī viņā krastā, jaunā bija iekārtojuši gaumīgas novietnes audumiem, rotas lietām, kokgriezumiem u. c. latviskiem izstrādājumiem, par kuŗiem apbaznicas telpās tirdziņu apmeklēja vairāk kā 1000 personu. Par viesu labsajūtu bija rūpējušies draudzes dāmu komiteja L. Lūses vadībā, iekārtojot kafijas galdu ar cepumiem. Latviešu daiļamatnieki H. Merca vadībā

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

ZIEMASSVĒTKU TIRDZIŅĀ TORONTO

Daiļamatnieku bagātīgais mantu klāsts tirdziņā.
J. Kreiļa uzņ.

Sv. Jāņa draudzes gadskārtējais Ziemassvētku tirdziņš Toronto latviešu saimē ir ļoti iecienīts. Šogad Sv. Trisvienības baznicas telpās tirdziņu apmeklēja vairāk kā 1000 personu. Par viesu labsajūtu bija rūpējušies draudzes dāmu komiteja L. Lūses vadībā, iekārtojot kafijas galdu ar cepumiem. Latviešu daiļamatnieki H. Merca vadībā bija iekārtojuši gaumīgas novietnes audumiem, rotas lietām, kokgriezumiem u. c. latviskiem izstrādājumiem, par kuŗiem apmeklētāji dzīvi interesējās, iegādājoties daudz vērtīgu mantu svētku dāvanām. Kopīgais sarīkojuma aperozijums ievērojami pārsniedz $2.000,00, no kuŗa apm. puse būs tīrais atlikums dāmu daiļamatnieki H. Merca vadībā komitejas mērķiem.

VAJADZĪGAS ASINIS

Kāds latviešu žurnālists, kas jau ilgāku laiku ārstējas Vestonas tuberkulozas slimnīcā un kam šai laikā izdarīja nopietnu plaušu operāciju, lūdz tautiešus ziedot viņam asinis, piesakoties LA redakcijā. Lai atvieglotu Kanadas Sarkanajam Krustam par asiņu aizdošanu, nepieciešami vismaz 6 painti resp. 6 personu asinis. Event. ziedotājus lūdz zvanīt EM 8-0792.

PIRMĀ LATVIJAS VALSTS PREZIDENTA JĀŅA ČAKSTES STIPENDIJU FONDA ZIŅOJUMS

Studentu vienība „Austrums" 1955. gadā nodibināja Jāņa Čakstes stipendiju fondu, lai godinātu pirmo Latvijas valsts prezidentu un materiāli atbalstītu studējošo latviešu jaunatni.

Stipendijām izlietojamā summa 1958. gadā ir noteikta $250, šī stipendija ir neatmaksājama, par tās piešķiršanu lemj studentu vienības „Austrums" Kanadas kopas valde.

Stipendiju pieprasot, jāiesniedz sekojoša informācija:

1. Īss dzīves gaitas apraksts
2. Ziņas par studiju gaitu un pēdējā studiju gada sekmēm.
3. Kādās studentu un latviešu sabiedriskās organizācijās darbojas.
4. Ziņas par materiāliem apstākļiem, uzrādot jau piešķirtās stipendijas un pabalstus.
5. Divu latviešu, kuŗi varētu sniegt informāciju par stipendijas pieprasītāju, vārdi un adreses.

Lūgumi iesniedzami līdz 1958. gada 12. janvārim H. Vilkam, 253 West Fifth St., Hamilton, Ont., Canada.

Stud. vien. „Austrums" Kanadas kopas valde

DAUGAVAS VANAGI

ČIKĀGIEŠI GATAVOJAS ZIEMASSVĒTKIEM

DV apvienība Čikāgā sakarā ar 27. janvāra atzinumu un DV ASV delegātu pilnsapulces lēmumu reģistrēta 30. augustā 1957. gadā kā bezpeļņas organizācija ar nosaukumu „Latvian Welfare Association of Illinois".

DV rīko sestdien, 21. dec. pl. 7 vakarā apvienības eglītes vakaru, 1547 N. Leavitt ielā. Svētrunu teiks māc. A. Rautenšilds, pēc tam dziedās Ciānas draudzes koris, sekos DV pr-ka un veco strēlnieku pārstāvju uzrunas un deklamācijas. Ziemassvētku vecītis apdāvinās bērnus, Vanadzes gādās par cepumiem un atspirdzinājumiem. Kā goda viesi aicināti visi invalīdi, vecie strēlnieki ar ģimenēm un visi karā cietušo un bezvēsts pazudušo piederīgie.

Pēc akta augšējā zālē sekos rotaļas un deja, apakšējā telpā vakariņas. Līdz pieteikties līdz 16. dec. pie R. Poruka, tel. TU 9-5728, vai A. Eglāja, tel.CO 1-8218. Piedalīšanās vakariņās $2,- no personas, bet eglītes sarīkojumā ieeja pret ziedojumiem.

Hamiltonas Daugavas Vanagu pilnsapulce

Hamiltonas DV nodaļas valde sasauc svētdien, 1958. g. 5. janvārī, pl. 3 p.p. nodaļas biedru gadskārtēju pilnsapulci Lauksaimniecības biroja telpās, 16 Market St. Kvoruma nesanākšanas gadījumā pilnsapulce būs tiesīga pl. 3.30 pie katra ieradušos biedru skaita.

Darba kārtībā:

1) Sapulces vadības vēlēšanas. 2) Iepriekšējās pilnsapulces protokola nolasīšana un pieņemšana. 3. Ziņojumi. 4. Revizijas komisijas ziņojums. 5) DV Bēru fonda statūtu grozījums. 6) Hamiltonas latviešu baznīcas un nama iegāde. 7) DV mēnešraksts. 8) Vēlēšanas (valdes, rev. kom. un delegātu). 9) Dažādi jautājumi.

Nodaļas valde

Valde lūdz nokārtot biedru maksas par 1957. gadu ne vēlāk kā līdz 1958. gada 4. janvārim. Tās kārtojamas pie biedrziņa E. Pulciņa, 18 Parkside Dr., Hamilton, Ont., tel JA 2-6103, vai pie viņiem valdes locekļiem.

PATEICĪBA

DV Sv. Katarines nodaļas Vanadžu kopa pateicas DV Kanadas valdei, Vanadžu priekšniecei M. Gruziša kundzei, visām DV nodaļām Kanadā un visiem pārējiem naudas loterijas ložu pircējiem un pārdevējiem, kas sekmējuši loterijas labu izdošanos.

Laimesti izvilkti:

1) $150,00 lozei 323 — M. Koļesņikova, Niagara Falls, Ont. 2) $100,00 lozei 213 — L. Brenner, Port Dalhausee, Ont. 3) $50,00 lozei 74 — D. Sheehan, St. Catharines, Ont.

Vanadžu kopa

KANADĀ TORONTO

Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 537 College St., tel. WA 1-0455 vai LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel. RO 2-0862 vai OH 4-2081; Dr K. Zymantiene, 1393 Dundas St., W., tel LE 4-6851.

ST. KATARĪNĒS

○ Nesen notikušajā Latviešu sestdienas skolas vecāku sanāksmē ievēlētā vecāku padome konstruējusies nākošam darbības gadam šādā sastāvā: priekšsēdis — V. Zvejnieks, kasieris — P. Vasariņš, sekretārs — A. Francis.

◐ 22. decembrī notiks Sestdienas skolas eglīte, ko ievadīs ar māc. Praulina svētbrīdi. Sekos skolēnu priekšnesumi: uzvedums J. Raiņa Zelta zirgs — 2. cēliens, dziesmas un deklamācijas. Turpinājumā Ziemassvētku vecīša ierašanās, kas arī izdalīs svētku saldumus. Noslēgumā sekos skolēnu azaids, kuŗa izkārtošanā piedalās vietējā Vanadžu kopa.

Sarīkojums sāksies pl. 6,30 vakarā, Page St. 79, Slovaku b-bas telpās (Page un Welland Ave. stūrī). Sarīkojumā aicināti visi latviešu bērni un vecāki. L. L.

NIAGARĀ

◐ Niagaras latviešu skolas eglītes vakars ar bērnu priekšnesumiem notiks 22. decembrī ukraiņu zālē, Sylvia Place. Sākums pl. 16,00. Paredzēta arī Ziemassvētku vecīša ierašanās. Visi laipni ielūgti.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedojumi ILONAI LEIMANEI

LPB Kanadas kopas aicinājumam rūpēties par slimo rakstnieci — ar ziedojumu $5,- vēl atsaucies V. Burkēvics. Kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem — $105,-.

Sirsnīgs paldies ziedotājiem.

Lai rakstnieci iepriecinātu Ziemassvētkos, ziedojumus nosūtīs viņai 15. decembrī.

Organizācijas un personas, kas vēlētos atbalstīt I. Leimani, laipni lūgtas savus ziedojumus iemaksāt personiski vai iesūtīt pa pastu J. Vītolam, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

LPB Kanadas kopas valde

MAINĀM SLIDAS
Pērk un pārdod
LIETOTAS un JAUNAS.
HALE's SHOE REPAIRS
2562 Danforth Ave.,
(pie Main St.),
Toronto.
Tel. OX 9 - 1932.
dienā.

LASĪTAJU VĒSTULES

TOMĒR TAKTA TRŪKUMS!

Latvijas Amerikā red.:

L. Zandbergs lasītāju vēstulē centies sirsnīgi attaisnot H. Vilka un Z. Epnera netaktīsku izrīcību L.U. gada svētkos Toronto. Liekas tomēr, ka L. Z. spriež par lietām, kuŗas pašam īsti skaidras nav. Vispirms, gandrīz visās zemēs (izņemot vienus dzelzs priekškara) akadēmiskā saime savos svētkos dzied tradicionālo Gaudeamus, kas nekādā ziņā nav Brāļi, šodien priecaj'ties. Ievērojot, ka Gaudeamus iepits Vivat (lai dzīvo) uzsaukums universitātei, mācības spēkiem, dzimtai zemei, un tanī piemin arī aizgājušos draugus, dabiski, ka taktisks un pieklājīgs cilvēks šīs dziesmas laikā pieceļas kājās, tāpat kā to kopā ar citiem darīja cienījamais un sirmais profesors P. Ķikauka.

L. Z. vēstulē pavid liels jēdzienu sajukums. Kad pēc K. Skalbes dzejoļa kādā sanāksmē jaunieši spontāni piecēlušies kājās, aizvestos godinot, to autors atzīst, bet ja to pašu dara tautieši kādā citā sanāksmē, godinot cietēju dzimteni „Tev mūžam dzīvot, Latvija", to autors nopeļ. Kur šeit loģika? Grūti saprotami arī, kādas parallēles varētu vilkt starp kājās necelšanos Padomju himnas laikā un Gaudeamus laikā universitātes gada svētkos !

Viena no zīmīgākām kultūrālās sabiedrības pazīmēm ir cieņība pret tradicijām. Šķiet, ka pat grūti runāt par kultūrālu sabiedrību tur, kur nav ierādīta vieta nekādām tradicijām. Tāpēc izbrīnu rada dažu tautiešu gluži donkichotiskā cīņa pret jau nodibinātām un atzītām tradicijām. Kāpēc censties ko nojaukt, ja nav padomā, ko vietā likt?

Ja uz Kronvaldu kāds grib atsaukties, tad būtu jāzina, ka Kronvalds pats piederēja pie sabiedrības, kas tradicijas augstu cienīja, un esmu pārliecināts, ka viņš ne reizi vien dziedāja Gaudeamus, droši un priekļājīgi stāvot kājās. Dzīvojot svešatnē, mums būtu jācenšas respektēt kaut vai minimālās sabiedriskās normas, lai neteiktu uz mums, kā to latvju paruna saka — izskrējis kā vilks no meža.

Jānis Niedra, Toronto

SVARĪGĀKAIS NAV PATEIKTS

Latvijas Amerikā red.:

Strīdū par Gaudeamus jūsu lakrakstā izraisījusās arī pārrunas par Atmodas laikmeta darbinieku dibinātām latviešu korporācijām un korporācijām vispār:

A. Voitkus 90. n-rā aizrāda, ka Atmodas laikmeta dižgari, kā Kronvalds u. c. nodibinājuši korporācijas un Gaudeamus dziedājuši ar pienācīgu cieņu. Bet H. Vilks 99. n-rā atzinis, ka korporācijas savas tradicijas „izvilkušas no Viduslaiku Vācijas alus tvana piesātinātajiem pagrabiem".

Tačū ne viens, nedz otrs nav pateicis svarīgāko — kāpēc Atmodas laikmeta ideologi dibināja korporācijas?

Un te nu atbildi dod to laiku vēsturisko notikumu norise, proti, galvenokārt — griba sekmēt cīņu par latviešu tautas tiesībām. Labi zināms, ka tautas niknākie ienaidnieki bija vācu muižnieki, kas latviešus apspieda garīgi, politiski un saimnieciski, pret ko cīņu uzsāka Atmodas laikmeta redzamākie darbinieki: Atis Kronvalds, Kr. Barons, Kr. Valdemārs u. d. c. Tāpēc būtu nepareizi domāt, ka šie latviešu patrioti dibināja divas korporācijas — pārņēma savu ienaidnieku tradicijas, tikai sava prieka pēc — lai valkātu krāsas, rīkotos ar rapieri un dziedātu Gaudeamus, u.t.t.

Nē — tām bija daudz dziļāka jēga: cīņā par latvietību viņiem vajadzēja pierādīt arī ārīgi — ka viņi ir līdzvērtīgi baroniem, kas lielāko tiesu bija korporeļi. Valkājot viņu parauga krāsas un iedzīvojoties zināmās tradicijās cits vairāk, cits ar mazāku patiku, to laiku latviešu akadēmiki spēja ieklūt pat augstākajās vācu aprindās, kur viņi darīja iespējamo savas apspiestās tautas labā.

Šīs korporācijas savā ziņā bija cīņu organizācijas, kurās, blakus korporāciju tradicijām, kaldināja cīņu plānus tautas mērķu sekmēšanai un sasniegšanai. Protams, pēc 18. novembra, kad nodibinājās Latvijas brīvvalsts, korporāciju sākotnējā nozīme savu spēku zaudēja, bet palika tradicijas, kas lielu daļu studējošās jaunatnes saista vēl šodien.

Vai tikai ķekelis, rapieris un Gaudeamus pievelk, jeb vai „Vācijas Viduslaiku tradicijām" ir arī kāds dziļāks iekšējs spēks, kas savā varā tur jaunekļus un sirmgalvjus, to H. Vilks nav papūlējies izpētīt.

Kurzemnieks, Toronto

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU
DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus un dāvanas aizkara zemē sūtiet ar
TAZAB
22 ROLAND GDNS
LONDON S.W.7
ENGLAND
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

NĀKAMIE SIMT

CEĻOJUMI UZ MĒNESI BŪS IKI

Zinātnei soļojot uz priekšu septiņjūdžu zābakiem, nāk jamākās pārmaiņas ne vien visās zinātnes, bet arī visā vērojamu zinātnieku skatījumā cilvēks nākamo simts g

„Gadījumā, ja pasaule spēj izvairīties no četrām briesmām: kara ,diktatūras, lai kāda tā arī būtu, pārmērīgas dzimstības pieaugšanas un fanātisma", saka Indiānas universitātes zooloģijas profesors, Nobeļa prēmijas laureāts Dr. Mullers, „nākamie simts gadi revolūcionēs zinātni un tās praktisko izmantošanu."

Tā, piem., bez jebkādām grūtībām varēs nenogulēt neproduktīvi laiku, varēs pēc patikas izvēlēties iecerētā bērna kārtu; tāpat ar zinātnes palīdzību vecāki pēc vēlēšanās varēs dabūt dvīņus vai pat vēl vairāk bērnu vienā paņēmienā.

Dr. Mullers aizrāda, ka pārmērīgs dzimstības pieaugums ir vienas no lielākajām briesmām, kas gaida nākamās paaudzes. Tad, ja cilvēks pratīs dzimstību ieturēt normālos rāmjos, t. i., ierobežot dzimstību, samazinot bērnu skaitu tieši dzimstošo bērnu nākotnes labā, varēs uzlabot arī jaunpiedzimušo kvalitāti; vairs nebūs jāsamierinās ar gadījumu iedzimtību, kur pasaulē jaunatnākušais lielākā vai mazākā mērā atspoguļo savu vecāku divainības un trūkumus.

Dr. Verners fon Brauns, viens no vācu zinātniekiem, kam bija ievērojama loma V-2 izveidošanā, tagad ir kļuvis Sav. Valstu pavalstnieks un viens no visbiežāk citētiem vārdiem dažādos jautājumos, kas skar rakešattīstību un starpplanētu telpas iekarošanu.

Pēc Dr. V. Brauna domām, starpkontinentālā raķete ir tikai pats sākums nesalīdzināmi lielākiem sasniegumiem. Utopija, nākotnes pareģošana, zinātniska spekulēšana, balstoties uz noteikošo un, no tā izejot nosakot sasniegumus nākotnē — vienalga, kādu nosaukumu tam arī izvēlētos, Dr. V. Brauna tēlojumā ir tik dzīva un pārliecinoša, ka pēkšņi sametas pavisam bēdīgi ap sirdi, iedomājoties, ka 2057. gadā, kad viss tālāk pareģotais būs sasniegts, mūsu paaudze jau ilgus gadus būs mēslojusi kapsētu zemi.

Pēc simts gadiem — tēlo vācu zinātnieks — pasaule atradīsies kosmiskā laikmeta brīnumu vārā. Vairākas ekspedīcijas tad jau ir izbraukājušas Marsu un Vēnus, pirmie cilvēka soļi sperti uz Jupitera un Saturna. Ceļojumi uz mēnesi kļuvuši par ikdienas parādību. Skaistākās vietās uzceltas greznas viesnīcas tūristu pievilkšanai; zinātnieki nodarbojas ar mēness bagātību pētīšanu, tiek rakts un spridzināts, ceribā atrast vielas zemes dilstošo minerālu krājumu aizstāšanai.

2057. GADĀ AP ZEMI RIŅĶOS DAŽĀDI SATELITI

Lidojumi uz mēnesi kļuvuši samērā lēti, jo agrāko ar ķīmiskām vielām dzīto raķešķuģu vietā stājušies moderni starpplanētu transporti, kuŗu vienīgā degviela ir atomenerģija.

Ja pašreiz, t. i., 1957. gadā, ap zemi kā jauni pasaules brīnumi joņo divi padomju sateliti, tad 2057. gadā ap zemes lodi joņos sateliti visdažādākos lielumos, krāsās un ātrumos, veicot visdažādākās funkcijas. Daži sateliti, komerciāli visizdevīgākie, uzņemsies starptautisko pasta pienesēju lomu. Tie uzņems radioziņojumus no kādas pilsētas — to pārlidojot — un noraidīs vajadzīgā vietā virs kādas citas pilsētas, valsts vai kontinenta. Tādas vietas, kas atrodas viena no otras vismaz 500 jūdžu tālu, 2057. gadā sazināsies vairs tikai šādā veidā. Nevienā gadījumā informācijas pārnešanai no vienas zemes lodes punkta uz otru nebūs vajadzīga vairāk kā viena stunda. Citi sateliti kalpos kā nacionālas vai globālas televīziju stacijas. Bez tam, starpplanētu telpā atradīsies cilvēku apkalpoti pieturas punkti, atpūtai ceļotājiem uz mēnesi vai citām planētām.

Dr. Brauns ir pārliecināts, ka pašreizējie Padomju Savienības sasniegumi raķešattīstības laukā ir tikai gadījuma rakstura un ka Sav. Valstu rūpniecības potenciāls, vienreiz atmodinā iekustināts, drīz vien krie tikai panāks, bet aizst tiem tālu priekšā.

Zelta laikmeta iestāša saulē nākamo simts gad pareģo Kalifornijas Tech kā institūta ģeoķīmijas sors Harrisons Brauns. P domām, ja vien cilvēcei izdzīvot vēl simts gadu, šķ saglabājot izveidoto ind civilizāciju, bet nepārv robotos, pasaulē patiesi i zelta laiki, ar arvien jaun klājumiem bezgalīgajā se

Naftas krājumiem sarū tagadējā gadsimtā un ogļu rezervēm izbeidzoties majā gadsimtā, enerģijas na tiks koncentrēta aton cības laukā. Pasaulē ir neizsmeļamas atomenerģ zerves. Bet tas nav ga Nākotnes sasniegumos n nebūs vis zinātnes un te potenciāls, bet gan pats Tikai tad, ja cilvēkam izveidot nepieciešamos sociālos un politiskos tus un tos ievērot sadziv vu kaimiņu, tikai tad vērti tie zelta vārti, ku ga atrodas zinātnes un loģijas veidojumā.

GAĻEŽU LAIKMĪ PIEDERĒS PAGĀT

Gaļēžiem grūtas dien bioloģijas profesors Bon no Kalifornijas Tech institūtā. Dr Bonners d līdz 2057. gadam atomu lekulu uzbūve un darbīb prasta visos sīkumos. kam vēl vienmēr būs viņš ēdis ēdienu, t. i., pienācis laiks, ja tāds vispār varētu pienākt, vēks uzņems nepieciešu ģiju tiešā, piemēram, strāvu vai atomenerģ vien tiek prātots, ka kā dienu mēs savu izsalku sim apmierināt, nori kārši kādu tableti. Va ja tas arī notiktu, tad Bonnera domām, tai būt vareni lielai tablet tik lielai kā vienai šīsd tītei, ja tā tiktu savi sulā. Ēdienu, tāpat pagatavos no zaļiem a lauksaimniecība būs ma. Bet 2057. gada lau cībai būs jābūt daud par 1957. gada lauksa Un, proti, pēc simts g saulē sagaida vismaz daudz iedzīvotāju, kā Tuksneši tiks kultivē ūdeņoti ar iztīrītu oke Insekti būs pilnīgi ap laiks, kad tie apdrau piederēs tālai pagāt saimniecība būs tik tā nizēta, ka gigantiskas vākšanai būs nepiecie pavisam niecīgs skai kas arī tad nedarīs ko tagad sauktu par nos ar lauksaimniecību dā lauksaimniecības cija būs aizgājusi t visus darbus velks kas mašīnas, ko „smadzeņu centrs."

Pēc simts gadiem gaļēžu periods piede nei, pasaulē valdīs Tā kā dzīvā cilvēka r virsū pavairosies ,dzī sa pamazināsies. Bet dzīve nebūs nepatikam 100 gadiem varēs ēs tāpat kā šodien, tik būs pagatavoti no sa na, sintetiskām garš mazliet plastika — piešķirtu tik rakstur mu".

Arī pēc psiholoģija Dr. Vēra domām nāk gadi nesīs grandioz nas cilvēka dzīvē. B tad, ja cilvēce nāka gadus spēj pārdzīvot.

Dr. Vērs parego, k 1957. līdz 2057. gadam mācīsies daudz vairā nekā pēdējā 1 miljon kā. Cilvēks aradīs re sāpēm un ciešanām, mību iemeslus un zāl radīs iemeslu naidam bāi, atradīs ceļus, kā dzas no savām vājīb būtu fiziskas vai gari

MAINĀM ATKAL JAUNĀS GRĀMATAS P
VECAJĀM
Par pilnu vērtību mainām agrākos trimdas iz pret jaunām grāmatām. Piesūtiet sarakstus, no jums savus.
LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, IO

NĀKAMIE SIMTS GADI

CEĻOJUMI UZ MĒNESI BŪS IKDIENAS PARĀDĪBA

Zinātnei soļojot uz priekšu septiņjūdžu zābakiem, nākamie simts gadi nesīs visneiedomājamākās pārmaiņas ne vien visās zinātnes, bet arī visās ikdienas dzīves nozarēs. Vairāku ievērojamu zinātnieku skatījumā cilvēks nākamo simts gadu laikā var sagaidīt sekojošo:

„Gadījumā, ja pasaule spēj izvairīties no četrām briesmām: kara ,diktātūras, lai kāda tā arī būtu, pārmērīgas dzimstības pieaugšanas un fanātisma", saka Indiānas universitātes zooloģijas profesors, Nobeļa prēmijas laureāts Dr. Mullers, „nākamie simts gadi revolūcionēs zinātni un tās praktisko izmantošanu."

Tā, piem., bez jebkādām grūtībām varēs nenogulēt neproduktīvi laiku, varēs pēc patikas izvēlēties iecerētā bērna kārtu; tāpat ar zinātnes palīdzību vecāki pēc vēlēšanās varēs dabūt dvīņus vai pat vēl vairāk bērnu vienā paņēmienā.

Dr. Mullers aizrāda, ka pārmērīgs dzimstības pieaugums ir vienas no lielākajām briesmām, kas gaida nākamās paaudzes. Tad, ja cilvēks pratīs dzimstību ieturēt normālos rāmjos, t. i., ierobežot dzimstību, samazinot bērnu skaitu tieši dzimstošo bērnu nākotnes labā, varēs uzlabot arī jaunpiedzimušo kvalitāti; vairs nebūs jāsamierinās ar gadījumu iedzimtību, kur pasaulē jaunatnākušais lielākā vai mazākā mērā atspoguļo savu vecāku dīvainības un trūkumus.

Dr. Verners fon Brauns, viens no vācu zinātniekiem, kam bija ievērojama loma V-2 izveidošanā, tagad ir kļuvis Sav. Valstu pavalstnieks un viens no visbiežāk citētiem vārdiem dažādos jautājumos, kas skar raķešattīstību un starpplanētu telpas iekarošanu.

Pēc Dr. V. Brauna domām, starpkontinentālā raķete ir tikai pats sākums nesalīdzināmi lielākiem sasniegumiem. Utopija, nākotnes paregošana, zinātniska spekulēšana, balstoties uz notiekošo un, no tā izejot nosakot sasniegumus nākotnē — vienalga, kādu nosaukumu tam arī izvēlētos, Dr. V. Brauna tēlojumā ir tik dzīva un pārliecinoša, ka pēkšņi sametas pavisam bēdīgi ap sirdi, iedomājoties, ka 2057. gadā, kad viss tālāk paregotais būs sasniegts, mūsu paaudze jau ilgus gadus būs mēslojusi kapsētu zemi.

Pēc simts gadiem — tēlo vācu zinātnieks — pasaule atradīsies kosmiskā laikmeta brīnumu varā. Vairākas ekspedīcijas tad jau ir izbraukājušas Marsu un Vēnus, pirmie cilvēka soļi sperti uz Jupitera un Saturna. Ceļojumi uz mēnesi kļuvuši par ikdienas parādību. Skaistākās vietās uzceltas greznas viesnīcas tūristu pievilkšanai; zinātnieki nodarbojas ar mēness bagātību pētīšanu, tiek rakts un spridzināts, cerībā atrast vielas zemes dilstošo minerālu krājumu aizstāšanai.

2057. GADĀ AP ZEMI RIŅĶOS DAŽĀDI SATELITI

Lidojumi uz mēnesi kļuvuši samērā lēti, jo agrāko ar ķīmiskām vielām dzīto raķeškuģu vietā stājušies moderni starpplanētu transporti, kuru vienīgā degviela ir atomenerģija.

Ja pašreiz, t. i., 1957. gadā, ap zemi kā jauni pasaules brīnumi joņo divi padomju sateliti, tad 2057. gadā ap zemes lodi joņos sateliti visdažādākos lielumos, krāsās un ātrumos, veicot visdažādākās funkcijas. Daži sateliti, komerciāli visizdevīgākie, uzņemsies starptautisko pasta pienesēju lomu. Tie uzņems radioziņojumus no kādas pilsētas — to pārlidojot — un noraidīs vajadzīgā vietā virs kādas citas pilsētas, valsts vai kontinenta. Tādas vietas, kas atrodas viena no otras vismaz 500 jūdžu tālu, 2057. gadā sazināsies vairs tikai šādā veidā. Nevienā gadījumā informācijas pārnešanai no viena zemes lodes punkta uz otru nebūs vajadzīga vairāk kā viena stunda. Citi sateliti kalpos kā nacionālas vai globālas televīziju stacijas. Bez tam, starpplanētu telpā atradīsies cilvēku apkalpoti pieturas punkti, atpūtai ceļotājiem uz mēnesi vai citām planētām.

Dr. Brauns ir pārliecināts, ka pašreizējie Padomju Savienības sasniegumi raķešattīstības laukā ir tikai gadījuma rakstura un ka Sav. Valstu rūpniecības potenciāls, vienreiz atmodināts un iekustināts, drīz vien krievus ne tikai panāks, bet aizsteigsies tiem tālu priekšā.

Zelta laikmeta iestāšanos pasaulē nākamo simts gadu laikā paregō Kalifornijas Technoloģiskā institūta ģeoķīmijas profesors Harrisons Brauns. Pēc viņa domām, ja vien cilvēcei izdodas izdzīvot vēl simts gadu, šai laikā saglabājot izveidoto industriālo civilizāciju, bet nepārvēršoties robotos, pasaulē patiesi iestāsies zelta laiki, ar arvien jauniem atklājumiem bezgalīgajā secībā.

Naftas krājumiem sarūkot jau tagadējā gadsimtā un akmeņogļu rezervēm izbeidzoties nākamajā gadsimtā, enerģijas iegūšana tiks koncentrēta atomrūpniecības laukā. Pasaulē ir gandrīz neizsmeļamas atomenerģijas rezerves. Bet tas nav galvenais. Nākotnes sasniegumos noteicējs nebūs vis zinātnes un technikas potenciāls, bet gan pats cilvēks. Tikai tad, ja cilvēkam izdosies izveidot nepieciešamos morālos, sociālos un politiskos standartus un tos ievērot sadzīvē ar savu kaimiņu, tikai tad tiks pavērti tie zelta vārti, kuŗu atslēga atrodas zinātnes un technoloģijas veidojumā.

GAĻĒŽU LAIKMETS PIEDERĒS PAGĀTNEI

Gaļēžiem grūtas dienas paregō bioloģijas profesors Bonners, arī no Kalifornijas Technoloģiskā institūtā. Dr Bonners domā, ka līdz 2057. gadam atomu un molekulu uzbūve un darbība būs izprasta visos sīkumos. Bet cilvēkam vēl vienmēr būs jāēd, un viņš ēdīs ēdienu, t. i., vēl nebūs pienācis laiks, ja tāds kādreiz vispār varētu pienākt, kad cilvēks uzņems nepieciešamo enerģiju tieši, piemēram, elektrisko strāvu vai atomenerģiju. Bieži vien tiek prātots, ka kādu jauku dienu mēs savu izsalkumu varēsim apmierināt, norijot vienkārši kādu tableti. Varbūt. Bet ja tas arī notiktu, tad, pēc Dr. Bonnera domām, tai vajadzētu būt vareni lielai tabletei, vismaz tik lielai kā vienai šīsdienas maltītei, ja tā tiktu savīstīta kapsulā. Ēdienu, tāpat kā tagad, pagatavos no zaļiem augiem, un lauksaimniecība būs nepieciešama. Bet 2057. gada lauksaimniecībai būs jābūt daudz pārākai par 1957. gada lauksaimniecību. Un, proti, pēc simts gadiem pasaulē sagaida vismaz divreiz tik daudz iedzīvotāju, kā ir šodien. Tuksneši tiks kultivēti un apūdeņoti ar iztīrītu okeanu ūdeni Insekti būs pilnīgi apkaroti, un laiks, kad tie apdraudēja ražu, piederēs tālai pagātnei. Lauksaimniecība būs tik tālu mechanizēta, ka gigantiskas ražas ievākšanai būs nepieciešams tikai pavisam niecīgs skaits cilvēku, kas arī tad nedarīs neko tādu, ko tagad sauktu par nodarbošanos ar lauksaimniecību. 2057. gadā lauksaimniecības mechanizācija būs aizgājusi tik tālu, ka visus darbus veiks automatiskas mašīnas, ko vadīs kāds „smadzeņu centrs."

Pēc simts gadiem tagadējais gaļēžu periods piederēs pagātnei, pasaulē valdīs veģetārieši. Tā kā dzīvā cilvēka masa zemes virsū pavairosies ,dzīvnieku masa pamazināsies. Bet veģetāriešu dzīve nebūs nepatīkama. Arī pēc 100 gadiem varēs ēst „stēkus" tāpat kā šodien, tikai tad tie būs pagatavoti no sakņu proteīna, sintetiskām garšvielām un mazliet plastika — lai stēkam piešķirtu tik raksturīgo „sīkstumu".

Arī pēc psicholoģijas profesora Dr. Vēra domām nākamie simts gadi nesīs grandiozas pārmaiņas cilvēka dzīvē. Bet ... tikai tad, ja cilvēce nākamos simts gadus spēj pārdzīvot.

Dr. Vērs paregō, ka laikā no 1957. līdz 2057. gadam cilvēks iemācīsies daudz vairāk par sevi nekā pēdējā 1 miljona gadu laikā. Cilvēks aradīs remdinātājus sāpēm un ciešanām, atradīs slimību iemeslus un zāles. Viņš atradīs iemeslu naidam un iznīcībai, atradīs ceļus, kā apiet daudzas no savām vājībām, lai ās būtu fiziskas vai garīgas.

Pārtikas pārstrādāšana cilvēka ķermenī un enerģijas radīšana šīs pārstrādāšanas procesā sagādās sīku informāciju par centrālās nervu sistēmas bioķīmiju. Tādā gadījumā varētu būt iespējams mainīt, uzlabot apkārtni, kurā centrālā nervu sistēma situēta, lai tādā ceļā likvidētu slimības un neprecīzu organisma darbību, uzlabotu un palielinātu nervu šūniņu, un nervu tīklu darbību. Šādā ceļā zinātne spētu mainīt cilvēka jūtas, viņa dziņas un domas — un tas viss tiktu panākts bioķīmiskā ceļā. Kaut kas tamlīdzīgs tiek mēģināts jau šodien, lietojot dažādus „nomierinātājus".

Cilvēka motīvu, domu jūtu un vērtību izcelšanās tiktu izpētīta visos sīkumos tā — lai, zinot, kādi katrā gadījumā ir tie ideālākie apstākļi, — vecāki, šādus apstākļus sagādājot, varētu garantēt, ka viņu bērni izveidosies emocionāli stabili, pašpārliecināti un apmierināti, kas varēs sekmīgi veidot un vadīt paši savu dzīvi. Protams, sociālai uzbūvei kļūstot strežģītākai, rodoties jaunām prasībām, radīsies arī jaunas problēmas, kuŗu atrisināšanai būs nepieciešama veselīga iekļaušanās jaunajā situācijā. Bet jo vairāk kas par cilvēku būs zināms, jo vairāk būs zināms arī par viņa spējām piemēroties jaunajiem apstākļiem.

Dr. Vērs domā, ka nākamo simts gadu laikā cilvēka intelliģences līmenis būs strauji kāpis, mācības metodes uzlabojušās un cilvēka mentālā kapacitāte strauji paplašināta.

Ja vien cilvēks iemācīsies sevi savaldīt, pirms viņš sevi iznīcinās (un kā pēdējo paveikt, to cilvēks jau sen ir iemācījies), tad patiesi cilvēks atzīs, ka pasaule ir lieliska vieta, kur dzīvot.

I. P.

KORPORĀCIJAS LACUANIA JUBILEJĀ

7. decembrī LU korkorācija Lacuania atskatījās uz 30 darbības gadiem. Svinībās bija ieradušies korporācijas piederīgie arī no ASV, tāpat daudz vietējo viesu un apsveicēju. Attēlā no kr.: viceseniors A. Rudusāns, seniors J. Niedra, sekr. J. Vilcāns un oldermanis Ed. Spravņiks. J. Kreiļa uzņ.

Profesoram Endzelīnam 85 gadi

Mūsu lielajam zinātniekam profesoram J. Endzelīnam 1958. g. 22. februārī piepildās 85 mūža gadi. Ir pienākušas ziņas no dzimtenes, ka šo notikumu atzīmēs arī Rīgā. Profesora draugi, audzēkņi un kollēgas tiek laipni lūgti atcerēties mūsu cienījāmo zinātnieku viņa jubilejā ar kādu jūtamāku dāvanu. Viņa adrese ir: Rīgā, Latvijā, Kārļa Marksa ielā Nr. 3, dzīv. 5 (bij. Ģertrūdes iela).

Teodors Reiters

savu pēdējo ieskaņojumu — 4 Ziemassvētku dziesmas — atzina arī par savu labāko:

1. Dievišķais mirdzums;
2. Es skaistu rozīt' zinu;
3. Svēta nakts;
4. Klusa nakts, svēta nakts.

Reitera koris, ko pavada simfonisks orķestris.

Un patiešām, no visām tām izskan dievišķais Ziemassvētku mirdzums!

SAVIENOTĀS VALSTIS

CIKĀGA

Ciānas draudzes Ziemassvētku eglītes sarīkojums notiks svētdien, 22. dec., plkst. 5 p. p. Ferdinanda ielā 5015 W. Otto Krolla teātŗa studijas bērnu kopa izrādīs L. Strautnieces iestudēto E. Kores-Krūmiņas bērnu lugu „Ziemassvētku pasaciņa". Sekos priekšnesumi, rotaļas, dejas, bērnu apdāvināšana u. c. Svētrunu teiks draudzes mācītājs A. Rautenšilds.

Slēgtu Ziemassvētku eglītes vakaru rīko E. un V. Dzelmju tautiskā deju kopa ceturtdien, 26. dec., pl. 7.30 vakarā, Hull House izstādes zālē, 800 S. Halsted ielā. Priekšnesumi un savstarpēja apdāvināšanās.

Par latvju jaunatnes patriotisko noskaņojumu atkārtoti liecināja ČLJ pulciņa sarīkojums, kuŗa temats bija „Rīga", kā turpinājums jau agrāk sarīkotajiem novada vakariem. Šajos vakaros, kuŗi notiek reizi mēnesī, piektdienās, jaunieši izvēlas kādu novadu, ar kuŗu tad referents iepazīstina no literāriem avotiem, vai stāsta personīgos piedzīvojumus. Šoreiz sarīkojums bija izpelnījies sevišķu ievērību arī pie vecākās paaudzes, jo bija solīta filma par mūsu galvaspilsētu. Klausītāju starpā redzēja skolu darbiniekus H. Kreiceru, J. Vilciņu, Korstu ar kundzi u. c. Sarīkojumu ar īsu ievadrunu atklāja Dr. V. Muižnieks, norādīdams uz izvēlētā temata svarīgumu. Tad vakara vadīšanu pārņēma Līga Korsta un aicināja šī sarīkojuma referentu L. Streipu pie runātāja pults. Referents samērā īsā stāstījumā izvadāja klausītājus pa Rīgas senajām dienām, minēdams daudzus vēsturiskus faktus, kas saistās ar Rīgas dibināšanu un izveidošanu. Pēc A. Bites noskandētām 2 Al. Čaka dzejām par Rīgu, režisors Valdis Hermanis „paņēma klausītājus pie rokas", lai tie kopā ar viņu pastaigātos pa neaizmirstamās Rīgas ielām un parkiem. Tiem, kas tur bijuši, šai pastaigā Rīga atplauka visā tās skaistumā. Referātu papildināja filma, rādot šo jauko pilsētu pie Daugavas Latvijas brīvības laikā un kādu posmu no tagadējās. Latvijas komūnistu varā. Vakaru noslēdza V. Muižnieks. Sarīkojumam sekoja saviesīga dzīve.

— ro.

GRAND RAPIDI (MIHC.)

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes valde ziedojusi Lāčplēšu kaŗa ordeņu kavalieru biedrībai 15 dol., Latvijas kaŗa invalidu savienībai 15 dol. un J. Krēsliņa ģimenei Vācijā 5 dol. Bez tam no palīdzības sekcijas līdzekļiem atvēlēti 50 dol. 25 CARE saiņu iegādei Augustdorfas nometnes slimo un darbam nespējīgo tautiešu vajadzībām un $20,- 10 Care saiņu nosūtīšanai Minsteres latviešu ģimnazijai Vācijā. Draudzes valde nolēmusi vēl papildus iepirkt 10 kapu vietas Vūdlavna kapos, līdzšinējā latviešu kapu nodalījumā.

Jaunatnes pulciņš Pērse piektdien, 13. decembrī, plkst. 7.30 v. rīko vakarēšanu. Tiek organizēti dažādi pārsteigumi, sacensības un dejas.

Skolotāju kopa Grand Rapidos izraudzījusi par priekšsēdi V. Lībantu, sekretāru A. Lapsiņu un kasieri Ed. Avotu.

Latviešu ev.-lut. Vienības dr. un svētdienas skolas kopējs eglītes vakars 21. decembrī. Tajā ar priekšnesumiem piedalīsies E. Paegles baleta studijas audzēknes. 22. decembrī draudzes jaunatnes pulciņa eglītes vakars. Abi sarīkojumi baznīcas apakšējā zālē.

Grand Rapidu latviešu skolas vecāku pilnsapulce notika 23. novembrī skolas telpās; bija ieradies paprāvs pulciņš bērnu vecāku, kas liecināja, ka interese par latviešu skolu nebūt nav zudusi. Vēl jo vairāk minēto pasvītroja pārrunas un diezgan dzīvās debates par dažādiem audzināšanas jautājumiem, tāpat par skolotāju un bērnu vecāku sadarbību un sabiedrības atsaucību. No bērnu vecākiem izraudzīja latviešu skolas valdi: P. Eriņš, Em. Avots, J. Jansons, V. Mežulis, S. Daukša, A. Bergs; revīzijas komisijā: K. Tālbergs, Ed. Avots, P. Vaseris un Kr. Jansons.

Grand rapidietis V. Skuja jau vairāk kā 5 gadus strādā Quin-Mc. Govern Building speciālitātes vairumtirdzniecības firmā un ieguvis šīs firmas vadības uzticību un cieņu. Šis uzņēmums tirgojas ar krāsām un šīs nozares visdažādākiem piederumiem, garāžu durvīm u. c. Ar firmas vadības ziņu V. Skuja piedāvā mūsu tautiešiem visā Amerikā pazīstamas augstas kvalitātes sienu un griestu krāsu 25 dažādās nokrāsās par stipri pazeminātu cenu. Parastā tirgus cena ir 6,34 dolari par galonu un 2 dol. par kvartu, bet līdz šī gada beigām to pārdos par $3,98 galonā un $1,10 kvartā. Lai saņemtu zināmu atlaidi, tautiešiem ieteicams zvanīt pa tālruni CH 3-0101 parastā darba laikā, un pēc plkst. 6 v. GL 4-6740 vai uzņēmumā 1125 Burton St. E. prasīt pēc V. Skujas.

Edgars Kalniņš iesaukts karadienestā ASV bruņotajos spēkos.

Skrundas gaidu vienība paredzējusi sekot aicinājumam un atbalstīt amerikāņu gaidu apgabala pastāvīgās nometņu vietas — Camp Anna Behrens, iekārtošanu un uzlabošanu; tur bija arī daudzas latviešu gaidu vienības un novada nometnes. Šī nometne atrodas netālu no Grand Hēvenas pie Mičigēnas ezera. Gaidas Daina Jansone, Ilze Avota un Dzintra Pastniece turpmāk darbosies gaidu apgabala plānošanas komisijā.

V. Z.

ROČESTRA (N. Y.)

Organizāciju pārstāvji 6. decembŗa sēdē izlēma, ka Baltijas tautu vakara sarīkošana nākamā gada 18. janvārī atstājama jau pastāvošās rīcības komitejas ziņā (ar dažām personālām pārmaiņām), sadarbībā ar latviešu pārstāvi pie tautību grupām.Latviešus baltiešu vakarā reprezentēs Sirakuzu jauniešu deju kopa, pianiste Sk. Stakle un Ročestras latviešu jaukts koris „Līga" dir. A. Dzeņa vadībā. Sarīkojuma sekmīgākai izkārtošanai rīcības komitejā darbosies līdz dir. A. Dzenis, keramiķe A. Graudiņa, Z. Oļukalna, V. Lauva, A. Sarma un P. Kļaviņš. Tautību grupas sarīkojumā pārstāvēs: lietuvju — J. Jurkas, latviešu — A. Niedols un igauņu — E. Kera. Tautieši laipni aicināti pārskatīt savus latviskos izstrādājumus, lai no tiem varētu izraudzīt raksturīgākos eksponātus latviešu stūrītim baltiešu vakarā.

Draudzes eglītes vakars bērniem un pieaugušiem notiks sestdien, 21. decembrī, plkst. 6 Social Erie kluba telpās, 810 Clinton Ave., South, Meigs ielas stūrī. Bērnu priekšnesumi, dāvanas un rotaļas. Draudzes Ziemassvētku dievkalpojums 25. decembrī, pl. 11.

Plašs Ziemassvētku koncerts, piedaloties 5 koŗiem ar 400 dziedātājiem un orķestri, notiks svētdien, 22. decembrī, pl. 8,15 Eastman teātŗa telpās, East Main un Gibbs ielas stūrī. Dir. P. White. Biļetes rez. vietām $1,- un $1,25; nerezervētām vietām $0,75.

Haralds Aistrauts pēc 5 gadu studijām Ročestras Technoloģijas institūtā beidzis būvkonstrukciju nozares pilnu kursu. Viņš strādā vietējā lielākajā architektu firmā. Sportistu aprindās pazīstams kā teicams paukošanas sporta piekopējs.

No darba atlaistie nedaudzie tautieši pa daļai pieņemti atpakaļ vecajās darba vietās, bet vairāki atraduši nodarbošanos citos uzņēmumos. Pagaidām asāka darba krize nav samanāma. Par peļņas samazināšanos uzņēmumos un fabrikās notecējušā gadā gan liecina reducētās Ziemassvētku gratifikācijas nodarbinātiem. Dažos uzņēmumos tādas nemaz nebūs.

As.

KALAMAZŪ

Jaunatnes kopas biedru eglītes vakars notiks 20. dec. Latviešu b-bas namā.

Latviešu skolas atklāts eglītes vakars sestdien, 21. decembrī, pl. 4,00 p.p. Latviešu b-bas namā. Vakaru ievadīs ar svētbrīdi māc. A. Piebalgs. Paredzēti bērnu priekšnesumi: deklamācijas, dziesmas un tēlojums „Saules griežos", ko sagatavo R. Rollis. Eglītes vakarā apsolījis ierasties arī Ziemassvētku vecītis.

Latviešu b-bas eglītes vakars ar Jaungada sagaidīšanu 31. decembrī.

Kalamazū latviešu skolas rīkotā J. Jaunsudrabiņa piemiņas pēcpusdiena notika 8. dec. Latviešu b-bas namā. Ap 60 rakstnieka cienītāju, kuŗu vidū bija daudz jaunatnes, uzrunāja skolas pārzinis A. Kaugars. Runātājs īsumā pieskārās rakstnieka biogrāfijai un viņa darbiem, kas tiek tulkoti vācu valodā. Režisors A. Štams no Grand Rapidiem lasīja Jaunsudrabiņa darbus, kas lielos un mazos tā iejūsmoja, ka režisoru apbēra ar jūsmīgiem aplausiem un sajūsmu saucieniem. Solo dziesmas dziedāja A. Sīlis I. Vinkleres klavieŗu pavadījumā, bet Jaunsudrabiņa dzejoļus deklamēja aktrise M. Ozoliņa.

V. M.

Ž. Unāms

TUMŠO DIENU ATBALSIS

DAŽAS PĀRDOMAS PAR M. VALTERA SARAKSTI AR K. ULMANI UN V. MUNTERU

ATKLĀTA VĒSTULE SŪTNIM

Ļoti cienījamais Sūtņa kungs! Kad Stokholmas latviešu avīzē 31. oktobŗa numurā izlasīju sludinājumu, ka iznākusi grāmata **„Mana sarakste ar Kārli Ulmani un Vilhelmu Munteru"**, man kļuva skumji. Jūsu dēļ. Jūsu personas, Jūsu stāvokļa un tās vietas dēļ, ko Jūs ieņemat Latvijas vēsturē kā valsts idejas pirmais un galvenais cīnītājs un piepildītājs, kā viens no tuvākiem Kārļa Ulmaņa līdzgaitniekiem un draugiem! Jūs esat viens no retajiem, ja ne vienīgais, ar kuŗu Kārlis Ulmanis vēl savas varas un lielās vientulības gados, kā arī drūmajās pēdējās dienās ir saucies uz TU, un starp kuŗiem abpusēji ir valdījusi draudzības diktēta pietāte un iecietība. Bet kad četrdesmito gadu beigās, un grūtajā emigrācijas posmā, manuprāt pavisam citu iemeslu dēļ (par kuŗiem plaši un līdz šim neapstrīdēti, arī no Jums, rakstīts manā grāmatā „Laiku atspulgā", nod. „Ulmanis un Valters"), Jūs sākāt cīņu pret t. s. „ārkārtējām pilnvarām", Jūs asi vērsāties arī pret Kārļa Ulmaņa personu, it sevišķi brošūrā „15. maija noziegums". Jūsu raksti un priekšlasījumi šai jautājumā atdūrās pret ļoti noteiktu un krasu latviešu trimdas sabiedrības norādījumu. Tā rezultātā Jūs atļāvāt apstākļiem sevi ievirzīt tik nepiemērotā un necienīgā pozicijā, kas man — tāpēc, ka biju un esmu ar Ulmaņa un Jūsu izcīnītās valsts ideju saaudzis, — ļoti sāpēja. Tas gan bija mūsu emigrācijas laika sākuma posmā, tomēr man liekas, ka ir pagājuši jau daudzi, daudzi gadi, kopš kādas Jūsu vēstules ierosmē mums sākās plaša sarakste un diskusijas par Latvijas valsts vēstures jautājumiem un tās liktenīgajām dienām. Ja šo mūsu saraksti iespiestu grāmatā, ko Jūs sākumā ierosinājāt, bet vēlāk pēc tā vairs necentāties, tad šī grāmata būtu krietni biezāka nekā Jūsu sarakste ar Ulmani un Munteru. Jau toreiz Jūs atsaucāties uz šo saraksti ar Ulmani un Munteru, un es Jūs lūdzu to nepublicēt — Jūsu pašu dēļ, vismaz tagad ne. Ar to jautājums toreiz apklusa.

VĪRA STĀJA ŽENĒVĀ

Un tad nāca gadījums Ženēvā 1955. g. vasarā, „Lielo konferences" laikā, kad Jūs ar savu rīcību un stāju, — nacionālu, godprātīgu, drosmīgu — bezbailīgi paceldams Latvijas jautājumu lielajā forumā, atkal par jaunu uzspodrinājāt savu lielā Latvijas valsts idejas cīnītāja poziciju. Es tolaik smagi un ilgstoši slims gulēju slimnīcā un notikumiem varēju drusku pasekot tikai kā transa stāvoklī. Bet Jūsu uzstāšanās ar cerības un ticības spēku piestaroja slimnīcas istabu. Jūsu uzstāšanās Ženēvā radikāli grozīja trimdas sabiedrības vairuma noskaņu Jums par labu. Izlasot Stokholmas pieteikumu par „Sarakstes" iznākšanu, uzmācās bažas, ka tas varētu atkal radīt pagriezienu atpakaļ, tāpat kā pēc „15. maija nozieguma" iznākšanas. Tāpēc bija skumji. Jūsu dēļ.

GRĀMATA, KAS AIZDZEN MIEGU

Vakar saņēmu Jūsu sūtīto grāmatu ar sirsnīgo „cieņas" veltījumu „cīņai un draudzībai". Lasīju grāmatu visu nakti. Tā radīja daudz nemierīgu pārdomu, pārspriedumu, salīdzinājumu, apsvērumu. Rezultāts: grāmatu izlasot, to aizvēru ar dalītām jūtām. No tās runā vecais revolūcionārs Valters, lielais bezkompromisa cīnītājs. Bet raugoties uz lielajiem mērķiem, kas ir svēti, viņš nepiešķir vērību sīkajiem oļiem, ar ko bruģēts ceļš, kas ved uz šo mērķi. Ja šis ceļš nebūtu bruģēts, uz mērķi vispār nevarētu nemaz tikt. Ir vajadzīga sīko, reālo un lielo lietu sinteze. Tikai tā ved uz pilnveidību. Kas pārāk pedantiski nodarbosies ar ceļa bruģēšanu, tas mērķi nesaskatīs un līdz tam netiks. Kas grūto un nogurdinošo ceļa bruģēšanas darbu ignorēs, tas mērķi neaizsniegs, kaut arī par to ģeniāli un ceļvadoši runātu. Tā tas mēdz būt dzīvē un nereti arī valsts politikā. **Sintezes trūkums vai nelīdzsvarotība starp reālpolitiku un mērķticību ir viena lieta, ko es izlasu Jūsu jaunajā grāmatā.** Es nesaku, ka tas tā ir, bet cik es apstākļus pārzinu un kā izprotu Jūsu attieksmes pret dažiem notikumiem, tad tāds iespaids paliek. Un otra lieta: **priekšaizspriedumi.** Arī tie spēlē zināmu lomu dzīvē. Vai šinī gadījumā uz šī konta nekā nevarētu likt? Jums ir aizspriedumi pret Munteru, pret viņa personu, pret politiku ārlietu resorā. Šie aizspriedumi dažās lietās ir dibināti, piem., Ciešinas gadījumā, kur M. rīcība bijusi pilnīgi nemorāla un vēl šodien nosodāma. Bet Munters jau bija tikai izpildierēdnis. Līniju noteica Ulmanis. Lai Jūs mani nepārprastu, aizrādīšu uz nodaļu „Munters" (grāmatā „Neatkarības saulrietā"), kur pirmo reizi kritiski vērtēta M. loma Latvijas ārpolitikā, un teikts: „Munters bija ideālākais, apdāvinātākais un piemērotākais ārlietu ministrs, kāds Latvijai bijis un kādu tā būtu varējusi vēlēties. Muntera dotumi šim amatam tālu pārsniedza visas tās prasības un arī agrākos precedentus. Bet tai pašā laikā **Munters nekad nedrīkstēja būt atbildīgais Latvijas valsts ārlietu ministrs,** un pie tam divu iemeslu dēļ: 1) viņš nebija latvietis un 2) viņš nebija ne saaudzis ne iesakņojies latviešu dzīves un kultūras tradicijās. Ministra amatā nevar būt cilvēks, pret kuŗu tautai nav uzticības, kaut arī tas būtu ar tīri vai pārcilvēciskām spējām apveltīts". Munters bija viena no Ulmaņa lielākām kļūdām un par atklātām kļūdām nav grūti cilvēkus tiesāt.

(Turpinājums sekos).

CEĻA VĀRDI

Ja tu nepalīdzi otram, tu velti izšķied lūgsnas Budam.

☆

Suņiem nav aizspriedumu pret nabagiem.

☆

Trīs gadi vajadzīgi, lai iemācītos amatu, trīs dienas — lai iemācītos laiskumu.

☆

Dali augli ar otru, tas garšo tad gluži tikpat labi.

☆

Teātrī pirmie svilpieni atskan no brīvvietām.

☆

Tauriņiem nav ko runāt par sniegu, nedz tārpam par debesīm.

Ķīniešu sakāmvārdi

A. E. KERSON
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST.
Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

MAINĀM ATKAL JAUNĀS GRĀMATAS PRET VECAJĀM
Par pilnu vērtību maināmm agrākos trimdas izdevumus pret jaunām grāmatām. Piesūtiet sarakstus, nosūtīsim jums savus.
LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, IOwa, USA.

LIELAIS un VISPĀREJAIS GRĀMATU, SKAŅU PLAŠU un LATVISKU IZSTRĀDĀJUMU
KATALOGS IR IZNĀCIS.
Saturā daudz retu grāmatu un citas noderīgas lietas, kas nekur citur nav iegūstamas. Piesūtām par brīvu.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA.

LASĪTĀJU vēstules

TOMĒR TAKTA TRŪKUMS!

Latvijas Amerikā red.:

L. Zandbergs lasītāju vēstulē centies sirsnīgi attaisnot H. Vilka un Ž. Epnera netaktisku izrīcību L.U. gada svētkos Toronto. Liekas tomēr, ka L. Z. spriež par lietām, kuŗas pašam īsti skaidras nav. Vispirms, gandrīz visās zemēs (izņemot viņpus dzelzs priekškara) akadēmiskā saime savos svētkos dzied tradicionālo Gaudeamus, kas nekādā ziņā nav Brāļi, šodien priecaj'ties. Ievērojot, ka Gaudeamus iepīts Vivat (lai dzīvo) uzsaukums universitātei, mācības spēkiem, dzimtai zemei, un tanī piemin arī aizgājušos draugus, dabiski, ka taktisks un pieklājīgs cilvēks šīs dziesmas laikā pieceļas kājās, tāpat kā to kopā ar citiem darīja cienījamais un sirmais profesors P. Ķikauka.

L. Z. vēstulē pavīd liels jēdzienu sajukums. Kad pēc K. Skalbes dzejoļa kādā sanāksmē jaunieši spontāni piecēlušies kājās, aizvestos godinot, to autors atzīst, bet ja to pašu dara tautieši kādā citā sanāksmē, godinot cietēju dzimteni „Tev mūžam dzīvot, Latvija", to autors nopeļ. Kur šeit loģika? Grūti saprotami arī, kādas paralēles varētu vilkt starp kājās necelšanos Padomju himnas laikā un Gaudeamus laikā universitātes gada svētkos!

Viena no zīmīgākām kultūrālās sabiedrības pazīmēm ir cieņība pret tradicijām. Šķiet, ka pat grūti runāt par kultūrālu sabiedrību tur, kur nav ierādīta vieta nekādām tradicijām. Tāpēc izbrīnu rada dažu tautiešu gluži donkichotiskā cīņa pret jau nodibinātām un atzītām tradicijām. Kāpēc censties ko nojaukt, ja nav padomā, ko vietā likt?

Ja uz Kronvaldu kāds grib atsaukties, tad būtu jāzina, ka Kronvalds pats piederēja pie sabiedrības, kas tradicijas augstu cienīja, un esmu pārliecināts, ka viņš ne reizi vien dziedāja Gaudeamus, droši un pieklājīgi stāvot kājās. Dzīvojot svešatnē, mums būtu jācenšas respektēt kaut vai minimālās sabiedriskās normas, lai neteiktu uz mums, kā to latvju paruna saka — izskrējis kā vilks no meža.

Jānis Niedra, Toronto

SVARĪGĀKAIS NAV PATEIKTS

Latvijas Amerikā red.:

Strīdū par Gaudeamus jūsu lakrakstā izraisījušās arī pārrunas par Atmodas laikmeta darbinieku dibinātām latviešu korporācijām un korporācijām vispār:

A. Voitkus 90. n-rā aizrāda, ka Atmodas laikmeta dižgari, kā Kronvalds u. c. nodibinājuši korporācijas un Gaudeamus dziedājuši ar pienācīgu cieņu. Bet H. Vilks 99. n-rā atzinis, ka korporācijas savas tradicijas „izvilkušas no Viduslaiku Vācijas alus tvana piesātinātajiem pagrabiem".

Taču ne viens, nedz otrs nav pateicis svarīgāko — kāpēc Atmodas laikmeta ideologi dibināja korporācijas?

Un te nu atbildi dod to laiku vēsturisko notikumu norise, proti, galvenokārt — griba sekmēt cīņu par latviešu tautas tiesībām. Labi zinām, ka tautas niknākie ienaidnieki bija vācu muižnieki, kas latviešus apspieda garīgi, politiski un saimnieciski, pret ko cīņu uzsāka Atmodas laikmeta redzamākie darbinieki: Atis Kronvalds, Kr. Barons, Kr. Valdemārs u. d. c. Tāpēc būtu nepareizi domāt, ka šie latviešu patrioti dibināja divas korporācijas — pārņēma savu ienaidnieku tradicijas, tikai sava prieka pēc — lai valkātu krāsas, rīkotos ar rapieri un dziedātu Gaudeamus, u.t.t.

Nē — tām bija daudz dziļāka jēga: cīņā par latvietību viņiem vajadzēja pierādīt arī ārīgi — ka viņi ir līdzvērtīgi baroniem, kas lielāko tiesu bija korporeļi. Valkājot viņu parauga krāsas un iedzīvojoties zināmās tradicijās cits vairāk, cits ar mazāku patiku, to laiku latviešu akadēmiķi spēja iekļūt pat augstākajās vācu aprindās, kur viņi darīja iespējamo savas apspiestās tautas labā.

Šīs korporācijas savā ziņā bija cīņu organizācijas, kurās, blakus korporāciju tradicijām, kaldināja cīņu plānus tautas mērķu sekmēšanai un sasniegšanai. Protams, pēc 18. novembra, kad nodibinājās Latvijas brīvvalsts, korporāciju sākotnējā nozīme savu spēku zaudēja, bet palika tradicijas, kas lielu daļu studējošās jaunatnes saista vēl šodien.

Vai tikai dekelis, rapieris un Gaudeamus pievelk, jeb vai „Vācijas Viduslaiku tradicijām" ir arī kāds dziļāks iekšējs spēks, kas savā varā tur jaunekļus un sirmgalvjus, to H. Vilks nav papūlējies izpētīt.

Kurzemnieks, Toronto

VĒRTĪGA GRĀMATA SKAISTĀ SĒJUMĀ IR MĪĻA DĀVANA

PROF. DR. AGR. H. LĀCIS

TOREIZ, KAD LATVIJAS VALSTS TAPA

Autora dzīvie tēlojumi ir interesanti un dod reālu ieskatu toreizējos notikumos.
Iesieta $2.-. Par piesūtīšanu nav jāmaksā.
Organizācijas un draudzes aicina ziedot labdarībai, un izdevējs, gribēdams iet talkā, katrai grāmatai, kas pasūtināta tieši pie paša izdevēja, pievieno kuponu 50 centu vērtībā. Lūdz kuponus sūtīt organizācijām un draudzēm, tās saņems naudu pret kuponiem.

FR. JEGERS, 95 - 14th AVE., NEWARK 3, NEW JERSEY, USA. TEL.: MArket 2-4095.

Apgāds **IMANTA** sagatavo **attēlu krājumu**

KĀRLIS ULMANIS un LATVIJA

Lai gan apgāda rīcībā jau ir plašs illustrātīvais materiāls par mūsu pirmo un pēdējo prezidentu un Latvijas neatkarības laika sasniegumiem un notikumiem, apgāds tomēr laipni lūdz ikvienu privātpersonu vai organizāciju, kuŗas rīcībā ir šādi materiāli (fotografijas, grāmatas, žurnāli utt.), aizdot tos uz laiku apgādam, atzīmējot, kas attiecīgajā attēlā redzams (ja attēlam jau nav klāt attiecīga apraksta), event. atzīmējot arī fotografa vārdu. Laipni lūdzam arī paziņot apgādam, kur šādi illustrātīvi materiāli būtu meklējami. Visus materiālus apgāds pēc izlietāšanas sūtīs atpakaļ, kompensējot iesūtītāju pūles un atsaucību. Materiāli piesūtāmi tieši apgādam.

Tāpat lūdzam arī aizdot materiālus attēlu krājumam

LATVJU KAŖAVĪRS

1914. — 1945.

Šie materiāli (uzņēmumi, zīmējumi, gleznojumi) piesūtāmi vai nu tieši apgādam vai krājuma redaktoram Aleksandram Plensneram. Visus materiālus apgāds pēc izlietāšanas sūtīs atpakaļ.

Materiāli abiem krājumiem iesūtāmi līdz šī gada beigām.

IMANTA

Postbox 292, Copenhagen V., Denmark

Priecīgus latviešu Ziemassvētkus, zobenu un saulīti jaunajā gadā!

A. Sprūdžs	**Daugavas vēji**
"	**Asaru liekņa**
A. Rubulis	**Latgales dziesminieki**
"	**Ar nāvi uz Tu**
J. Klīdzējs	**Dženitors**
"	**Cilvēka bērns**
K. Raudive	**Sapņi un īstenība**
A. Rupainis	**Māra mostas**
B. Senkēviča	**Latviešu ģimenes godi**

SAGATAVOŠANĀ

Mag. hist. K. Stalšāns **Latviešu un lietuviešu austrumu apgabalu slavizācija**

K. Raudive **Uu piedod mums mūsu vainu**

Jaunais romāns, kas nupat izdots vācu valodā, līdzīgi iepriekšējiem K. Raudives darbiem — guvis plašu ievērību, cildinošas kritikas un atsauksmes.

JĀŅA ŠĶIRMANTA apgāds,

1428 N. Fairfield Ave., Chicago 22, Ill., USA.

PĀRDOD SLIDAS

Vīriešu, sieviešu un bērnu

CENA $1,00 LĪDZ $12,00

MAKSĀJAM $1,00 LĪDZ $5,00 PAR JŪSU VECAJĀM SLIDĀM KĀ PRETVĒRTĪBU

par katru no mums nopirkto slidu pāri. Aizsūtiet pāri slidu saviem draugiem Eiropā.

ICE SKATE EXCHANGE

355 YONGE St., EM 8-5667

Mēs runājam vāciski, ungāriski, holandiski. Ņemiet līdzi bērnus.

JAUNS NAUDAS PĀRVEDUMI

uz visām U.S.S.R. daļām, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU.

PIEGĀDE 2 NEDĒĻĀS

Pilnīgi garantēti. — Oficiāli.

100 rubļu — $10.00

Maksa par katru pārvedumu $5.00. Maksimālais pārveduma lielums $50.00. Bet jūs varat sūtīt tik daudz pārvedumu, cik vēlaties.

GRAMERCY

744 Broad St., Newark, N. J. U.S.A.

Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission.

Ādolfu BROŠČU

no Alsviķu pagasta „Vilkoriem"

meklē māsa Elza.

Lūdz atsaukties uz adresi:

97 Tisdale St., N., Hamilton, Ont.,

MIRDZA JAKOBSONS.

DRĒBNIEKS

J. GRĪSLIS,

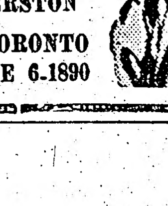

564 PALMERSTON AVE., TORONTO TEL.: LE 6-1890

Jānis Cīrulis

RĪGAS GALVA

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

V

ODISEJA PA VARŠAVU

Otrā dienā notika Teātŗa skolas audzēkņu skatuves uzvedums un koŗa koncerts, kas guva skatītājos un klausitājos arī itin dzīvu atsaucību. Publikā — poļu skatuves mākslas prominences, ievērojami valsts un sabiedriski drbinieki, kā arī mūsu sūtnis Grosvalds ar saviem darbiniekiem.

Pēc priekšnesumiem Varšavas teātŗa institūts bija sarīkojis plašu banketu ar poļiem raksturīgo pompu un eleganci. Mielasta laikā nāca apsveikumi un runas, kurās izskanēja ne vien pieklājības komplimenti, bet arī lietišķa kritika ļoti draudzīgā garā. Runātājiem atbildēja direktors Andersons lieliski improvizētā un asprātīgā runā ar latviskas pašcieņas pilnu reveransu poļu tautai un mākslai. Viņa perfektā vācu valodā teiktā runa bija īsts meistardarbs, un tālākās sarunās viņa atjautībām pievērsās visu dāmu uzbanība. Tā ārlietu ministra kundze, kuŗas galda biedrs es biju, pati būdama liela teātŗa cienītāja, sajūsmīgi teica:

„Viņš tiešām ir lielisks aktieris! Kāds ir viņa amplua?"

Kad pastāstīju, ka Andersons nav vis aktieris, bet inženieris, dzejnieks, lugas autors, paidagogs, mūzikas un teātŗa entuziasts, kuģu īpašnieks, lauksaimnieks un bijušais Rīgas pilsētas galva, ministra kundze pārsteigta iesaucās:

„Gluži neticami! Bet viņš taču ir tik šarmants un brīnišķīgs!"

Kad to vēlāk pastāstīju Galvam, viņa pašapziņa dāmu sabiedrībā bija manāmi cēlusies.

Mielasts, kā jau visi mielasti, beidzās lielā sirsnībā. Arī audzēkņi, kuŗus savā galā uzņēma un amizēja jaunie poļu kollēgas, šķīrās no deju priekiem ar ielauztām sirdīm.

Nākamajā dienā sākās mūsu Odiseja pa Varšavu — poļu karaļpiļu apskate, teātŗu apmeklēšana, pēcpusdienas kafijas un tējas banketi. Un tā tas gāja turpat vai veselu nedēļu.

Vispirms vaļējos pasažieru autobusos lēnā braucienā apskatījām pilsētu, ieskaitot īpatnējo žīdu kvartālu, kur redzējām šīs tautas pārstāvjus gaŗos paltrakos un peisakiem gar vaigiem. Tādi mūsu mājās nebija manīti. Bodīte pie bodītes, un visa pārdodamā manta salikta uz ietvēm, bet kundes staigā un žestikulē pa ielas vidu. Gaisā arī cauri benzīna tvaikiem jūt sīvu ķiploku smaku.

Pēc dažu minūšu brauciena esam atkal citā pasaulē ar labi un rūpīgi koptām ielām, mirdzošiem veikala skatlogiem, skvēriem un pieminekļiem, pie kuŗiem kā sasalusi stāv jātnieku sardze; pat zirgi nekustas un nedzenā mušas. — Tā ir gan dresūra, — nodomāju!

Ka poļu kareivjus dresē tikpat pamatīgi kā zirgus, to citu dienu redzējām ceļā uz Jana Sobeiska pili — Viļanovu. Ar mazo bānīti lēnīgā gaitā braucām gaŗām kareivju apmācības laukumam un ar dzīvu interesi vērojām, kā instruktori pļaukā un visādi bukņī poļu tēvijas sargus.

„Es gan gribētu redzēt uz ko tie šaus, ja izcelsies kaŗš?!" —iesaucās Andersons un jau toreiz paregoja, ka eventuālo kaŗu Polija zaudēs. Tas dažus gadus vēlāk arī piepildījās.

CIEMOS PIE NAPOLEONA MAZMEITAS

Pa ceļam vērojām poļu namiņu nabadzību, nolaistību un nosmulējušos bērnu varzu ikvienā pieturā. Visam tam asā pretstatā izcēlās Sobeisku pēc Versaijas parauga plānotā un celtā pils un dārzi, gan mazliet nekopta. jo par tās piederību tiesājoties divas karaļciltis — Potocki un Poņatovski, un to pagaidām pārzinot valsts. Atkal gobelēni, kā pie Fukjē, bet greznāki, franču italiešu un poļu meistaru gleznas, skulptūras, ieroči, porcelāns, kristalls un senlietas pat no senās Ēģiptes un Grieķijas, ko Sobeiskis pievācis un savācis savos kaŗagājienos. Parketa inkrustācijas ir meistardarbs par sevi, tāpat mēbeles. Spriedām, ka šai pilī atrodas vairāk bagātību nekā visās mūsu Latvijas mantnīcās kopā.

To pašu var sacīt par Jablonnu, grāfa Potocka pili, kur bijām ielūgti kādās brokastīs. Izrādās, ka jaunā grāfiene Potocka arī bijusi mūsu sarīkojumā, un tas viņai ļoti iepaticies — tāpēc šis ielūgums. Lūgti bija arī audzēkņi, un mums bija lielas bažas, vai mūsu zēniem un meitenēm uz grāfu gludā parketa kaut kādi nepaslīdēs kāja. Taču bažas bija nevietā — puiši nevainojami notēloja lordus, bet meičas visādi atgādināja augstdzimušas lēdijas

Uz galdiem bija visāda ēdmaņa, vīni un konjaki lielā izvēlē. Bet tos jau visus nedrīkstēja pat lāgā nogaršot tās pašas „nolādētās šnites dēļ", kā sūkstījās Kārlis Lagzdiņš. Galva gan centās ieliet pa malciņas no vis kā, ilgi smaržoja un garšoja un slavēja dzeŗamā augsto kvalitāti, kas tālu pārsniedzot Fukjē četrdesmitzlotnieku. Es pilnīgi pievienojos galvas novērtējumam, jo viena glāze burgundieša, ko izdzēru, bija tiešām vairāk vērts kā visa Fukjē pudele. Būtu jau baudījis vēl otru ir trešo, bet grāfienei par godu bijām norunājuši skandināt dažas dziesmas un to, kā zinu no piedzīvojumiem, labāk darīt ar skaidru galvu.

Diemžēl, jauno grāfieni, izslavētu skaistuli, nemaz nematījām, jo agrā rītā to kāda telegramma aizsaukusi uz Berlīni pie saslimušā grāfa. Tāpēc mūs pieņēma vecā grāfiene, Napoleona (neatceros gan — kuŗa) mazmeita, stipri pūderēta un izkrāsojusies vecenīte, kas ļoti atgādināja Puškina Pīķa dāmu. Vēl visai žirgta un kustīga, viņa rādīja savu jaunības dienu portretu un dižciltīgos radus. Kad dziedājām Melngaiļa Tumšo nakti un Jurjānu Andreja Kur tu skriesi, vanadziņi, viņa ļoti uzmanīgi klausījās un lūdza vēl kādas dziesmas. Viņai ļoti patika Em. Dārziņa Minjona, kas bija jāatkārto. Nodziedājām arī kādu poļu dziesmiņu, bet no tās, tāpat kā no mūsējām, viņa nesaprata ne vārda — grāfiene Potocka runāja tikai franciski.

Vēlāk izstaigājām abas — ziemas un vasaras — pilis un jāsaka, ka tādu greznību esmu redzējis tikai kinofilmā, jo ielūkoties dzīva grāfa vai karaļa pilī man vēl nekad dzīvē nebija gadījies. Arī parks, kur viss jau sāka zaļot ,ziedēt un smaržot, bija lielisks. Pa laukumiem pastaigājas pāvu pāris, skraida fazāni kā vistas latviešu sētā, bet stirnas ēd no rokas — kā paradīzē pirms pirmā grēka! Abas pilis atrodas uz Vislas krasta 3 kv. klm. parka vidū. To apjož masīva čuguna žogs ar zeltītiem Potocku vapeņiem starp granīta stabiem.

Bet turpat aiz žoga valda skrandainākā nabadzība! Kad greznās ekipažās atbraucām Jablonnas šaursliežu dzelzceļa stacijā, lai dotos atpakaļ uz 24 km. attālo Varšavu, mūs apstāja bērnu pulks un ubagoja pēc graša un maizes. Tie ir raksturīgie Polijas pretstati, kuŗus vairākkārt vērojām mūsu viesošanās laikā.

No redzētām pilīm vēl gribētos atzīmēt Lazjenkus (latviski: pirts), kas kādreiz bijusi reizē pils un pirts. Te ar savām draugaļām dzīrojis un priecājies slavenais daudzbērnu karalis Sigismunds Augusts, tā sakot, no galda pirtī, no pirts gultā, no gultas uz pirti un atkal pie galda, kā viņu prātīgi raksturoja mūsu pavadonis, institūta vēstures profesors. No zeltītiem ielogiem uz apmeklētājiem noraudzījās Sigismunda Augusta skaistules, un viņu dēļ to var apskaust visu zemju palaidnieki.

(Turpinājums sekos)

SESTDIEN, 21. DECEMBRĪ, plkst. 8 vakarā,

Latviešu Misiones ZIEMASSVĒTKU EGLĪTE,

14 PARK RD., TORONTO, ONT.

(Bloor pazemja tuvumā).

Dziesmas, deklamācijas un mūzikas priekšnesumi bērnu un pieaugušo sniegumā.

Visi laipni ielūgti.

LATVIEŠU ĀRSTS UZSĀK PRAKSI KALAMAZŪ

Ārsts Jānis Pone pēc prakses gada nostrādāšanas Kalamazū Bronson Methodist slimnīcā ieguvis prakses tiesības Mičigenas valstī. Praksi viņš uzsācis divās pilsētās: Marti (Mich.) telefons MARTIN - OS 25175, un Kalamazū, 437 Stone ielā, telefons FI - 55431 (ar iepriekšēju pieteikšanos). Kopš iebraukšanas ASV līdz pagājušam gadam viņš strādāja par chirurģiskās un dzemdību nodaļas vadītāju amerikāņu Samoa slimnīcā, Samoa salās. Viņa māsa, ārste zobu slimībās E. Austriņa pirms neilga laika atvēra Kalamazū zobārstniecības kabinetu; tagad abi strādās vienā mājā.

ZENTAI MAURIŅAI

veltītu pēcpusdienu Toronto rīko 15. decembrī, pl. 7 v. YMCA's mazajā zālē, 40 College St. Latviešu preses biedrības Kanadas kopa. Par rakstnieci referēs Dr. H. Tichovskis un viņas darbus lasīs I. Gubiņa, T. Krūka un V. Pukats.

Koncertdaļā dziedās Ž. Zentiņš un P. Geistauts, pie klavierēm brīvm. M. Tūtere.

Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar $1, jaunatnei brīva. Sarīkojuma vietā būs dabūjamas visas Z. Mauriņas trimdā iznākušās grāmatas.

Indra Gubiņa

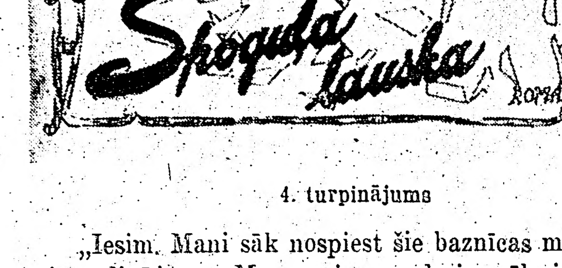

4. turpinājums

„Iesim. Mani sāk nospiest šie baznīcas mūŗi." Laimis vedināja, un Marga viņam sekoja, vēl aizvien juzdama sevī vēlēšanos ticēt.

„Šīs melnās sienas vairāk atgādina cietumu, ne dievnamu. Kā gan cilvēki var sevi atraisīt no pasaulīgām domām tādā vietā?" Laimis drūmi teica, kad viņi jau soļoja pa ielu.

„Vai tu Dievam nemaz netici?" Marga vaicāja.

„Nē, ne tam ,ko mācītāji sludina."

„Kuŗam tad? Vai tu tiešām domā, ka Dieviņš staigā pa sētu pastalās, baltu bārdu, svētīdams laukus un izkārtodams darbus? Bet pasaki, ko tas senais Dieviņš pilsētā darītu?"

„Nesmejies, Marga. Tas Dieviņš zinātu arī, kā pilsētā atrast savus ļaudis. Es Viņam ticu, es pat jūtu viņa tuvumu!" Laimis dedzīgi iesaucās.

„Un arī tiem pārējiem?" Marga prasīja Laimim skaļi, bet sev tai pašā mirklī jautāja, vai arī viņa jebkad jutusi Dieva tuvumu!

„Kāpēc ne? Katrā ticējumā, katrā senajā dievā slēpjas dziļa jēga. Tu to nezini, tādēļ tas liekas muļķīgi. Tu meklē jēgu tur, kur tās nav."

„Bet klausies," Marga apstājās, „tu taču man neteiksi, ka tici arī pērkonam kā dievam. Fizika māca par elektrību — — — "

„Un tomēr fizika nespēj ne radīt, ne iznīcināt šo Pērkonu un zibeni. Daudzām lietām mēs zinām izskaidrojumu, tomēr pilnīgi cilvēka prāts dabu nekad nevarēs aptvert, jo aiz visa stāv kāds cits — — "

„Dievs!" Marga triumfēdama iesaucās, „Dievs, kas visu vada un redz."

Šai mirklī viņa ticēja saviem vārdiem, ticēja Dieva esmei, un īsts prieks viņu pārņēma. Viņa sāka smieties, sapurināja Laimja roku un teica: „Pie viena jēdziena mēs tomēr esam nonākuši. Nerunāsim vairs par to Kad tu sāc daudz par saviem senajiem dieviem, tad es jūtos sveša un lieka."

Bija arī vakari, kad viņi nogāja visu ceļu no skolas līdz Margas mājai klusēdami, tikai Laimis tad cieši turēja viņas roku, it kā baidīdamies, ka viņa, pēkšņu iedomu dzīta, varētu izrauties un aizskriet. Šis klusums nenomāca, tas viņus sasēja tādām neredzamām saitēm, un tādās reizēs Margai Laimis šķita tuvāks.

Kādu vakaru stipri sala. Marga pasita zīmējumu mapi padusē, sabāza rokas kabatās un steidzīgi soļoja.

„Ienāc pie manis apsildīties!" Laimis teica, kad viņi gāja gaŗām ielai, kur dzīvoja Laimis.

Marga draiski iesmējās: „Nebīsties, es nenosalšu, bet ja tu nevari izturēt, nenāc līdz — ceļu uz mājām zinu!"

„Tā es nedomāju!" Laimis satvēra viņas roku, „es tikai negribēju, ka tu salsti. Lūk, cik tev aukstas rokas." Viņš saņēma Margas delnas un pielika sev pie lūpām, pūzdams savu karsto dvašu uz tām.

„Varbūt varētu tās sasildīt. Arī sirdi." Un pēkšņi viņš iespieda seju Margas plaukstās. Tas bija dīvains mirklis. Marga juta viņa elpu, juta, ka sirds tiešām silst. Viņi stāvēja mirkli tukšajā ielā, ļaudamies katrs savām izjūtām, tad Marga strauji izrāvās. Mājās taču viņu gaidīja vīrs!

Pienāca Vecgada vakars. Marga ar Ģirtu aizgāja uz deju zāli, kur necerēti satika Laimi. Viņš pasmaidīja un no tālienes pamāja sveicienu, bet tas pietika, lai Margā šai vakarā iesētu nemieru. Viņa jutās kā noziedzniece Ģirta priekšā. Vēl aizvien vīram viņa nebija nekā teikusi par Laimi, par to, ka viņš pēc stundām pavada viņu mājās. Vai šī klusēšana jau bija grēks? Taču ne, un Marga mēģināja smieties, mēģināja būt jautra. Ģirts satika citus paziņas un sāka ar tiem runāties,kamēr Marga sēdēja un skatījās dejotāju pulkā. Tad pienāca Laimis, un viņi dejodami iejuka pārējo pulkā. Viņi šovakar nerunāja daudz, tikai Laimis cieši pievilka Margu sev klāt — tā bija pirmā reize, kad viņi atradās viens otram tik tuvu. Marga nemaz negribēja atrauties, negribēja arī atcerēties, ka šai pašā telpā atrodas viņas vīrs. Deja beidzās, bet viņi negāja atpakaļ uz Margas vietu, viņi dejoja nākošo deju, un nez' kādēļ Marga izstāstīja Laimim sapni, ko redzējusi trešajā naktī pēc savām kāzām, izstāstīja — kā viņi bēguši, un ka toreiz nezinādama viņa redzējusi prievīti, dzirdējusi Laimja balsi.

„Bieži sapnis var kļūt īstenība un īstenība sapnis!" Laimis noteica un turpināja dejot. Viņa vaigs pieskārās Margas matiem. Bija tik neizsakāmi labi un Marga vēlējās, kaut šī deja nekad nebeigtos.

Tomēr — tā beidzās, un kad Laimis viņu pavadīja līdz Ģirtam, viņa sadrebēja no vīra skata, kā tas urbās līdz pašai sirdij. Likās, ka Ģirts dzirdēja sievas kluso vēlēšanos, nojauta, ka šis svešais cilvēks varētu atņemt viņam kaut ko dārgu un mīļu.

„Man tas cilvēks nepatīk." Ģirts cieti sacīja. „Nesaprotu, kā tu ar viņu varēji nodejot divi dejas no vietas!"

Pēkšņa spīts uzliesmoja, un Marga atcirta:

„Tu jau ar mani nedejoji! Domā, es te atnācu pasēdēt, kamēr tu pļāpā un neliecies gar mani ne zinis!"

Ģirts neatbildēja, tikai viņa lūpas sakniebās.

„Iesim mājās, man te vairs nepatīk!" Viņš pēc brīža satvēra sievas roku.

„Kāpēc? — Man patīk!"

„Vai tu neesi aizmirsusi, ka esi mana sieva?" Ģirts klusi teica, bet Marga skaidri dzirdēja viņa balsī apslēptas dusmas — tā bija pirmā reize, kad Marga viņu tādu redzēja. Viņa piecēlās un sekoja vīram, bet šai mirklī acis uzmeklēja Laimi. Viņš ironiski smaidīja.

Kādu pēcpusdienu uzkrita sniegs. Tas bija liels notikums, jo Anglijā ziemas neatņemama sastāvdaļa bija lietus un migla, reti, kad šeit sniga, un parasti sniegs, nolaizdamies uz zemi, tūliņ pārvērtās netīros dubļos. Bet nu tas krājās, balts un mīksts kā kādreiz mājās. Margu tai vakarā pārņēma tīra, bērnišķa līksmība, gribējās smieties, skriet pa balto sniegu un aizmirst šīs zemes netīkamās ziemas.

Priecīga viņa devās uz skolu, un prieks kļuva vēl lielāks, kad pēc stundām kopā ar Laimi izgāja uz balto ielu.

„Neiesim vēl mājās!" Marga draiski iesaucās, „man gribas ārpus pulsētas, lai var īsti redzēt šo baltumu. Kas zina, kad atkal tā būs!"

„Ir vēls. Tevi mājā gaida." Laimis skumji atteica, tad strauji satvēra viņas roku:

„Vienalga! Aiziesim uz parku, Tur ir koki, krūmi un sniegs — iesim!"

Marga šai mirklī nedomāja par Ģirtu, viņa līksmi smējās un ar tiksmi lika soļus mīkstajā sniegā.

Viņi iegāja parkā, tas kluss un gaišs gulēja ap viņiem, tik kluss, ka sākumā Margas smiekli likās neiederamies šai naksnīgajā mierā. Uz celiņa palika viņu pēdas. Marga atskatījās:

„Sajauksim, lai neviens mūs vairs neatrod!" viņa skrēja līku loču kā nerātna meitene, brīžiem izstiepa roku un ļāva, lai plaukstā iesēžas krītošās pārslas.

Laimis skatījās Margā un klusēja. Arī viņā modās bērnišķā līksme, tikai viņš neprata tāds būt kā Marga, neprata atraisīties no pieauguša cilvēka smaguma. Marga — tā nebēdīgā meitene, kas tur skrien pa sniegu, tā taču ir Krauzes sieva!

Tad Marga pieskrēja viņam klāt un nāca blakus rātna un klusa, tikai acīs dega dīvainas dzirkstis.

„Kā zvaigznes!" Laimis domāja, un aplika roku viņas pleciem.

„Tev paliks vēsi," viņš lietišķi teica, bet Marga iesmējās tik bezbēdīgi, ka roka nevilšus noslīdēja.

„Ko tu smejies! Kā tu vari tā priecāties, būtībā — tev nevajadzētu."

Laimis skatījās kaut kur Margai gaŗām. Viņa apstājās, pagriezās un lūkojās viņam sejā, mēģinādama tur rast izteiktajām jautājumam atbildi. Būtībā tā nevajadzētu? Kāpēc? Vai tad priecāties bija kāds grēks? Vai Laimim bail no Margas vai Ģirta? Nekā aizliegta šajā priekā nebija, viņi nedarīja nevienam pāri, nē, nē!

Varbūt Laimis uzminēja Margas domas. Bija jau tā — viņi nedarīja nekā aizliegta, bet Laimim tā gribējās pievilkt Margu sev tagad cieši klāt kā Jaungada naktī dejojot. Jau izstiepa roku, bet viņa apcirtās un skrēja prom.

„Pagaidi, Marga!" Laimis iesaucās un steidzās viņai pakaļ.

„Kur tu gribēji skriet?"

Viņi atkal skatījās viens otrā; skatījās un mināja domas. Marga strauji elpoja no skrējiena, vaigi bija piesarkuši, un acīs spīdēja nebēdīgā līksme.

„Tev nav jābēg no manis, to taču tu zini." Laimis klusi teica un pievilka viņu sev klāt kā bērnu, ko vēlas apmīļot. Viņš dzirdēja Margas sirdspukstus, dzirdēja viņas elpu un parka klusumu, bet nedrīkstēja pakustēties, jo likās — tad izgaisīs šī mirkļa skaistums.

Arī Marga stāvēja klusi, piegļaudusi galvu viņa plecam. Ap viņiem bija balts sniega lauks ar līkločū pēdām, kuŗas jau sāka pamazām aizsnigt.

„Iesim," pēc brītiņa Laimis klusi teica, „tu esi sakarsusi, nav labi tā stāvēt." Viņš saudzīgi pacēla Margas zodu un ieskatījās viņai acīs. Ja viņš tagad skūpstītu šīs lūpas, vai viņa ļautos vai vairītos? To nezināja ne Marga, ne Laimis, viņi to nevarēja zināt. Bet Laimis bija labs, viņš neskūpstīja, viņš tikai skatījās acīs, un arī šis skats lika Margas sirdij sadrebēt.

(Turpinājums sekos).

Prof. Dr. Zigfrids Vītens

ZENTAS MAURIŅAS D

I

Šī gada 15. decembrī cienītāji visā pasaulē sveicina izcilo rakstnieci, literātūrvēsturnieci un eiropieti Zentu Mauriņu viņas 60. dzimšanas dienā. Šai sakarā Maksimiliāna Ditricha apgāds Memingenā laidis klajā divas ievērības cienīgas grāmatas: Zentas Mauriņas plašās autobiografijas trešo daļu Die eisernen Riegel zerbrechen. Geschichte eines Lebens (584 l.p., DM 18,50) un Otto Schemppa darbu „Das Herz hat Flügel. Zenta Maurina: Leben un Werk" (110 l.p., DM 6,80).

Mauriņas jaunākais darbs „Die eisernen Riegel zerbrechen" (Dzelzs važas lūst) ir viņas autobiografiskās triloģijas noslēgums un virsotne. Pirmajā daļā „Tālā gaita" (1951. g.) autore attēlo savas dzīves gaitas no agrās bērnības Grobiņā līdz studiju uzsākšanai universitātē.

Tas ir ceļš sevis iepazīšanai. Otra daļa „Denn das Wagnis ist schön" (Uzdrīkstēties ir skaisti, 1953. g.) ir ceļš uz plašo pasauli, bet trešā daļa — ceļš uz apskaidrotību un pārlaicīgām vērtībām. Šeit rakstniece pēc smagām dvēseles cīņām, pārvarot neaprakstāmas ciešanas un pārbaudījumus, apkārtnes naidu un vienaldzību, pacēlusies līdz visu sapratējai, aptvērējai mīlestībai. Tādējādi viņas dzīves stāsts kļūst mierinājuma, prieka un mīlestības vēsts cilvēkiem. **Pirmais bauslis, pēc kā viņa tiecas un citus aicina, ir dziļa mīlestība pret cilvēkiem un dzīvi: „Dzīvot nozīmē mīlēt. Patiesi dzīvot, nozīmē dzīvot mīlamos cilvēkos."**

Mauriņa jau dzimtenē bija guvusi izcilus panākumus literārā laukā. Viņas turpmākā dzīve likās nodrošināta. Bet tad visu izjauca 1940. gads, kad boļševiki okupēja Latviju. Autobiografijas 3. daļā autore vispirms attēlo savu dzīvi boļševiku okupācijas laikā, savas gaitas cauri „sarkanajiem vārtiem". Tam seko vācu okupācijas „melnie vārti".

Beidzot autore tēlo savas gaitas cauri „pelēkajiem vārtiem" — bezdzimtenes bēgļu traģiskās gaitas svešumā pāri saļu-

kumam un postam.
noslēgumā attēlotie p
mi ar labiem cilvēki
gām grāmatām un sk
navām apspid pagātn
drūmo nastu.
Mauriņa nav nekād
te, kas sīki aprakstī
mus no 1940. — 46. ga
tikai pastāsta, „kā apk
tikumi atspoguļojuši
iekšējā pasaulē", lai s
vus lasītājus novestu
kas iras izpratnes —
liskās patiesības." Tād
tēlotie notikumi gūst
nokrāsu. Viņas dzīve
raugs apbrīnojamam
kam, kas spēj pārvar
kās ciešanas un visd
du; tā ir pierādījum
gars stiprāks par ma
tiem vārdiem izsako
grāmatā aprakstītā kā
vienreizējā dzīve, ko
apzīmogojis par īpaš
uzspiedis tai īpašu
kas savu nežēlīgo lik
pieveikusi ar lielu si
vērtīgā autobiografija
nājot Nīcšes vārdiem
sirds asinīm", pielīdzi
rojamākiem šāda veld
jaunākajā pasaules
piem., kurlmēmās un
rikānietes Helēnas K
zistamajai grāmatai „
ves stāsts" un Knuta
„Pa aizaugušajām tek
Šajā darbā lasītāj
autores lielā patiesīb
ba, nemitīgā tiekšan
un daiļo, nelokām
spēks, cilvēku mīlestī
reliģiozitāte. Aiz kat
sajūtam lepnu un la
kas savā dzīvē neizsa
bet ko ciešanas nepie
otrādi — tās šo sir
šas stiprāku un dižāk
Mauriņa ar savu t
dījusi īpatu autobiog
du. Tas ir, kā auto
2. daļas ievadā, „sad
cess, un liesmas ir
gaita uz sevi pašu, k
gados kļuvusi par sv
pie Dieva."
Rakstniece gandrīz
darbos parādās kā k
eiropiete. Viņai Eirop

GIRTS SALNAIS

SĪPOLS
ORCHI

(88. turpinājums)

„Mums daudz kas vēl pārspriežams un aplēšams,
lai pasargātos, ka Maikls nepalaiž vēl kādu dzēlīb
ātri sacīja Metuzāls, sevī zvērēdams, pie pirmās izdev
bas viņam atriebties. Viņš tā bija gatavojies uz šo mi
kli pārsteigt sievu ar savu izdomu un ātro rīcību,
dzēt viņu pārējo apbrīnotu, bet īstenībā apjukušu p
negaidīto godu, un nu?... Maikls viņu bija noķēris
smalki izsmējis! Kas viņu, Metuzālu, bija piespiedis
steigties? Pielabināšanās sievai bija samaitāta. Vi
saknieba zem galda dūres.
— Šis nolādētais Maikls, ar savu mūžīgo „lie
un notikumu jēgas atkailināšanu!" Par to uztrauc
pat profesors. Katram lieliskākam pasākumam vi
sadista priekā spējīgs atņemt visu burvību, — M
tuzālā vārījās apspiestas dusmas. Viņa acīs Mai
bija sabiedrības ienaidnieks, kam kaŗa laukā vair
bojāta dvēsele nekā miesa — viņam nebija vairs s
tumu, un nojautas par grēka un tikuma robežām b
zudušas. Ar bezgaumīgajiem kaŗastāstiem, kaut
ar to pašu par konjaku un skārda ķipīšiem, vi
darīja citu acīs nicināmus mūsu kaŗavīrus, bet s
vietēm laikam izlikās pēc īstā varoņa. Mets ne vie
reiz vien sev bija jautājis, kāpēc Liliāna, kad mā
saaicināti Patiesās ticības brālībai sveši ļaudis, nek
nav atteikušies ielūgt Maiklu? Viņa bez tā nevar
tikt. Ar Maikla muti allaž runā tas pats nicinājum
ko viņa pati jūt pret katru pasākumu, kuŗā izpa
žas Gerriku dzimtas lielums un to ticības brālīb
spēks. Šis zobgalis ir kā ļauna tārpa spļāviens
ziedam, kas cita acīm solītu prieku un patiku.
— Niknumā pret Maiklu aizmirsās paša mūž
spodrinātā cieņa pret savu sievu. Dusmu brīžos vi

LATVIEŠU ĀRSTS UZSĀK PRAKSI KALAMAZŪ

Ārsts Jānis Pone pēc prakses gada nostrādāšanas Kalamazū Bronson Methodist slimnīcā ieguvis prakses tiesības Mičiganas valstī. Praksi viņš uzsācis divās pilsētās: Marti (Mich.) telefons MARTIN - OS 25175, un Kalamazū, 437 Stone ielā, telefons FI - 55431 (ar iepriekšēju pieteikšanos). Kopš iebraukšanas ASV līdz pagājušam gadam viņš strādāja par chirurģiskās un dzemdību nodaļas vadītāju amerikāņu Samoa slimnīcā, Samoa salās. Viņa māsa, ārste zobu slimībās E. Austriņa pirms neilga laika atvēra Kalamazū zobārstniecības kabinetu; tagad abi strādās vienā mājā.

ZENTAI MAURIŅAI

veltītu pēcpusdienu Toronto rīko 15. decembrī, pl. 7 v. YMCA's mazajā zālē, 40 College St. Latviešu preses biedrības Kanadas kopa. Par rakstnieci referēs Dr. H. Tichovskis un viņas darbus lasīs I. Gubiņa, T. Krūka un V. Pukats.

Koncertdaļā dziedās Ž. Zentiņš un P. Geistauts, pie klavierēm brīvm. M. Tūtere.

Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar $1, jaunatnei brīva. Sarīkojuma vietā būs dabūjamas visas Z. Mauriņas trimdā iznākušās grāmatas.

km. attālo Varšavu, mūs apstāja bērnu pulks un ubagoja pēc graša un maizes. Tie ir raksturīgie Polijas pretstati, kuņus vairākkārt vērojām mūsu viesošanās laikā.

No redzētām pilīm vēl gribētos atzīmēt Lazjenkus (latviski: pirts), kas kādreiz bijusi reizē pils un pirts. Te ar savām draugalām dzīrojis un priecājies slavenais daudzbērnu karalis Sigismunds Augusts, tā sakot, no galda pirtī, no pirts gultā, no gultas uz pirti un atkal pie galda, kā viņu prātīgi raksturoja mūsu pavadonis, institūta vēstures profesors. No zeltītiem ielogiem uz apmeklētājiem noraudzījās Sigismunda Augusta skaistules, un viņu dēļ to var apskaust visu zemju palaidnieki.

(Turpinājums sekos)

...ava, lai plaukstā iesēžas krītošās pārslas. ...skatījās Margā un klusēja. Arī viņā mo... liksme, tikai viņš neprata tāds būt kā ...ta atraisīties no pieauguša cilvēka sma... — tā nebēdīgā meitene, kas tur skrien ... taču ir Krauzes sieva!

...rga pieskrēja viņam klāt un nāca blakus ...sa, tikai acīs dega dīvainas dzirkstis. ...gznes!" Laimis domāja, un aplika roku ...

...liks vēsi," viņš lietišķi teica, bet Marga ...bezbēdīgi, ka roka nevilšus noslīdēja. ...smejies! Kā tu vari tā priecāties, būtībā ...jadzētu."

...skatījās kaut kur Margai garām. Viņa ...griezās un lūkojās viņam sejā, mēģināda... izteiktajam jautājumam atbildi. Būtībā ...tu? Kāpēc? Vai tad priecāties bija kāds ...Laimim bail no Margas vai Ģirta? Nekā ...a priekā nebija, viņi nedarīja nevienam ...

...Laimis uzminēja Margas domas. Bija jau ...darīja nekā aizliegta, bet Laimim tā gri... ...t Margu sev tagad cieši klāt kā Jaunga... ...ojot. Jau izstiepa roku, bet viņa apcirtās ...rom.

..., Marga!" Laimis iesaucās un steidzās ...

... gribēji skriet?"

...kal skatījās viens otrā; skatījās un minēja ...ga strauji elpoja no skrējiena, vaigi bija ...un acis spīdēja nebēdīgā līksme.

...av jābēg no manis, to taču tu zini." Laimis ...u pievilka viņu sev klāt kā bērnu, ko vē... Viņš dzirdēja Margas sirdspukstus, dzir... ...elpu un parka klusumu, bet nedrīkstēja ... jo likās — tad izgaisīs šī mirkļa skaistums. ...rga stāvēja klusi, pieglaudusi galvu viņa ...viņiem bija balts sniega lauks ar līkločiem ...s jau sāka pamazām aizsnigt.

..." pēc brītiņa Laimis klusi teica, „tu esi ...av labi tā stāvēt." Viņš saudzīgi pacēla ...u un ieskatījās viņai acīs. Ja viņš tagad ...s lūpas, vai viņa ļautos vai vairītos? To ... Marga, ne Laimis, viņi to nevarēja zināt. ... bija labs, viņš neskūpstīja, viņš tikai ska... ...n arī šis skats lika Margas sirdij sadrebēt.

(Turpinājums sekos).

Prof. Dr. Zigfrids Vitens

ZENTAS MAURIŅAS DZĪVE UN DARBI

I

Šī gada 15. decembrī cienītāji visā pasaulē sveicina izcilo rakstnieci, literātūrvēsturnieci un eiropieti Zentu Mauriņu viņas 60. dzimšanas dienā. Šai sakarā Maksimiliāna Dītricha apgāds Memingenā laidis klajā divas ievērības cienīgas grāmatas: Zentas Mauriņas plašās autobiografijas trešo daļu Die eisernen Riegel zerbrechen. Geschichte eines Lebens (584 l.p., DM 18,50) un Otto Schemppa darbu „Das Herz hat Flügel. Zenta Maurina: Leben un Werk" (110 l.p., DM 6,80).

Mauriņas jaunākais darbs „Die eisernen Riegel zerbrechen" (Dzelzs važas lūst) ir viņas autobiografiskās triloģijas noslēgums un virsotne. Pirmajā daļā „Tālā gaita" (1951. g.) autore attēlo savas dzīves gaitas no agrās bērnības Grobiņā līdz studiju uzsākšanai universitātē.

Tas ir ceļš sevis iepazīšanai. Otra daļa „Denn das Wagnis ist schön" (Uzdrīkstēties ir skaisti, 1953. g.) ir ceļš uz plašo pasauli, bet trešā daļa — ceļš uz apskaidrotību un pārlaicīgām vērtībām. Šeit rakstniece pēc smagām dvēseles cīņām, pārvarot neaprakstāmas ciešanas un pārbaudījumus, apkārtnes naidu un vienaldzību, pacēlusies līdz visu sapratējai, aptvērējai mīlestībai. Tādējādi viņas dzīves stāsts kļūst mierinājuma, prieka un mīlestības vēsts cilvēkiem. **Pirmais bauslis, pēc kā viņa tiecas un citus aicina, ir dziļa mīlestība pret cilvēkiem un dzīvi: „Dzīvot nozīmē mīlēt. Patiesi dzīvot, nozīmē dzīvot mīlamos cilvēkos."**

Mauriņa jau dzimtenē bija guvusi izcilus panākumus literārā laukā. Viņas turpmākā dzīve likās nodrošināta. Bet tad visu izjauca 1940. gads, kad boļševiki okupēja Latviju. Autobiografijas 3. daļā autore vispirms attēlo savu dzīvi boļševiku okupācijas laikā, savas gaitas cauri „sarkanajiem vārtiem". Tam seko vācu okupācijas „melnie vārti".

Beidzot autore tēlo savas gaitas cauri „pelēkajiem vārtiem" — bezdzimtenes bēgļu traģiskās gaitas svešumā pāri sajukumam un postam. Grāmatas noslēgumā attēlotie pārdzīvojumi ar labiem cilvēkiem, vērtīgām grāmatām un skaistām ainavām apspīd pagātnes atmiņu drūmo nastu.

Mauriņa nav nekāda chroniste, kas sīki aprakstītu notikumus no 1940. — 46. gadam. Viņa tikai pastāsta, „kā apkārtnes notikumi atspoguļojušies manā iekšējā pasaulē", lai sevi un savus lasītājus novestu pie dziļākas iras izpratnes — pie „dvēseliskās patiesības." Tādā kārtā attēlotie notikumi gūst simbolisku nokrāsu. Viņas dzīve kļūst paraugs apbrīnojamam gara spēkam, kas spēj pārvarēt vislielākās ciešanas un visdziļāko naidu; tā ir pierādījums tam, ka gars stiprāks par matēriju. Citiem vārdiem izsakoties: šajā grāmatā aprakstīta kāda cilvēka vienreizējā dzīve, ko „liktenis apzīmogojis par īpašu būti un uzspiedis tai īpašu dzīvi", bet kas savu nežēlīgo likteni tomēr pieveikusi ar lielu sirdi. Šī ļoti vērtīgā autobiografija, kas, runājot Nīcšes vārdiem, „rakstīta sirds asinīm", pielīdzināma ievērojamākiem šāda veida darbiem jaunākajā pasaules literātūrā, piem., kurlmēmās un aklās amerikānietes Helēnas Kelleres pazīstamajai grāmatai „Manas dzīves stāsts" un Knuta Hamsuna „Pa aizaugušajām tekām".

Šajā darbā lasītāju aizgrābj autores lielā patiesības mīlestība, nemitīgā tiekšanās uz labo un daiļo, nelokāmais gribas spēks, cilvēku mīlestība un dziļā reliģiozitāte. Aiz katra teikuma sajūtam lepnu un labu cilvēku, kas savā dzīvē neizsakāmi cietis, bet ko ciešanas nepieveic, taisni otrādi — tās šo sirdi padarījušas stiprāku un dižāku.

Mauriņa ar savu triloģiju radījusi īpatu autobiografijas veidu. Tas ir, kā autore to izteic 2. daļas ievadā, „sadegšanas process, un liesmas ir sāpes; tā ir gaita uz sevi pašu, kas pēdējos gados kļuvusi par svētceļojumu pie Dieva."

Rakstniece gandrīz visos savos darbos parādās kā kosmopolitegabalaina kultūras telpa. Visur viņu vada humānitātes ideja. eiropiete. Viņai Eiropa ir vien-

Autobiografijas 3. daļas ievadvārdos autore saka: „Neesmu šoviniste kā mani pretinieki, bet es **arī neesmu internacionāliste, kā mani paļā ienaidnieki. Žīlu tautu un cilvēku daiļumu un īpatības, tāpat kā puķu sejas un putnu dziesmas, kuras nevaru beigt novērot. Man neeksistē nekādas privilēģētās nācijas, nekādas zemās un augstās rases; man eksistē tikai privilēģēti, apdāvināti vai neattīstīti, garīgā ziņā atpalikuši cilvēki. Tāpat kā pastāv īsta un neīsta mīlestība, tā arī īsts un neīsts patriotisms."**

Mauriņas ticības apliecība ir cilvēcība Dostojevska līdzcietības un Goetes godbijības izpratnē. Cilvēcības idejai kalpo ne tikai viņas darbi, bet arī personīgā dzīve. Ar savu darbu autore vēlas „celt jaunu, no asinīm un baiļu sviedriem brīvu celtni, neskumt vairs par pagājušo, bet gatavot jaunajai dienai jaunu ceļu".

Jau no bērnības dienām liktena piemeklētai rakstniecei teika par Ikāru bijusi sevišķi mīļa, spārnotā būte spēj izkļūt no šausmu labirinta; bet arī tāds, kas piedzimis bez spārniem, spēj sev tos radīt, lai paceltos pāri sāpēm un ikdienai labākā, tīrākā pasaulē:

„Arī cilvēkam ir spārni.

Man savs ķermenis pilnīgi jāapgaro, tad viņš vairs nejutīs sāpes . . . Tagad beidzot esmu tik tālu, ka varu cilvēkiem sludināt prieku . . . Visu pasaules tautu, katra atsevišķa cilvēka priekšā gribu noliekties un sacīt: Tu nemaz nezini, cik laimīgs esi, un tāpēc esi saīdzis. Staigāt, elpot, ceļot, vai tas nesagādā prieku?....

Tāpēc ka tu ar redzīgām acīm esi akls, ar dzirdīgām ausīm kurls, ar veseliem locekļiem bezdarbīgs sēdi apkārt un pievērsies tikai pats sev, tu sev izliecies nelaimīgs, un nezini, cik daudz prieka vari dāvāt citiem cilvēkiem. Īsto jēgu uzminam, ja mūsu Es kalpo mazajam Tu, mūsu tuvākam, un lielajam Tu, pašam Dievam."

Turpinājumā: **„SIRDIJ IR SPĀRNI"**

Gunārs Saliņš

PARADĪZES ĀBOLĪŠI

Kad lejā dobēs vairs tikai
krustu šķērsu saguluši saules pu-
ķu kāti,
kāds salnas melnots mārtiņrozes
lillīgums,
tad milzu augstā ābelē,
lapām nobirstot, pret zilgmi
izaust
sarkani spīdīgi ābolīši.

Tie laikam turas galotņu zaros
smalkos,
bet gluži neredzamos, — šķiet,
virs ābeles gaisā tie turas,
jau ceļā no dārza uz debesīm —
paradīzes ābolīši.

JĀŅA NORVIĻA ĒRĢEĻU KONCERTS

Dzīvodams ilgāku laiku Pembrokā, vientulībā un atšķirtībā no latviešu sabiedrības, Jānis Norvilis ir ne vien daudz komponējis, bet no pianista kļuvis arī par ērģelnieku. Īstenībā ērģeļspēles pamatā ir laba klavieru technika, taču pianistam piesēžoties pie ērģelēm ir vēl daudz darba, lai rokām pieskaņotu kājas, izmantotu manuāļus, iepazītos ar reģistriem, kombinācijām, prastu tās izmantot un lieti lietāt. Arī pati spēles technika ir citāda.

Norviļa pag. sestdienas ērģeļkoncerts Sv. Andreja baznīcā liecināja, ka ērģeļspēles problēmas viņš ir godam atrisinājis visos virzienos un stilos. Ja pirms gadiem Hamiltonā viņa spēlētajam J. S. Bacham d-molla Tokātā un Fūgā jutām zināmu romantisku pieskaņu, tad šoreiz lielā meistara Fantazija G-dūrā veidojās atturīgā un cildenā lietišķībā, un, šķiet, ka pat „stingrās skolas" pārsāvjiem te nebūtu ko iebilst. Tas pats jāsaka par Bacha prelūdiju korālim „O Lamm Gottes unschuldig" un J. Pachelbela Tokātu c-mollā, kas valdzināja ar smalkjūtīgo reģistrāciju un techniski tīro spēli.

Programmas otrā puse bija veltīta modernajiem ērģeļmūzikas prstāvjiem un to ievadīja divi daļas no franču slavenā meistara Marsela Diprē „Ciešanu simfonijas" — Krustā sišana un Augšāmcelšanās. Tas ir mūzikālā izvēlē ļoti interesants un bagāts darbs, kas atskaņotājam atļauj daudz iespējamību ērģeļu krāsu izmantošanā un prasa vispusīgi izkoptu techniku. Vēl varenāks savā mūzikā bija otrs franču autors Olivjē Messiāns (Tālivalža Ķeniņa profesors Parīzes konservātorijā) ar „Dievs mūsu vidū", brāzmains, eksotisks, harmonijās krāsains.

No latviešu autoriem Norvilis atskaņoja trīs paša jaundarbus un T. Ķeniņa Āriju no koncertsvītas čellam un klavierēm. Norviļa transkripcijā šis darbs neko daudz nezaudē, bet pat vairāk izceļas klavierpartijas harmoniskā rotājuma detaļās. Žēl, ka Ķeniņš, pats „Dieva mūzikants" būdams, līdz šim mazāk devis tieši ērģelēm.

Norvilis nebūtu Norvilis, ja viņš, kā parasts, neurķētos pa tautas meldijām un latviešu pagānu laikiem. Šoreiz viņš domājies atradis kaut ko sakrālu arī mūsu līgo meldijās un ar to ieskaņām komponējis Prelīdi un Fugu. Manuprāt Jāņunakts izdarībās un tās meldijās būs grūti atrast kaut ko kultisku, bet ērģeļu prelūdijā izmantot kādu līgo meldiju nav nekāds grēks. Jāņa Norviļa preludija bija itin interesanta un pāris līgo meldiju tur ieskanējās ļoti atturīgi. Paisam krāšņi izdevusies fuga ar „Kas gan to celiņu sidrabiem nolēja" temā.

Mūzikāli mazāk iespaidīga likās viņa partita „Tu zilā debess tur augšā?" Likās, ka te trūka kāda stingrāka pavediena formā, bet dzīvi, priecīgi un atjautīgi iecerēts viņa Lietainais vakars arī tad, ja mūzikā nejūt pat miglas, nemaz nerunājot par krietnu lietus pili

Visumā Jāņa Norviļa koncerts latviešu mūzikas dzīvē bija vērtīgs un ievērības cienīgs notikums, un paldies Ķeniņa korim par tā protektorātu. Vēl lielāks paldies pašam koncertmeistaram. Jānis Cīrulis.

LONDONAS PORTRETI

„KAL VIŅAS VĀRDU LEPNUMĀ' - LIGITA APINE

Vai jūs kādreiz esat bijuši skatuves aizkulisēs? Vai jūs esat sajutuši dīvaino sprieguma gaisotni un reizē bēdīgo pelēcību, kas beidzas tur, kur no tumsas simtiem acu raugās uz aktieriem? Jūs raugāties uz darbību, kuņa notiek uz skatuves, bet ap jums stāv aktieri, kas gaida uz uznākšanas brīdi — brīdi, kad viņi izkāps no aizkulišu putekļiem skatuves spilgtajā gaismā, lai nomestu savu ikdienišķo seju un kļūtu par vienu no tūkstoš sejām, kas tiem savā dzīvē jātēlo. Mēs bieži sakām „Tu tēlo..." vai „Viņš ir aktieris..." un ar šiem vārdiem mums tūdaļ saistās kaut kas mākslots, neīsts — mēs iedomājamies, ka aktieri nekad nav viņi paši, ka tie ne tikai tēlo uz skatuves, bet „Dzīvi nedzīvo, bet tēlo..." Bet tieši par aktieriem mēs šai ziņā spriežam pārāk greizi.

Ismene: — Vismaz tu vari mēģināt saprast!

Antigone: — Saprast! Pirmais vārds, kuņu es dzirdēju, bija vārds—„saprast". Kādēļ es nesapratu, ka man nevajag spēlēties ar ūdeni — aukstu, tumšu, brīnišķīgi plūstošu ūdeni — tādēļ, ka es to izlēju uz pils marmora. Vai ar zemi, tādēļ, ka zeme aptraipa mazas meitenes apģērbu. Kādēļ es „nesapratu", ka jauki bērni neēd uzreiz no visiem traukiem; vai atdod visu, kas kabatā, nabagam; vai skrej vējā tik ātri, ka krīt; Saprast! Es nevēlos saprast. Vienmēr būs laika diezgan saprast, kad es būšu veca... Ja es vispār kādreiz būšu veca. Bet ne tagad. —

Šos vārdus saka Antigone savai māsai lieliskajā Annuji lugā. Un liekas, šie vārdi paliek nepasacīti Ligitas Apines mutē, kad mēs runājam par viņas cīņu angļu skatuves iekarošanā.

„Kādēļ viņa nesaprot, ka uz angļu skatuves nevarēs iegūt panākumus? Kādēļ viņa uzupurē tik daudz un iegūst tik maz? Kādēļ viņa nesaprot, ka ārzemnieks nekā nevar panākt intrigu un pazīšanās tīkla savītajā britu teātra pasaulē?" — Šos jautājumus izteicis gandrīz katrs latvietis Anglijā, arī šo rindu rakstītājs — „Kādēļ viņa nesaprot..."

„Antigone" ir Ligitas Apines mīļākā luga, un tikai pēc vairākām stundām, runājot par skatuvi un darbu, atklājas, kādēļ šī luga, varbūt pašai aktrisei neapzinoties, viņai tik tuva — tas ir noslēpumaini liktenīgais spēks, kas licis iet ceļu no aizkulišu pelēcības uz spožo skatuves gaismu.

„Es nevēlos saprast!" Tā saka Antigone, un tā domā Ligita Apine — saprast varēs tad, kad būs vecums, bet tagad jāiet liktena un dievu nospraustais ceļš. Un šis ceļš nav vieglais.

Kad Ligita Apine vēl spēlēja latviešu teātrī vecmeistara Jāņa Zariņa vadībā, viņa bija laba aktrise, bet tomēr amatiere. Viņa tēloja labi, ļoti labi, un Anglijas latviešu teātrī vairāk nekā galvas tiesu stāvēja pāri citām sieviešu lomu tēlotājām, bet kaut kā trūka . . .Un tad nāca pārsteigums. Jāņa Jaunsudrabiņa godināšanas vakarā PEN klubā jaunā aktrise pēc Karaliskās drāmas akadēmijas baigšanas lasīja Jaunsudrabiņa darbus. Balss modulācija, izjūta un pārdzīvojums — viss tika ielikts šajos vienkāršajos stāstījumos. Pat rutinētā un atzītā angļu aktrise netika līdzi Ligitas Apines sniegumam.

Mēs norunājām tikties. Ir savādi runāt ar jauno aktrisi viņu nepazīstot. Aiz tumšajiem aceņu stikliem liekas staro auksta gaisma. Viņa smejas par jūsu teiktajiem jokiem, bet šajos smieklos ir vairāk nopietnības nekā jautrības.

Mēs sēžam pie kamīna uguns un runājam. Skatuves gaismas ir izdzisušas, un mēs it kā esam aizgājuši aizkulišu pelēcībā. Ligita Apine stāsta par savu uzstāšanos Hovendena teātra klubā Londonas rietumos. Viņa spēlējusi galveno lomu Garika vienčelienā „Aizbildnis" un īpatnēju raksturlomu tā paša autora otrā viencēlienā „Melīgais sulainis". Pašreiz, pēc lomas televīzijas filmā „Pjēra piedzīvojumi", viņa ieguvusi nelielu lomiņu filmā par angļu slepenā dienesta aģenti Francijā. Šī Filma saucas „Kal viņas vārdu lepnumā." Būtu muļķīgi, kā mēs to parasti darām, šos panākumus ierakstīt latviešu kultūrālo sasniegumu smailē, bet tie ir panākumi — panākumi, kas nākuši ne visai viegli; tie ir kā priecīgi burbuļi grūtību tumšajā straumē, ar kuņu Ligitai Apinei patīk cīnīties.

Aktrise man stāsta par grūtībām iegūt lomas, par sarežģījumiem un režisoru iecirtību. Par

(Nobeigums 8. lpp.)

⊙ Reinholda Kalniņa gleznu izstādi atklāja 8. decembrī mākslas galerijā French Art Center, Nujorkā. Pretstatā iepriekšējai R. Kalniņa izstādei, šoreiz bija izstādīti viņa agrākie darbi, kas radušies apm. pirms 20 gadiem Francijā. Izstāde turpināsies līdz 5. janvārim. Pēc izstādes beigām R. Kalniņš dosies uz Eiropu, kur uzturēsies līdz rudenim. Viņš paredzējis sarīkot vairākas izstāds Zviedrijā. Ilgāku laiku viņš cer pavadīt Eiropas dienvidos, lai nodotos gleznošanai.

ĢIRTS SALNAIS

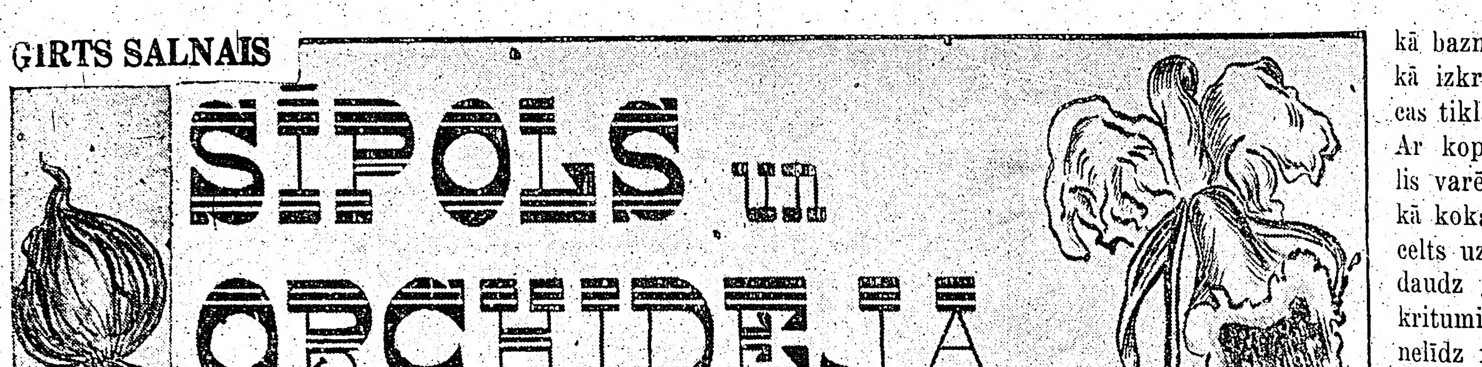

(88. turpinājums)

„Mums daudz kas vēl pārspriežams un aplēšams," lai pasargātos, ka Maikls nepalaiž vēl kādu dzēlību, ātri sacīja Metuzāls, sevī zvērēdams, pie pirmās izdevības viņam atriebties. Viņš tā bija gatavojies uz šo mirkli pārsteigt sievu ar savu izdomu un ātro rīcību, redzēt viņu pārējo apbrīnotu, bet īstenībā apjukušu par negaidīto godu, un nu?. . . Maikls viņu bija noķēris un smalki izsmējis! Kas viņu, Metuzālu, bija piespiedis tā steigties? Pielabināšanās sievai bija samaitāta. Viņš saknieba zem galda dūres.

— Šis nolādētais Maikls, ar savu mūžīgo „lietu un notikumu jēgas atkailināšanu!" Par to uztraucās pat profesors. Katram lieliskākam pasākumam viņš sadista priekā spējīgs atņemt visu burvību, — Metuzālā vārījās apspiestas dusmas. Viņa acīs Maikls bija sabiedrības ienaidnieks, kam kaŗa laukā vairāk bojāta dvēsele nekā miesa — viņam nebija vairs svētumu, un nojautas par grēka un tikuma robežām bija zudušas. Ar bezgaumīgajiem kaŗastāstiem, kaut vai ar to pašu par konjaku un skārda ķipīšiem, viņš darīja citu acīs nicināmus mūsu kaŗavīrus, bet sievietēm laikam izlikās pēc īstā varoņa. Mets ne vienreiz vien sev bija jautājis, kāpēc Liliāna, kad mājās saaicināti Patiesās ticības brālībai sveši ļaudis, nekad nav atteikušies ielūgt Maiklu? Viņa bez tā nevar iztikt. Ar Maikla muti allaž runā tas pats nicinājums, ko viņa pati jūt pret katru pasākumu, kuŗā izpaužas Gerriku dzimtas lielums un to ticības brālības spēks. Šis zobgalis ir kā ļauna tārpa spļāviens ik ziedam, kas cita acīm solītu prieku un patiku.

Niknumā pret Maiklu aizmirsās paša mūžam spodrinātā cieņa pret savu sievu. Dusmu brīžos viņš nemanīja neredzamās važas, kas viņu pie tās saistīja — kā zirnekli pie paša austa tīkla, kam pārtrūkstot, pats nevarēja zināt, kur kritīs — upē, ugunī vai rijīga putna mutē. — Nu viņa man pārmetīs neveiklību, stulbumu un ko tik vēl ne! Nu es nebūšu atradis „īsto" vietu un laiku, kad izklāstāma jaunā ideja . . . He — ideja! Nu tikai notikusi liela nelaime, ka bez kādas izlikšanās, domājot par kolledžu, domāts arī par viņas pašas tēvu. Savtība — protams.

Šo pārmērīgo smalkjūtību Metuzāls ne gribēja, ne varēja saprast. Uz veselīgas savtības pamatiem bija dibināta visa dzīve. Ko Liliānai vēl vajadzēja! Viņas vārds būs uz kolledžas fasādes, kolledžas papīru galvgalos, un viņas tēva vārds būs papīru beigās. Ko vēl? Kādi te vēl smalkumi vajadzīgi? Cik ilgi kādam varētu iestāstīt, ka viss tas radies no nekā. Un tā ir svarīga goda lieta, kas jāzina tuviem un tāliem — šo jauno, lielo darbu atkal paveicis tas, kas riko visas Patiesās ticības brālības dzīvo un nedzīvo mantu; kas iecel un atceļ auto, pārtikas, eļļas un banku karaļus Aberdīnā; pēc kuŗa mājieniem norit dzīve milzu apgabalā; kas godam veic to, ko viņa sencis pirms gadu desmitiem sācis; kuŗa priekšā kā siekstā iecirstu āķu i makšķerkāti jau padevīgi saliecas kongresmeņi un senātori. Un t a m būs jāizgudro nez' kādi smalkumi, lai paveiktu savus nodomus?

Šādos svētu dusmu brīžos Metuzāls nicināja Liliānu tikpat labi kā Maiklu.

No jaunības dienām viņš bija mācījies cienīt savu varu kā svētumu. Tā bija sacementēta ar brālības un paša Metuzāla ģimenes uzkrātiem kapitāliem. Ja kāds no brālības locekļiem — cik liels tas arī uz ārpusi izskatītos — gribētu atbrīvoties un skriet projām, kur galva, kur acs — tas vienā dienā kļūtu nabags kā baznīcas pažobeles sikspārnis un tukšs un kails — kā izkratīta draudzes kollektes ķesele. Un tas attiecas tiklab uz viņa sievu, Maiklu un uz visiem radiem. Ar kopējo kapitālu kustību ikviens draudzes loceklis varēja tikt pacelts vai nogremdēts. Viņi visi bija kā koka mizas viļņojošos ūdeņos. Un ja kāds bija pacelts uz augstākā viļņa gala, tam bija vismaz tik daudz jāzina, ka aiz augstākiem viļņiem ir stāvākie kritumi. Pret šo Dieva nodibināto kārtību, diemžēl, nelīdz ne smalkjūtība, ne manieres, ne līkņāšana, ne locīšanās, ne klanīšanās. Tas ir rupjš, vienkāršs un pirmatnējs spēks. Par velti te Maikls izmisumā kļūst histerisks, pats juzdams uz savā kakla draudīgo vaŗu; velti Liliānai riebjas tās raupjums un nežēlība. Nežēlība? . . . Patiesi, jāsmejas. It kā pravietis Jozuus būtu Jēriku uzvarējis tikai ar taurēm un bazūnēm. Tur tika viss izdeldēts ar zobenu, sākot ar viriem, sievām, bērniem un beidzot ar vēršiem un ēzeļiem. Ja kas vispār kādreiz ir bijis smalks, tad tas bijis zobeņa asmens. Bet te, kad gribi uzsākt cīņu uz nebēdu, jāgudro par „piemērotu vidi". Viņš, pats nejuzdams, paglūnēja trijos svešniekos. Tie, laikam drusku apjukuši, drusku aizdomīgi, nekā lāga nesaprazdami, par ko tikko runāts, izlikdamies vienaldzīgi, taustījās ar ēdamrīkiem pa šķīvjiem, iekozdami pa kumosam un izskatījās pēc Dieva dotiem cilvēciņiem, kuŗi, droši vien, bija tādu pašu smalkumu pilni kā Maikls un Liliāna. Bet viņi pat iedomāties nespēja, kāpēc aicināti šinī godājamā namā? Nu, ne jau skaisto acu dēļ. Tie bija tie, no kuŗiem Metuzāls gribēja sev iztaisīt jaunus, derīgus lietaskokus. Šī doma viņu drusku uzjautrināja, no nīgrajiem murgiem atgriezdama pie prāta. Omulīgi saberzējis sauju saujā, Metuzāls pārlaida burvīgi laipnu mirkli pārējiem, sevišķi draudzīgi un maigi uzsmaidīdams Maiklam un Liliānai.

„Profesor," viņš pievērsās Llevelīnam, kā padevīgs dēls cienījamam, bet uz vecumdienām mazliet prātu izdzīvojušam vecamtēvam, „jums nav ko uztraukties par Maikla galantiem jokiem" (viņš uzknieba eļļas karalim ļoti rotaļīgi un saudzīgi). „Mūsu draugs dažkārt vēlētos mājas celt, sākdams no škores. Jūs pats to esat bieži izjutuši uz savas ādas," viņš iedomājās paglaudījis profesoru kā runci pa kūkumam. „Kas zina, kad un kā mēs kopīgiem spēkiem visu to dabūsim gatavu, ko Liliāna sadomājusi" (viņš redzēja sevi iespiežam sievas sirdī smalkāko un garāko adatu, kāda vien nopērkama), taču man pietika viņas ierosinājuma, lai mestos ar galvu ūdenskritumā," (Liliānai likās, ka vīrs tai neatlaidīgi met sejā pa pilienam sālskābes. Viņa valdīja niknumu un uzbudinājumu, sēdēdama taisni un stingri, tikai rokas, pabāzusi zem galda, brīžiem neapzinīgi žņaugdama vienu otrā.) „Lūk, pēc mana lūguma, mūsu kopējais draugs Dags Dillass (milzim labsajūtā izspruka no kakla nenoteikta skaņa) jau sameklēja izdevīgu vietu, kur būtu novietojams jaunais institūts, un mans nekustamu īpašumu aģents vakar pie notāra apstiprināja mūsu pirmtiesības to iegādei."

„Ko-o?" profesoram aizmirsās visi sīkie aizvainojumi un kautrība. „Tik tālu jau?" (Pēterim likās, ka namamāte viņam blakus ievaidās.).

„Vēl tālāk," smaidīja Metuzāls. „Īpašumam jau ir pārvaldnieks. Tā ir mūsu draudzene Sibilla."

„O-o," Sibillas izbrīna pilnais izsauciens viļņu pārlūza.

Maikls pa to laiku pārlūkoja situācijas plāna uzmetumu.

„Nu, te nu gan būs kāda kļūdiņa tekstā," viņš ieteicās, neticīgi pašūpodams galvu, bet viņa šķietamā bezrūpība nebija zudusi.

Metuzāls cieši sakniebā lūpas, aizturēdams smieklus, bet seja redzami dzirkstīja uzvaras priekā.

„Kļūdiņa?" savaldījies, viņš mēģināja brīnīties.

Maikls cilāja uzacis un raustīja plecus.

„Gerriku kolledža ne uz Aberdīnas, bet uz Oleandrijas zemes."

„Tā nav kļūdiņa, dārgais draugs. Tas ir uz mata tā, kā tur rakstīts," lielā lepnumā uzsvēra Metuzāls. „Tas ir Liliānas idejas lieliskums. Tas ir pirmais īstais solis, lai no senču māņticības, divas lielas sabiedrības beidzot tiktu pie skaidrības un sāktu sadarboties bez muļķīgām aizdomām. Tas ir īstais jaunā laika gars. Un es esmu laimīgs un pagodināts, ka mana laulātā draudzene ir šīs idejas nesēja."

Maikls nebija viegli apjucināms, bet nu tas notika, un namatēvs apmierināts viegli palocījās pret viņu.

„Redziet, Maikl, tā nav, ka viss pasaulē būtu beigts un satrupējis. Pat tādā kaktā, kā Aberdīnā, dažkārt notiek lielas lietas."

„Hm," teica Maikls, pagrozīdams galvu un neticīgi paskatīdamies Liliānā. Tā uztrūkās kā no miega, piecēlās un ātri izgāja virtuvē. Viņas solis bija tik steidzīgs, it kā blakus būtu izcēlies ugunsgrēks.

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

HO 1-3670

no plkst. 6 rīta līdz 12 vakarā VISU DIENU

G. Batcheller, Broker — 83 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW rajonā: Reta izdevība. Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure. Garāža. Pilna cena tikai $15.500,-. Iemaksa $3.000,-. Izdevīgas desmitgadīgas obligācijas.

BROADVIEW - DANFORTH rajonā: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure. Garāžas iespēja. Pilna cena $13.500,-. Iemaksa $2.000,-. Atlikums uz izdevīgām desmitgadīgām obligācijām.

DANFORTH SĀKUMĀ pārdodams pārtikas preču delikatešu veikals. Pilna cena $4.000,-. Cenā ieskaitīts labs preču izvadājamais auto un veikala iekārta. Uz vēlēšanos var īrēt 2. stāva dzīvokli vai pirkt pašu īpašumu.

Mēs sagādājam dzīvokļus uz vislabvēlīgākiem noteikumiem. Ja jums ir $500 vai vairāk naudas tad zvaniet mums savlaicīgai informācijai.

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

- ☆ Ziemassvētku sveicieniem bagātīgā izvēlē alpu vijolītes, acālijas, rozes u. t. t.
- ☆ Svētku dāvanām sudraba rotas lietas, koka un ādas izstrādājumi, auduļi utt.
- ☆ Ziemassvētku svecītes.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLĪTIS —

RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA

IERIKO TV ANTĒNAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS

ERNA SILĀRE

428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.

Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

JĀNIS CĪRULIS

skaņo klavieres

TĀLR. HO 6 - 7580

MURRY'S PHARMACY E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika. Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

SAIŅI UZ LATVIJU ZIEMSVĒTKU SEZONĀ

ORBIS saiņi uz LATVIJU 4 nedēļu LAIKĀ

LABĀKĀS KVALITĀTES PRECES. ZEMĀKĀS CENAS. LABĀKĀ PREČU KVALITĀTE.

ORBIS sūta visāda veida preces, ko ielaiž PSRS iestādes. Zemāk minētajās cenās ietelp PSRS muita un citas nodevas.

Licencēt, pasta izdevumiem, apdrošināšanai jāpiemaksā katram saiņim uz Eiropas Krieviju $6.50, uz Sibīriju $7.90.

Produkti

Sviests	1 kg	$2.65	Šokolāde	1 kg	$3.55
Siers	1 kg	$2.50	Rieksti	1 kg	$2.75
Tauki	1 kg	$1.80	Plūmes	1 kg	$5.00
Bekons	1 kg	$2.60	Rozīnes (mazās)	1 kg	$1.50
Dūmdesa	1 kg	$2.80	Rozīnes (lielās)	½ kg	$0.75
Šķiņķa desa	1 kg	$2.50	Dāņu saldumi	½ kg	$3.25
Akmu pastēte	1 kg	$2.60	Kafija	1 kg	$3.60
Ziepes	1 kg	$1.05	Kakao	1 kg	$3.90
Žāvēti augļi	200 gr	$0.80	Cigaretes 10 pac.		$4.25
Medus	1 kg	$2.25	Ziemsvētku sadumi	20 gr	$1.25

Cukurs	22 mārc.	$6.45 plūs $6.50.	Kopā	$12.95
Tauki	22 mārc.	$15.40 plūs $6.50.	Kopā	$21.90
Bekons				
Speķis	22 mārc.	$17.90 plūs $6.50.	Kopā	$24.40

Labas tekstilijas un pieņemamas cenas

Uzvalku drānas, sākot ar $8.50 par 3½ jardiem.

Mēteļu drānas dāmu un kungu mēteļiem, sākot ar $9.50 par — 3½ jardiem.

Kleitu drānas, dubultplatas, ar zīdu — $4.33 par 2½ jardiem. Visāda veida tekstilijas.

Augstas kvalitātes âdas un ādas izstrādājumi

Virsādas, melnas un brūnas 2 kg svarā (5—6 pāriem kurpju) $18.00. Zoļādas 4 mm biezas, $3.95. Oderes ādas $0.44 kv. pēda.

Zāles:

Cortison	25 mg	50 tabl $9.50	Vit. B. -inj.	10. c	6 amp $1.20
Cortison	5 mg	100 tabl. $7.50	Vit. B. inj		6 amp $1.00
Streptomycin	10 grami	$2.60	Serpasil	25 mg	100 tbl $2.50
Isoniasid (rimiton)	1.000 tabl.	50 mg $4.60	Serpasil -apreso		100 tbl $2.50
P.A.S.	0.5 gr.	500 tbl $3.50	Largactil(cenactil)		100tbl $3.00
Phenobarbital		100 tbl $1.00	Cardiozol	25 mg	100 tbl $3.50
Multivitamin		100 tbl $1.60	Glucose inj.		100 cc $1.85
"		1.000 tbl $750	Saccharin		1000 tbl $0.50
Vit. B. -comp.		500 tbl $4.00	Daudz citu preparātu par pieņemamām cenām.		

Sniedzam plašu informāciju pa pastu vai telefonu, kā arī pieņemam pasūtinājumus pa telefonu vai pastu.

ORBIS

298 BATHURST ST., TORONTO 2 B., ONT. CANADA. TEL. EM 4 - 2810.

Atvērts ik dienas līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vak.

HAMILTONĀ zvaniet JA 8 - 5257, mūsu aģents ieradīsies pieņemt pasūtinājumu.

GENERAL PARCEL and TRAVEL CO, INC.

(licencējusi PSRS)

135 WEST 14th STREET, TEL. CHelsea 3-2583

(starp 6. un 7. avenijām) NEW YORK 11, N. Y. (tuvu visām pazemja stacijām)

Firma nolīgusi speciālu vienošanos tieši ar Intūristu saiņu nosūtīšanai uz PSRS, UKRAINU, LIETUVU, IGAUNIJU, LATVIJU, ARMĒNIJU u. c. zemēm.

— Sūtīt var tikai JAUNAS mantas! —

Saiņus ar pašu iegādātām mantām var atnest personīgi, iesūtīt pa pastu vai citādi, kā sūtītājiem izdevīgāki. Klientiem, kas dzīvo ārpus Ņujorkas robežām un saiņus iesūta pa pastu, nekavējoties (ar pastu) tiek nosūtīts precīzs saņemto mantu saraksts un paziņojums par saiņa nosūtīšanas izdevumiem.

Mantas rūpīgi iesaiņo un nosūta 48 stundu laikā. Pēc dažām dienām sūtītājs saņem no firmas oficiālu amerikāņu pasta kvīti, bet pēc saiņu saņemšanas — adresāta pernisku parakstu.

SVARĪGI! Visi izdevumi, muitu ieskaitot, tiek samaksāti šeit uz vietas. Jūsu piederīgie vai draugi saiņi — dāvanu saņems bez jebkādas piemaksas.

GARANTĒTA SAIŅU PIEGĀDE!

Mūsu moto: SEVIŠĶI UZMANĪGA UN LAIPNA APIEŠANĀS AR KLIENTIEM.

Klientu ērtības labad mūsu kantorī neierobežotā izvēlē dažādi materiāli, ādas, bērnu lietas, galvas lakati, šalles un citas augstākās kvalitātes mantas par viszemākām cenām. — Pilnīgs ārstniecības līdzekļu asortiments. — Sūtām šujammašīnas un rakstāmmašīnas, mēchaniskos un tehniskos instrumentus un foto aparātus.

NEVAR SŪTĪT PĀRTIKAS PRODUKTUS KOPĀ AR CITĀM PRECĒM

Mūsu birojs atvērts katru dienu no pl. 9 rītā līdz 6 vakarā. Svētdienās no pl. 9 rītā līdz 4 pēcpusdienā.

VISA INFORMĀCIJA PA TELEFONU CHelsea 3 - 2583.

Mūsu klientu ērtības labad esam atvēruši nodaļas Klīvlendā un Detroitā. Adreses:

900 LITERARY RD., CLEVELAND 13, OHIO. TOwer 1-1461.

11339 JOS. CAMPAU, DETROIT 12, MICHIGAN. TOwnsend 9-3980.

ALBERTS DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals

Piedāvājam uz Ziemassvētkiem latviešu cepšas piparkūkas, Eiropas šokolādes izstrādājumus, labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus, visus citus produktus un delikatesēs, visu šķiņķu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākajām baltiešu un vācu konditorejām.

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), TORONTO, tel. HO 1-4473

Atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

ŠVEICES PULKSTEŅI

par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā ADOLFAM JĀNĪTIM, 181 CARLTON ST., TORONTO, tel.: WA 1-4055, un A. ĶIVIŠA GRĀMATNĪCĀ, OTAVĀ.

IKŠELS, imports.

TAS IEPRIECINA!

Sekojiet savam paradumam, sagādājiet sev patikamus brīžus — iebaudiet dzirkstošo Coke. Ieteiciet šo paradumu arī citiem, lai arī tie baudītu atspirdzinājumu.

Paņemiet mājās Coke. Dzirkstošais un pasaulē populārākais dzēriens Coca - Cola . . .

tik labi garšo — tam laba garša vienmēr.

DZER Coca-Cola

„Coca - Cola" un „Coke" reģistrētas Coca Cola Ltd. rūpniecības zīmes.

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā.

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniecs

Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

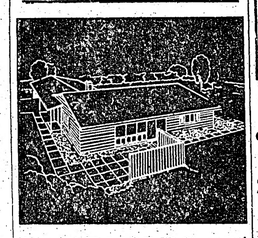

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

● INSURANCE ●

● MORTGAGES ●

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

PĀRSTĀVIS:

VILIS SKUJA

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ

Tel. 202R2 Grand Valley

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

NOTĀRS

veic notariālus pakalpojumus: trešdienās no pl. 6—9 vakarā, sestdienās no pl. 9—12 dienā.

THE NORSEMAN OIL BURNER

NATURAL GAS

RED D

ŪDENS SILDĪTĀJS $120

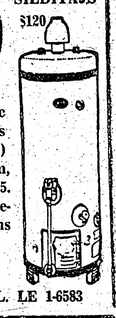

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkuri (burner) sākot ar $250,00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00.

A. LAGUNS,

204 OAKWOOD AVE., TORONTO. TEL. LE 1-6583

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665

VISLIELĀKĀ IZVĒLE SVĒTKIEM:

- ☆ Griezti ziedi un podu puķes.
- ☆ Sudraba Daugmales un muciņu gredzeni.
- ☆ Saktas sudrabā ar dzintaru.

PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464

DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

EXPRESS TV SERVICE

RO 9-6732, TORONTO

RADIO UN TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.

Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.

Žanis Jākabsons

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., TORONTO 15, ONT., CANADA,

Tel. aptiekā CH 4-5678; mājās CH 4-0107

AUTO VADĪŠANAS SKOLA

BALTIC

AUG. MASINGS

Visiem kursantiem garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.

79 Indian Gr., telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība, iekšķīgās slimības un Rentgena uzņēmumi.

219 St. Clair Ave., W., Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās.

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor Et., W. (tuvu Spadina Ave.), Toronto.

Zvanīt WA 3-2003, pēc norunas p. p. un vakaros katru dienu.

Runā vācu un slavu valodas.

Pieņemu pasūtinājumus audumiem VIENMĒR KRĀJUMĀ:

plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.

HANDWEAVING Studio

Tel. WA 2-1315

VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto

S. & G. TIRE SERVICE

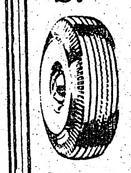

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

459 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 4-6602

Visāda veida ziemas riepas.

- ● Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- ● Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs. Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

Sestdien, 1957. gada 14. decembrī, 100. n-rs.

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES

1095 QUEEN ST. E. TEL. HA 5152

AD

1095

PIEDĀVĀ ZIEMASSVĒT

Pasūtinājumus lūdzu izd

1958 JAUNGADA SAGAI BALLE

31. decembrī Columbus zālē. (Linden -

Sākums plkst. 9 vakarā 1957. gadā, beiga

Spēlēs labākā deju kapella „BILLY". ★ Atspirdzinā

Uzkožamie no A. Kristapsona virtuv

Galda kartes un ieejas biļetes izpērkamas iepriekš līdz 28. decembrim. Ieeja, ieskaitot

DAUGAVA

Jaungada S

AUTOMATIVE BUILDING IZS

otrdien, 1957. gada 31. decembrī. Deja

DICK WALKER'S 15 vīru orķestris. ★

Tramvaja satiksme. — Brīva parkošana. — Ieeja $3,

IGAUŅU APR

1957. GADA ASV LATVIEŠ MEISTARSACĪKSTES GALDA TENISĀ BOSTONĀ

1958. GADA 4. UN 5. JANVĀRĪ AR

SPORTA BALL

Dalībnieku pieteikšanās līdz 1957. gada 31. decembri Silvestra Lamberga, 297 Kittredge St., Roslindale 31,

---

LATVIEŠU PUĶU SALON

CALLA

727 Danforth Ave., pie Pap tel. HO 6-9911, Toronto.

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē griezt ★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropiskie

Sudraba un dzintara rotas Tautiskie audumi. ★ Ker

Pasūtinājumus lūdzam laikus.

Mēs piegādājam

UKRAINSKA KNYH

1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS S

Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienā

VIENĪGAIS UZŅĒMUM NADĀ, KURŠ SŪTA S TIEŠI UZ PADOMJU. T STARPNIECĪBAS. TĀPĒ GĀDE IR ĀTRĀKA, JO SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI DROŠINĀTI PRET PAZ UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevu maksājami šeit. S jam nav jāmaksā n Nosūtītājs saņem pa no saiņa saņēmēja. daudzums nav iero bet tikai tā svars nedrikst pārsniegt 20 mārci varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dab mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām. Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālu vus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz priekšmetu.

ĒCIET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!
FORTH SĀKUMĀ pārdodams pārtikas
ikatešu veikals. Pilna cena $4.000,-. Cenā
labs preču izvadājamais auto un veika-
a. Uz vēlēšanos var īrēt 2. stāva dzīvokli
pašu īpašumu.
mums savlaicīgai informācijai.

EMAN
NER
NATURAL GAS
ŪDENS SILDĪTĀJS
$120
RED D
Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu ešas un gāzes apkuri (burner) adu nomaksu par 5¾. Tiem, t ešu, dodu gratifikāciju $5. ūdens un gaisa apkures ve- Garantēts darbs. Par krāsns kures tīrīšanu $7.00.
AGUNS,
AVE., TORONTO. TEL. LE 1-6583

Iris
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665
VISLIELĀKĀ IZVĒLE SVĒTKIEM:
★ Griezti ziedi un podu puķes.
★ Sudraba Daugmales un muciņu greznēi.
★ Saktas sudrabā ar dzintaru.
PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
RTH — WOODBINE, 2. stāvā.

T V SERVICE
RO 9-6732, TORONTO
N TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.
sā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.
Žanis Jākabsons

TUS UZ BALTIJAS VALSTĪM
SA PASTU NOSŪTA
T. KRAUMANIS
TORONTO 15, ONT., CANADA,
kā CH 4-5678; mājās CH 4-0107

AUTO VADĪŠANAS SKOLA
BALTIC
G. MASINGS
garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.
telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

ĶAI Dr. PAULS REKAI
palīdzība, iekšķīgās slimības un Rentgena uzņēmumi.
W., Toronto, Ont. WA 3-2395
epr. telef. pieteikšanās.

rsts Dr. N. NOVOŠICKIS
is). Diplomēts Vācijā un Kanadā
V. (tuvu Spadina Ave.), Toronto.
pēc norunas p. p. un vakaros katru dienu.
ā vācu un slavu valodas.

pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati,
latviski spilveni un sedziņas.
Tel. WA 2-1315
HANDWEAVING
Studio
ONS, 76 Avenue Rd., Toronto

TIRE SERVICE
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
59 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602
Visāda veida ziemas riepas.
Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstās kvalitātes riepas.
ēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.
s cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
ki un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz
kst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES
1095 QUEEN ST. E. TEL. HA 5152

ADOLFA KRISTAPSONA GAĻAS UN DESU VEIKALS-DARBNĪCA

1095 Queen St., E. Tel. HO 6-5152, Toronto. Nodaļa 24 York St., JA 2-7219. Hamilton, Ont.

PIEDĀVĀ ZIEMASSVĒTKIEM: ✪ Žāvētu - rullētu šķiņķi, žāvētas cūkas galvas. ✪ Putnus: tītarus, zosis, pīles, vistas un cāļus. ✪ Visas Latvijā pazīstamās desu šķirnes un uzgriežamos. ✪ Sanitārās kontroles pārbaudītu svaigu gaļu. ✪ Lašus, zušus, kāpostus un gurķus. ✪ Importētos sierus, konservus un citas pārtikas preces.

Pasūtinājumus lūdzu izdarīt laikus. Mēs piegādājam mājās. Ā. KRISTAPSONS.

1958 JAUNGADA SAGAIDĪŠANAS BALLE 1958

31. decembrī Columbus zālē. (Linden - Sherbourne St., Toronto).

Sākums plkst. 9 vakarā 1957. gadā, beigas plkst. 2 rītā 1958. gadā.

Spēlēs labākā deju kapella „BILLY". ★ Atspirdzinājumi no augstākiem plauktiem. ★

Uzkožamie no A. Kristapsona virtuves un paša gatavoti.

Galda kartes un ieejas biļetes izpērkamas iepriekš DV namā darba laikā no pl. 9—5 līdz 28. decembrim. Ieeja, ieskaitot galdiņu, dāmām $2.00, kungiem $3.00.

DAUGAVAS VANAGU TORONTO NODAĻA

Jaungada SAGAIDĪŠANAS BALLE

AUTOMATIVE BUILDING IZSTĀDES LAUKUMĀ

otrdien, 1957. gada 31. decembrī. Deja no plkst. 8 vakarā līdz 2 rītā.

DICK WALKER'S 15 vīru orķestris. ☆ RESTORĀNS. ★ BĀRS.

Tramvaja satiksme. — Brīva parkošana. — Ieeja $3,-. — VISI LAIPNI IELŪGTI.

IGAUŅU APRŪPES KOMITEJA KANADĀ.

1957. GADA ASV LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES GALDA TENISĀ BOSTONĀ

1958. GADA 4. UN 5. JANVĀRĪ AR

SPORTA BALLI

Dalībnieku pieteikšanās līdz 1957. gada 31. decembrim pie Silvestra Lamberga, 297 Kittredge St., Roslindale 31, Mass.

1001
drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.
A. SILAVS,
415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0089.
Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ☆ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ☆ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropiskie stādi.
Sudraba un dzintara rotas lietas. Tautiskie audumi. ★ Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.
Mēs piegādājam mājās.

UKRAINSKA KNYHA

1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS ST. W.

Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienās slēgts.

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO TIEK SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi iedevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas
Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām. Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

V. KUČĀNS,
kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO
(pie Bloor W. un Windermere Ave.).
Tel. RO 6 - 7038.

TAUTIETES!
TIRGOTĀJS, 43 gadus vecs, vidēja auguma ar pastāvīgu nodarbošanos, pazīšanās trūkuma dēļ, vēlas iepazities nopietnā precību nolūkā ar nopietni domājošām tautietēm. Esmu nedzērājs, godīgs, uzticīgs, mērenas dabas cilvēks. Ofertes šīs avīzes kantorī ar Tirgotājs.

BROADVIEW - GERRARD rajonā izīrējams divistabu mēbelēts dzīvoklis un viena mēbelēta istaba.
Zvanīt HO 1-4586, Toronto.

DANFORTH - LOGAN rajonā izīrējams dzīvoklis: 2 istabas un virtuve. Garāžas iespējas. TV antena. Tel. HO 6-0700, Toronto. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā, sestdien un svētdien visu dienu.

IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba ar virtuvi. Var būt arī ģimene ar 1 bērnu. Tel.: LE 4-1659, Toronto.

DANFORTH - BROADVIEW izīrējama nemēbelēta istaba, virtuve ar elektrisko ledusskapi un plīti. Atsevišķa vannas istaba un garāžas iespēja.
Zvanīt HO 6-9225, Toronto.

IZĪRĒJAMA
istaba ar pansiju, YONGE - SHEPPARD rajonā. Tel. BA 5-8069, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām Bloor - Avenue Rd. raj. Tel. WA 3-3438, Toronto.

IZĪRĒJAMA saulaina, mēbelēta istaba ielas pusē, Danforth - Pape rajonā. Iespējams īrēt.
Tel. HO 1-5892, Toronto.

O. N. Grebžes GLEZNU IZSTĀDE

NO 16.—22. DECEMBRIM 1957. G.

198 OSLER IELĀ, TORONTO, TLB telpās.

Izstāde atvērta 15. dec. no 15-22 vakarā, 16., 17., 18., 19. un 20. dec. no 18-22 vakarā, 21. un 22. dec. no 10 rītā līdz 10 vakarā.

TRADICIONĀLAIS ZELTA SVĒTDIENAS
TIRDZIŅŠ
DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST., TORONTO, ONT.

Svētdien, 22. decembrī, no plkst. 1 dienā līdz 8 vakarā.

☆ JAUNĀKĀS GRĀMATAS
☆ SUDRABA LATVISKĀS ROTAS
☆ SKANU PLATES
☆ GLEZNAS

DĀVANĀM un PAŠU VAJADZĪBĀM.

Toronto Latviešu Studentu Kopas gadskārtējais karnevāls
NAKTS LATĪŅU KVARTĀLĀ
notiks piektdien, 1958. g. 24. janvārī Columbus zālē. Sākums pl. 8-os vak.

Deja pie labas mūzikas, galdiņi, atspirdzinājumi, labāko masku godalgošana, vispārēja jautrība

Atlikums par labu stipendijām.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ
343 - RONCESVALLES AVE - 231

Tel. LE 4-8974
Little Riga
- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

Tel. LE 4-4645
VENUS
- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

3. Adventā, 15. decembrī, pkst. 2 lielā bērnu eglīte Arlingtona zālē, Manhatenā, svētbrīdi runās māc. A. Ozols. Regulārais dievkalpojums Betlemes baznīcā, pl. 3 p.p., māc. R. Zariņš. Dievkalpojums Port Vašingtonā nenotiks.

Svētdien, 22. decembrī, pl 1.00 dienā dievkalpojums Betlemes baznīcā.

Skolu eglītes sestdien, 14. decembrī: Džamaikā pl. 10, Beišorā pl. 4 un Bronksā pl. 3 p. p.; sestdien, 21. decembrī, pl. 6 vak. Nuarkā; svētdien, 22. decembrī, pl. 1.00 dienā Bruklīnā un Friportā; sestdien, 28. decembrī, Beisaidā. Vidusskolēniem piektdien, 20. decembrī, pl. 6.30 Bronksā.

Citas eglītes: skautiem un gaidām sestdien, 21. decembrī, pl. 6 Bronksas Sv. Toma baznīcas zālē; Port Vašingtonas bērniem Ziemassvētku dienā, 25. dec., pl. 3 Mūsu Pestītāja baznīcas zālē; koriem piektdien, 27. dec., pl. 7 draudzes namā; draudzes darbiniekiem sestdien, 28. dec., pl. 7 draudzes namā; draudzes jaunatnei svētdien, 29. dec., pl. 5 Bronksā, Sv. Toma baznīcas zālē.

Bruklinā, Betlemes baznīcā, Third Ave. & Pacific Street:

22. decembrī, pl. 3 Adventa dievkalpojums, māc. R. Zariņš.

24. decembrī, pl. 7 vak. Ziemassvētku vakara liturģisks dievkalpojums, māc. R. Zariņš. Mūzikāls tēlojums Klusā nakts. Vokāli un instrumentāli solisti, draudzes jaukts koris. Ērģelnieks un diriģents Bruna Skulte.

25. decembrī, pl. 11 svētku dievkalpojums, māc. R. Zariņš, solo priekšnesumi.

29. decembrī, pl. 3 p.p. gada izskaņas dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu, māc. R. Zariņš.

Bronksā:

24. decembrī, pl. 6,30 Ziemassvētku vakara liturģisks dievkalpojums Fordham luterāņu baznīcā, 2430 Walton Ave., pie Fordham Rd., starp Grand Concourse un Jerome Ave., māc. A. Ozols, Marga Grasmane - Millere (arpa), koris Ritas Pētersones vadībā. Pie ērģelēm Rita Pētersone.

Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, 8 Franklin Street, netālu no stacijas:

24. decembrī, pl. 5,30 Ziemassvētku vakara dievkalpojums, māc. F. Treus, pie ērģelēm Valda Rozenšteina.

25. decembrī, pl. 2 dievkalpojums.

Friportā, Kristus baznīcā, N. Grove St. & Randall Ave.:

22. decembrī, pl. 1 dievkalpojums un svētdienas skolu eglīte, Visvaldis Klive, M.A., B.D. Pie ērģelēm Austra Ķikāna.

Beišorā, Sv. Lūka baznīcā, West Main St., Bay Shore:

24. decembrī, pl. 4 Ziemassvētku vakara dievkalpojums, māc. R. Zariņš; dziedās jaukts koris Roberta Baloža vadībā. Pie ērģelēm Austra Ķikāna.

Beisaidā, Mesijas baznīcā, 42—15, 165 St., Flushing:

28. decembrī, pl. 6 Beisaidas skolas eglīte, māc. A. Ozols.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 15. dec., pl. 10 bērnu dievkalpojums; pl. 10,30 svētdienas skola. Pl. 11 3. Adventa dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Mācības iesvētāmiem.

Meivudā (Ill.), svētdien, 15. decembrī, pl. 3 p.p. Warren St. un 6th Ave. krustojumā, Labā Gana baznīcā Adventa dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

Dievkalpojuma laikā svētdienas skola.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Svētdien, 15. decembrī, pl. 4 pp. dievkalpojums.

Sestdien, 21. decembrī, pl. 7.00 Draudzes bērnu eglīte.

24. decembrī, pl. 7.00 vakarā Ziemassvētku eglītes dievkalpoj.

25. decembrī, pl. 10 rītā Ziemassvētku dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

15. decembrī, plkst 3 p. p. Centrālās YMCA's telpās (College - Yonge Street) eglītē draudzes bērniem. Svētbrīdis. Svētdienas skolas uzvedums „Kristus piedzimšana . . ." Ziemassvētku vecītis. Rotaļas.

22. decembrī, plkst. 4 p. p. Adventa laika dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skolas eglīte. Iesvētes mācība.

24. decembrī, plkst. 6 vakarā — Ziemassvētku vakara dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā Dziedās svētdienas skolas bērnu koris. Dziesmu lapiņas. Plkst. 8 vakarā — otrs Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Solisti. Dziesmu lapiņas.

25. decembrī, plkst. 7 vakarā Ziemassvētku vakara dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

1. janvārī, 1958. gadā, plkst 11 no rīta Jaungada dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

22. decembrī, pl. 3 p.p. draudzes bērnu Ziemassvētku eglīte Sv. Barnaba baznīcas zālē.

24. decembrī, plkst. 6 vakarā Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums. Dievkalpojumā dziedās „Viestura" vīru koris diriģenta komp. J. Ciruļa vadībā.

31. decembrī, plkst. 6 vak., Vecgada vakara dievkalpojums.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 1. Ziemassvētkos, 25. decembrī, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā. 18 Victoria Ave., S.

Svētdien, 15. decembrī, plkst. 3,15 p.p. dievkalpojums bērniem ar sekojošu sagatavošanos Ziemassvētku eglītes sarīkojumam. Plkst. 4 p.p. dievkalpojums pieaugušiem.

Ceturtdien, 19. decembrī, pl. 7 vakarā draudzes bībeles stunda baznīcā.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto. Tel. WA 5-1566.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 15. decembrī, plkst. 13 Sampo zālē Svētdienas skolas eglīte.

Sestdien, 21. decembrī, plkst. 18 Norandas United baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 22. decembrī, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā Ziemassvētku vakara dievkalpojums 24. decembrī, plkst. 17.30 Sv. Jāņa baznīcā, 232 Pine St.

Sadberijā Ziemassvētku dievkalpojums 25. decembrī, pl. 13,30.

Norsbejā 2. Ziemassvētkos, 26. decembrī, plkst. 9.30 lut. baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 29. decembrī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - ut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

15. dec., plkst. 2 p.p. draudzes Ziemassvētku eglīte ar bērnu apdāvināšanu Presbiteriāņu baznīcas Lielajā zālē.

24. decembrī, plkst. 7 vak. Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

31. decembrī, plkst. 6 vakarā Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgu radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1250. Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

E. TILMANA
PĀRTIKAS PREČU UN DELIKATEŠU VEIKALS
731 Broadview Ave., Toronto (1 bloks no Danforth Ave.), tel. HO 5-9905.
PIEDĀVĀJAM ZIEMASSVĒTKU GALDAM: cūku šņukurus, tītarus, zosis; lielākā izvēlē svaigus pirmklasīgus uzgriežamos; ārzemju konservus un sierus; žāvētus zušus, lašus un konservētus nēģus; piparkūkas, tortes, kūkas un dažādus cepumus, ko gatavojis paša ceptuvē piedzīvojis Rīgas konditors.
☆ Svētku pasūtinājumus lūdz nodot laikus. ☆
PIEGĀDĀJAM MĀJĀS
Pirmdien, 23. decembrī, veikals atvērts līdz plkst. 9 vakarā.
Otrdien, svētku vakarā, veikals atvērts līdz plkst. 5 vakarā.

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodu.
Birojā UN 6-8791, MONTREAL, P. Q. Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St., W., Room 604

AL. GARBENS REALTOR
Member Toronto Real Estate Board,
1611 BLOOR ST., W., TORONTO, ONT.
12 istabu māja High Park rajonā, ar privātu iebraucamo ceļu, garāža un parkošanas iespējas 3 automašīnām. Cietkoka grīdas, 3 virtuves un karstā ūdens - ešas apkure. Gruntsgabala platība 40 x 190 pēdu. Iemaksa $10—12.000,00, prasītā cena $29.000,00. Zvanīt Krastiņam: birojā LE 6-2664, mājās RO 9-3068

VIENREIZĒJS PIRKUMS. 22 istabu vasarnīca, tuvu pie Port Severn, Georgian Bay krastā ar 5 atsevišķām kabīnēm, 6 laivām un visu pārējo inventāru. Zemes kopplatība 96 akri (660 pēdas gar ezera krastu un 300 pēdas pie jaunā Trans Canada High Way). Prasītā cena $16.500,00, iemaksā $7.500,00, un viena hipotēka uz 10 gadiem. Zvanīt A. Michaelim: birojā LE 6-2664, mājās RO 9-3068 (runā angliski un vāciski).

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,
Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board.
392 DANFORTH AVE.
Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

IPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNE.

DANFORTH - BROADVIEW: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Ūdens - eļļas apkure. Divas modernas virtuves, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš, garāža. Izdevīgas obligācijas. Iemaksa tikai $2.000,-.

DANFORTH - LOGAN: 9 istabu kopīga dubultķieģeļu māja. Silta gaisa, eļļas apkure. Moderna virtuve. Vannas istaba. Dubultgarāža. Māja labā stāvoklī. Kopīgā cena $13.900,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu kopīga dubultķieģeļu māja. Ūdens eļļas apkure. Divas modernas virtuves. Vannas istaba. Garāža. Pirmā obligācija uz 10 gadiem. Prasītā cena $16.900,-.

MĀJU PIRCĒJIEM - PĀRDEVĒJIEM SAGĀDĀJAM PIRMĀS OBLIGĀCIJAS

JAUNS LATVIEŠU PĀRTIKAS UN DELIKATEŠU VEIKALS
1058 GERRARD ST., E. (pie Johnes Ave.), tel.: HO 6-6600. Toronto
Piedāvā jums visus iecienīto Eiropas un Kanadas firmu ražojumus
LAIPNĪBA un UZMANĪGA APKALPOŠANA. PIEGĀDE MĀJĀS — KATRU DIENU.
Īpašnieks JŪLIJS PULCIŅŠ

MODERN DELICATESSEN
746 Dovercourt Rd. (Bloor un Dovercourt ielas stūrī), Toronto.
Tel. LE 2-4805
Piedāvājam jūsu svētku galdam delikateses — eiropiešu ražojumus:
- Dažāda veida uzgriežamie
- Konservi
- Svaigi žāvēti zuši, laši un nēģi
- Rupjmaize, saldskābmaize, speķa pīrāgi un saldumi

Pieņemam pasūtinājumus: svētku tortēm, kūkām, žāvētām cūkas galvām un zosīm.
Pasūtinājumus piegādājam mājās.
Zelma BELTE

LABĀKĀS KVALITĀTES PIPARKŪKAS TORONTO PIEDĀVĀ
PAVASARA DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 Roncesvalles Ave. LE 1-7353, Toronto, High Park rajonā.
- Ogu maizes, speķa un buljona pīrāgus.
- Tortes, kūkas un cepumus.
- Delikateses, ārzemju konservus.
- Šokolādes izstrādājumus, konfektes un riekstus.
- Būs zirnīši, būs pupiņas, būs cūkas šņukurītis.

Visi mūsu ražojumi pārdošanā tikai pašu veikalā. Pasūtinājumus lūdzu nodot laikus.
P. PAVASARS

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA - CHA

DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACE,
175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

14. decembrī — gaidu un skautu eglītes vakars Sv. Barnabas baznīcas zālē.
15. decembrī, pl. 7 p.p. YMCA's telpās, College ielā 40, Zentas Mauriņas 60 g. jubilejas sarīkojums.
23. decembrī Latviešu YMCA's un Lāpas kopīgs eglītes vakars Centrālās YMCA's zālē.
29. decembrī — komponista J. Cīruļa 60 gadu jubilejas koncerts.
31. decembrī Jaungada sagaidīšana Kolumba zālē.
TLB Sestdienas skolas Ziemassvētku eglīte — 5. janvārī skolas telpās.
11. janvārī Zaķu balle Kolumba zālē — TLMMK.
11. janvārī — Nakts serenāde. Lilijas Štengeles viesizrāde TLN teātrī.
19. janvārī, pl. 6 p.p. Sv. Andreja baznīcas zālē M. Zīverta Smilšu tornis. Latviešu drāmas ansamblis.
2. februārī — atkārtojums.
24. janvārī studentu karnevāls — Nakts Latīņu kvartālā.
25. janvārī — Draudzīgā Aicinājuma atcere ar R. Blaumaņa „Brīnumzālīte" izrādi Sv. Andreja baznīcas zālē. TLTA sestdienas ģimnazija.
31. janvārī 1958. g. Preses balle. LPB Kanadas kopa.
8. februārī Palace Pier telpās tradicionālais DV karnevāls. Rīko DV Toronto nod.
28. februārī — 62 Claremont St., TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums — 4. maijā skolas telpās.
KLM apvienības slēgts karnevāls.
2. martā Sv. Andreja baznīcas zālē teātŗa izrāde par labu latviešu skolai.
22. martā — 1 ev. - lut. draudzes kora 6. gadskārtējais koncerts.

HAMILTONA

14. decembrī — Latviešu skolas eglītes vakars.
15. decembrī — DV eglīte.
12. janvārī M. Zīverta luga „Smilšu tornis".
18. janvārī — HLB veco un jauno laiku deju vakars.
1. februārī Hamiltonas Mednieku-makšķernieku kluba balle.
1. martā — DV rīkotais III karnevāls Pigbridžā.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

SAIŅI UZ LATVIJU
visātrāk sasniedz adresātu, ja tos izsūta no Anglijas.
Izmantojiet firmas FREGATA LTD. pakalpojumus.
Pasūtinājumus Kanadā pieņem:
J. RONIS, 2 DAVID ST., BRAMPTON, ONT.
pa pastu vai personiski ik dienas no pl. 10 rītā līdz pl. 4 p.p.
Drēbju paraugi apskatāmi uz vietas. ĻOTI PLAŠA IZVĒLE ZIEMASSVĒTKU SAIŅUS PASŪTINIET SAVLAICĪGI.

DAUGAVA MEAT GROSSERIE - DELICATESSEN
581 PAPE AVE. HO 3-9113, TORONTO.
PIEDĀVĀ SVĒTKIEM: piparkūkas, šokolādes, labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus un visus citus produktus un delikateses, kā arī dažādas maizes no baltiešu ceptuvēm. — Atvērts līdz pl. 10 vakarā.

UZMANĪBU! UZMANĪBU!
Mēs pārceļamies uz jaunām telpām ar 1957. g. 15. decembri:
755 BARTON ST. EAST. TEL.: JA 9-9870
SAKAS PARCEL SERVICE
Saiņus nosūtām caur:
UKRAINSKA KNYHA,
314 Barton East, Hamilton, Ontario, Canada

DV TORONTO NODAĻAS KĀRTĒJAIS BIEDRU VAKARS

sestdien, 21. decembrī, pl. 8,00 vak., DV namā.
SAVSTARPĒJAI APDĀVINĀŠANAI katram šī vakara dalībniekam jāņem līdzi maza dāvana, $1,- vērtībā.
Plkst. 6,00 vakarā
BĒRNU EGLĪTE
DV TORONTO NODAĻA

LIGITA APINE . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

dīvaino nostāju, ka ārzemniecēm ir iespējams iegūt tikai divu veidu lomas — kalpoņu un staiguļu. Un tad nemanot sarunas ir pagriezušās citā plāksnē, un izjūtas un domas sāk iet paralllēli — domas par paaudzi, kas piedzimusi uz Latvijas zemes, kas pat cīnījusies par šo zemi, bet kas garīgi sākusi nobriest svešā augsnē, tā iegūstot citas mērauklas un pieeju mākslai un literātūrai nekā gados jau vecākie. Šī paaudze nepārtiek no pagātnes apputējušām vērtībām, bet tā vēlas saskatīt arvien ko jaunu. Ligita Apine apstiprina, ka viņa ne tikai cienī, bet pat mīl mūsu drāmas rakstniecības vecmeistaru Blaumani un atzīst, ka viņš ir vienīgais, kas varētu „iekarot" britu skatuvi. Kad jautāju par Mārtiņa Zīverta lugām, viņa brīdi domā, tad saka:

„Man liekas, ka es nekad īsteni neesmu vēlējusies spēlēt Zīverta lugās. Zīverts neļauj saviem tēliem veidoties aktieŗu rokās — viņš tos jau tik tālu izveidojis un pārlādējis ar idejām, ka tēlošana kļūst sekundāra — Aktieris kļūst rakstnieka ideju izteicējs, bet nevis aulkotājs . . ."

Tie ir droši vārdi, un tos var sagaidīt tikai no jaunas aktrises. Viņa aktieŗa dzīves uzdevumā nesaskatā pienākumu paust kādas idejas, bet gan šīs idejas tulkot savā pārdzīvojumā un radīt tēlus, kas ne tikai ir rakstnieka izdomāti, bet arī aktieŗa iedzīvināti. Kad jautāju Ligitai, vai viņa vairs nedomā spēlēt latviešu teātrī, un kādi ir iemesli, viņa saka:

Tā nav iedomība, tā nav novēršanās no latviešiem, bet, ja vēlas spēlēt angļu teātrī un ne tikai filmās, tad ir vairāk nekā grūti to darīt divās valodās. Nav arī iespējams savienot mēģinājumus ar darbu, bet es būtu ļoti priecīga, ja latvieši mani aicinātu vairāk lasīt literārus darbus, kā tas bija Jaunsudrabiņa vakarā . . ."

Un vai mēs nevaram piekrist jaunās aktrises domām? Skaidri zinu, ka viņa ne brīdi nešaubītos, ja varētu atgriezties Latvijā un spēlēt uz Latvijas skatuves, bet viņa vēlas arī spēlēt tagad Tagad un ne vēlāk, kā to tik skaisti izsaka Antigone:

Antigone: Par spīti jūsu laimībai Par spīti jūsu idejām par dzīvi — par dzīvi, kuŗai jārit uz priekšu, lai notiek, kas notikdams, jūs esat kā suņi, kas laiza visu, kasož. Jūs ar saviem solījumiem par lēti trokšņaino laimību — tikai tad, ja cilvēks neprasa par daudz no dzīves. Es gribu visu no dzīves; es gribu; un es gribu tūlīt. Es gribu pilnīgi un totāli; citādi es to noraidu .Es nevēlos būt mērena. Es negribu apmierināties ar mazu gabaliņu kūkas, ja apsolos būt laba, maza meitenīte. Es gribu būt droša par visu šajā pašā dienā; droša, ka viss būs tikpat skaists, kā tajā dienā, kad es biju maza meitenīte. Ja ne, es vēlos mirt!"

Laikam neviens drāmu rakstnieks nav varējis lieliskāki kā Annuji izteikt ar Antigones vārdiem jaunās paaudzes vēlējumus un dabu — mums nepietiek ar solījumiem — mēs laimi vēlamies tagad! Mēs vēlamies laimi un panākumus. Ligita Apine vēlas ne tikai laimi un panākumus, bet arī iespēju tēlot, tulkot likteņa rakstīto lomu.

Ielas, nami — tie veido pilsētu. Pilsētu, kas ne ar ko neatšķiras no citām pilsētām. Cilvēki nāk un iet — laimīgi tie apstājas pie katras vietas, kuŗa ož pēc laimības. Bet ir citi cilvēki, kam nepietiek ar mazu gabaliņu kūkas —tie ir cilvēki, kas zina, ko viņi grib, un viņi to vēlas tūlīt. Ligita Apine ir viena no šādiem cilvēkiem, un mēs varam cerēt, ka reizi pienāks diena, kad mēs varēsim „Kalt viņas vārdu lepnumā" . . .

Guntis Zariņš.

Pieci simti pieci dolari un seši centi

Četru vīru (pareizāk — trīs vīru un vienas sievas) komisijai beidzot saskaitīt un rēķinu darbus, noskaidrojies, ka Draugu būšanas tīrais atlikums uzrāda priecīgu skaitli — $505,06. Lai visi Mārtiņa Zīverta draugi un cienītāji, kas ieradās Marisa Vētras organizētajā, vaditajā un dirigētajā Draugu būšanas vakarā Toronto, skaidri zinātu, kur palicis viņu izdotais dolars (vai divi), apgaismības labad tiek pasludināti šādi cipari: pavisam ieņemti 848,01 dolari, no tiem 782,50 dolari par biļetēm, 65,51 dol. par programmām. „Godīgi par naudu" nopirktas 475 biļetes, no tām 1. vietā 218 un 17 pusbiļetes, 2. v. — 191 un 16 pusbiļetes, 3. v. — 29 un 4 puses. Pārējie 71 brīvbiļetnieki, kaut cipars izrādās paprāvs, bijuši sarīkojuma dalībnieki ar savām „otrām pusēm" un tie, kas aizdevuši izrādei vai nu kādu galdu, krēslu, naktskreklu, zoku dzelžus, vai arī cinījušies ap apgaismības vadiem, dekorācijām vai mikrofoniem.

Izdevumi sadalās šādi: zāles īrei — 125 dol., sludinājumi radiofonā un divos laikrakstos — 72,20 dol., 700 skrejlapas — $8,90, biļešu un programmu iespiešana līdz ar klišeju — $43,50, kam seko šādi techniski izdevumi: elektriķim $28,45, 2 dekorātoriem $33,26, režisoram $5,-, pavadītājam $15,-, administrātoram $6,13 un vēl izdevumi par vēstules rulli Zīvertam un naudas pārvešanu uz Zviedriju — $5,45, pavisam kopā $342,95, ko ar „parakstiem, štempelēm un zīmogiem" apliecina M. Vētra, A. Krūmiņš, M. Čulītis un I. Viksna.

Ieņemtā nauda 505,06 dolari, — jau nosūtīta Mārtiņam Zīvertam kā autora honorārs par Pēdējās laivas 30 izrādēm, ko viņam nevarēja samaksāt Teātŗa draugu biedrība. Lai paldies Draugu būšanas rīkotājiem un apmeklētājiem, kas palīdzējuši samaksāt svešus parādus!

Vecākās māsas Vanadzes apsveic jaunās gaidas

Vanadžu priekšniece P. Kļaviņa pasniedz svečturi 7. Gaujas gaidu vienības pr-cei G. Ķeņģei.

Kalamazū Jelgavas skautu un Gaujas gaidu vienības trešos gada svētkus ar svētbrīdi ievadīja 3. novada skautu mācītājs A. Piebalgs. Uzrunu teica vecāku padomes priekšsēdis J. Zands, bet pārskatu par darbību deva vienības vadītājs J. Ķesteris. DV apvienības sveicienus nesa pr-ks R. Jankavs, bet speciālu balvu — trijžuburu svečturi — gaidu vienībai pasniedza Vanadžu priekšniece P. Kļaviņa. Balva ir ceļojošā, ko katru gadu sacensībās iegūs kāds gaidu pulciņš. Par lielo uzmanību Vanadzēm pateicās gaidu vienības vadītāja G. Ķeņģe. Sekojošā priekšnesumu daļā bija skautu un gaidu uzvedumi un gaidu balets (B. Vinkleres un A. Ozolas izpildījumā) un filmu izrāde par šīs vasaras lielo novada nometni. Bija daudz apsveikumu. Pēc priekšnesumiem jaunākā paaudze kavējās rotaļās un tautas dejās. Bija arī vērtīga mantu loterija, kuŗai daudzus rokdarbu bija gatavojušas pašas gaidas.

V. M.

KREMĻA MEISTARSPIEGI DARBĀ

15 gadus par spiegu ASV (6).

Bet ASV pretizlūkošanas dažai vēl šodien nav skaidrs, kādēļ Abels, atrazdamies Floridā un zinādams, ka viņam izseko, nemēģinājis pārkļūt uz Meksiku, ko ar tvaikoni tas varēja visai izdevīgi izdarīt. Krievs jau daudzas reizes Floridā bija sekmīgi atkratījies no amerikāņu aģentiem. Neatminama mīkla paliek arī jautājums, kādēļ Abels, kuŗš tik labi pazina spiega darba briesmas, divi reizes devās uz veco dzīves vietu Bronksā, pie kam otru reizi iededza dzīvoklī gaismu, izaicinādams savus novērotājus: šeit es esmu, tūļas!

Ar Maskavas radiogrammu, ka Abela palīgs pārgājis ienaidnieka pusē, Abelam bija zināms, ka viņa dienas skaitītas. Ar padomju pārstāvības palīdzību pulkvedim bija piegādāti arī jaunie dokumenti, bet kādēļ Maskava ļāva savam meistarspiegam tik banāli iekrist?

Nav šaubu, ka viss tas notika pēc Maskavas „direktora" pavēles un ka pirms iekrišanas Abels jau bija paziņojis Maskavai kā savus grupu vecākos, tā „vēstuļu kastītes", un laikā, kad pulkvedis Abels sēdēja apsūdzēto solā, viņa vaditais un noorganizētais spiegu tīkls ASV veiksmīgi turpināja Amerikas drošības graušanas darbu.

Abela tiesas procesam amerikāņu prese sekoja ar lielu uzmanību. Tad arī atklājās, ka amerikāņu drošības iestādes pirmo reizi kļuvušas uzmanīgas par spiegu aktīvitāti. Kādu dienu plkv. Abels bija nepiedodamā veidā samainījis to 5 centu gabalu, kuŗā viņš, pēc nikeļa plakaniskas pārzāģēšanas, bija mazā dobumiņā ievietojis mikrofilmu, ar parasto nikeli. Moneta, kas glabāja slepeno ziņojumu, nokļuva 18 g. v. avīžu zēna Džema Bozarta rokās, kas, ieinteresēts par naudas gabala dobjo skaņu, izpētīja, ka tas salimēts. Atskaldījis abas puses, zēns atrada mikrofilmu, ko nodeva savam tēvam, kas bija policists un tūlīt devās ar savādo atradumu pie drošības iestādēm. Mikrofilma saturēja ziņojumu par ASV smago tanku M-48 produkciju.

Tiesa par plkv. Abela aizstāvi lecēla advokātu Donavanu. Mr. Donavans pirms advokāta prakses uzsākšanas, bija darbojies par slepenā dienesta šefu Vācijā, medījot pēc 2. pasaules kaŗa paslēpušos nacistu vadoņus. Kā Abels, tā viņa aizstāvis zināja, ka par militāru spiegošanu draudēja nāves sods. Bet viņi abi arī zināja, ka ikreizes, kad kāds padomju spiegs iekrita ārzemēs, čeka Krievijā vienkārši apcietināja pāris amerikāņu tūristu, apsūdzēja tos par spiegošanu, notiesāja ar bargāko sodu, un vai nu izmainīja pret notiesāto padomju spiegu, vai apžēloja tos, ja arī padomju spiegs tiek apžēlots. Līdz šim ASV bija atsaucīga šādai padomju izspiešanas politikai. Advokāts Džems Donovans tādēļ arī atklāti tiesnesim lūdza dāvāt plkv. Abelam dzīvību, jo varot pienākt diena, kad Abelu ASV iestādes varēs apmainīt pret kādu iekritušu amerikāņu spiegu un izglābt pēdējā dzīvību. Donovanam, kā slepenā dienesta vaditājam, šīs lietas nebija svešas. Un kad ASV federālais apgabaltiesnesis Martimers Baiers nesen paziņojot savu spriedumu, ka padomju spiegam Abelam piespriesti 30 gadi pārmācības namā, viņš piemetināja, ka šāds soda mērs pēc tiesas ieskata „vislabāk kalpos ASV interesēm pašreizējā situācijā un paredzamā nākotnē."

Atklātība, kas raksturo spiegošanas darba nozīmību starptautiskos apmēros . . .

Kaŗa invalidu apvienībai savs žurnāls

LKIA izdevusi sava žurnāla „Kaŗa invalids" pirmo numuru. Šo žurnālu bez maksas saņems katrs, kas iemaksās ziedojumus LKI apvienībai. Žurnāls dabūjams, resp., ziedojumi iemaksājami LKIA centrālai valdei Vācijā, Hamburg - Altona, Daimlerstrasse 44, lielākajās grāmatnīcās un pie pārstāvjiem ASV un Kanadā: Roberts Ancāns, 104 — 41 104 th St., Ozone Park, N.Y., USA; Juris Zikmanis, 5604 Franklin Blvd., Cleveland 13, Ohio, USA; Jānis Kudiņš, 55 Edna Pl., Buffalo 9, N.Y., USA; Jānis Sukurs, 339 Crawford St., Toronto, Ont., Canada.

Liberāļu eglītes vakars

Jauno liberāļu apvienība Toronto rīko sestdien, 21. decembrī, plkst. 8 vakarā, 62 Wellesley St., W., Ziemassvētku eglītes vakaru, kur aicināti ierasties visi jaunkanadieši - interesenti, vecumā apm. no 18—35 gadiem.

Rīkotāji sola deju priekus un atspirdzinājumus, tautas deju priekšnesumus, daudz jaunu draugu, iepazīšanās iespējas un — jauku vakaru.

Viesis - runātājs eglītes vakarā būs Trinitijas apgabala liberāļu pārstāvis Dr. St. Haidezs, kā arī ieradīsies daudzi citi ievērojami viesi, tāpat Ziemassvētku vecis ar dāvanām. Visi laipni aicināti.

SAKAS PARCEL SERVICE
314 BARTON ST., E., HAMILTON, ONT., CANADA
Mēs sūtām, tāpat kā agrāk, ar UKRAINSKA KNYHA starpniecību jūsu pašu gatavotus saiņus: pārtiku, zāles, apavus. Muitu un citus pārsūtīšanas izdevumus nokārto UKAINSKA KNYHA. Mūsu veikalā mums ir labākie angļu audumi, ādas jakas, labas ādas apavi u. c. Nosūtām no Kanadas arī pa gaisa pastu pulksteņus, foto aparātus, zeķes un citas lietas. Nosūtām no Zviedrijas pārtikas standartsaiņus, visāda veida zāles, vitamīnus.

5 kg šokolādes	$27,00	10 kg cūku tauku	$25,50
5 kg ziepju	$8,50	10 kg cukura	$14,00

17 akmeņu Šveices rokas pulkstenis $27.00